ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

JAN NEPOMUK NEUMANN

Určený pro osmiletý cyklus gymnaziálního vzdělávání
a zpracovaný podle RVP ZV a RVP G

Biskupské gymnázium a Církevní základní škola
České Budějovice , Jirsíkova 5

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Jan Nepomuk Neumann - Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia České Budějovice

Motto: VZDĚLÁNÍ JE SCHOPNOST POROZUMĚT DRUHÝM.

Vzdělávací program: víceleté gymnázium – osmileté (kód: 79-41-K/81)

Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

Předkladatel: Biskupské gymnázium a Církevní základní škola České Budějovice
Jirsíkova 5, České Budějovice, 370 01
IČO: 00666122
IZO: 000666122
REDIZO: 600008088

Ředitel:	Mgr. Zdeněk Dvořák
Zástupci ředitele:	Ing. Michaela Kudláčková
	Mgr. Jan Pytel
	Mgr. Jan Schreib
Koordinátor ŠVP:	PhDr. Michal Grus

Kontakty: tel.: +420 386 359 067
+420 386 360 147
fax: +420 386 357 059
e-mail: reditelstvi@bigy-cb.cz
web: www.bigy-cb.cz

Zřizovatel: Biskupství českobudějovické, Biskupská 4, poštovní schránka 14, České Budějovice 370 21, tel. 386 102 311

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2007 (aktualizován ke dni 1. 9. 2016)

……..
Mgr. Zdeněk Dvořák
ředitel škol

razítko školy

2. Obsah

1. Identifikační údaje ... 2
2. Obsah ... 3
3. Úvod ... 5
4. Charakteristika školy ... 6
4. 1. Velikost školy ... 6
4. 2. Vybavení školy ... 6
4. 3. Charakteristika pedagogického sboru ... 6
4. 4. Charakteristika žáků ... 6
4. 5. Mezinárodní spolupráce ... 7
4. 6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 8
5. Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 9
5. 1. Zaměření školy ... 9
5. 2. Duchovní výchova ... 9
5. 3. Profil absolventa ... 10
5. 4. Organizace přijímacího řízení ... 11
5. 5. Organizace maturitní zkoušky ... 11
5. 6. Výchovné a vzdělávací strategie ... 11
5. 7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 13
5. 8. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 14
5. 9. Začlenění průřezových témat ... 15
6.Učební plán osmiletého cyklu ... 18
6. 1. Učební plán nižšího stupně gymnázia ... 18
6. 2. Učební plán vyššího stupně gymnázia ... 19
7. Učební osnovy ... 22
7.1. Jazyk a jazyková komunikace ... 22
7.1.1. Český jazyk a literatura ... 22
7.1.2. Cizí jazyky ... 34
7.1.3. Reálie cizojazyčných oblastí ... 40
7.1.4. Latina ... 42
7.2. Matematika ... 52
7.3. Informační a výpočetní technika (IVT) ... 66
7.4. Člověk a společnost ... 72
7.4.1. Dějepis ... 72
7.4.2. Náboženství ... 85
7.4.3. Etika ... 92
7.4.4. Základy společenských věd ... 100
7.5. Člověk a příroda ... 108
7.5.1. Fyzika ... 108
7.5.2. Chemie ... 114
7.5.3. Biologie ... 124
7.5.4. Zeměpis ... 142
7.6. Umění a kultura ... 156
7.6.1. Hudební výchova ... 156
7.6.2. Výtvarná výchova ... 162
7.7. Tělesná výchova ... 171
7.8. Svět práce ... 180
8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 184
8. 1. Způsoby hodnocení ... 184
8. 2. Kritéria hodnocení ... 184

8. 2. 1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření 184
8. 2. 2. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření 185
8. 2. 3. Celkové hodnocení žáka za všechny předměty 186

3. Úvod

„*Vyzývám vychovatele a všechny, kterým leží na srdci zájem o mládež, aby nešetřili svým úsilím. Ačkoli se při své práci setkáte s mnoha těžkostmi, vezměte na sebe veškerou odpovědnost tohoto poslání a svou vůlí , úsilím a vzájemnou spoluprací tyto překážky překonáte.“*

Z pastýřského listu J. N. Neumanna z roku 1852

Název ŠVP odkazuje na „patrona “ naší školy - jihočeského rodáka a filadelfského biskupa sv. Jana Nepomuka Neumanna. Tento muž je velikou inspirací pro nás všechny, kteří se podílíme na výchově a vzdělávání mladých lidí. Založením přibližně stovky škol se Jan Nepomuk značnou měrou zasloužil o rozvoj vzdělanosti ve formující se mnohonárodnostní americké společnosti 19.století.

Stejně jako on se i my snažíme při naší pedagogické práci klást důraz na tyto tři základní aspekty:

1. kvalitní jazyková gramotnost
2. křesťanskoetický pohled na společnost
3. výchovu moderního občana uvědomujícího si své postavení v mnohonárodnostní společnosti Evropské unie

4. Charakteristika školy

4. 1. Velikost školy

Biskupské gymnázium nabízí studium v osmiletém, šestiletém, šestiletém bilingvním a čtyřletém cyklu. Celková kapacita školy činí 720 žáků.

4. 2. Vybavení školy

Škola byla založena v roce 1990 tehdejším českobudějovickým biskupem Miloslavem Vlkem. V té době neměla budovu a k výuce si prostory pronajímala. V roce 1995 získala vlastní budovu, později i internát a školní jídelnu. Ta byla vybudována v prostorách internátu, který bezprostředně sousedí s budovou školy. Obě budovy jsou propojeny, takže tvoří jeden komplex. Od roku 2013 patří ke škole také kostel svaté Rodiny, jež je stavebně také součástí celého komplexu, nicméně do uvedeného roku byl v majetku státního archivu.

Biskupské gymnázium se nachází ve středu města, cca 200 metrů od náměstí. Tato poloha je výhodná nejen pro žáky využívající městskou hromadnou dopravu, ale i pro dojíždějící z větších vzdáleností. Zájemci mohou využívat internátní ubytování s kapacitou 90 lůžek. Internát je v provozu od neděle odpoledne do pátku odpoledne. Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování pro žáky ubytované na internátě, obědy pro žáky neubytované.

V prostorách školy byla realizována přístavba, půdní vestavba, byly modernizovány učebny a sociální zařízení. Žáci mají k dispozici nejen učebny kmenové, ale též odborné. Ty jsou vybaveny didaktickou technikou. Ve všech učebnách je instalována přípojka na internet. Škola má k dispozici učebny výpočetní techniky, biologickou a chemickou laboratoř, učebnu hudební a výtvarné výchovy, tělocvičnu s horolezeckou stěnou, knihovnu a pro výuku náboženství byla zřízena v rekonstruovaném podkroví kaple. Nově byly vybudovány prostory fitness centra a stolního tenisu, které jsou k dispozici i pro mimoškolní aktivity. Škola též vlastní několik lodí pro vodní turistiku, neboť se nachází v blízkosti řek Malše a Vltava.

4. 3. Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučuje cca 60 pedagogů, někteří z nich na částečný úvazek, někteří jako externisté. Všichni učitelé jsou aprobovaní. V rámci výuky cizích jazyků působí na škole lektoři anglického, německého, španělského a francouzského jazyka coby rodilí mluvčí. Někteří učitelé si průběžně zvyšují kvalifikaci absolvováním různých kurzů či účastí na projektech celoživotního vzdělávání učitelů. Na škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a asistentka pro zrakově a sluchově postižené žáky. Žáky bydlící na internátě mají na starosti 4 vychovatelky.

4. 4. Charakteristika žáků

Přestože je naše gymnázium školou církevní, není určena pouze žákům určité náboženské příslušnosti. Na gymnáziu studují žáci různých vyznání i ti bez vyznání.

Veřejně prezentovaná zaměřenost našeho gymnázia na výuku cizích jazyků (mj. každoročně vysíláme cca 20 žáků na zahraniční pobyty) dovoluje přepokládat, že zájem o kvalitní jazykové vzdělání je přinejmenším jednou z hlavních motivací, které vedou případné uchazeče k tomu, aby si ke studiu vybrali právě naši školu.

Většina žáků bydlí ve městě nebo jeho okolí, díky internátnímu ubytování, vhodné poloze města a velmi dobrému dopravnímu spojení však máme žáky z celého Jihočeského kraje.

Velmi dobré zkušenosti máme s integrací žáků s různým zdravotním postižením.

4. 5. Mezinárodní spolupráce

Vzhledem k důrazu, který naše škola klade na výuku cizích jazyků, udržujeme také dlouhodobou spolupráci s různými zahraničními institucemi a partnerskými školami:

der Kultusministerkonferenz der Länder in der Bundesrepublik Deutschland - Sprachdiplom II. Stufe

Institut zur Objektivierung von Lern – und Prüfungsverfahren,Heidchenberg 11, 52076Hahn, SRN

Euregio – program příhraniční spolupráce se SRN . Jedná se o celoroční pobyty žáků na německých gymnáziích. Euregio,Wolfkerstraße 3,D – 94078 Freyung, SRN

Rotary Club České Budějovice – roční výměnné pobyty v USA a Jižní Americe

USA – Global Outreach Wisconsin – katolická organizace zajišťující roční pobyty na katolických středních školách v USA (www.globaloutreachprogram.com)

Embajada de España en Praga, Agregaduría de Educación, Badeniho 4, Praha 7, bilingvní sekce španělsko - česká

Partnerská gymnázia v Rakousku:

Privatgymnasium der Herz – Jesu – Missionare
Schönleitenstraße 1, Salzburg

Gymnasium St. Ursula
Aignerstraße 135, Salzburg – Glasenbach

Katholisches Oberstufrealgymnasium Zams
A – 6511 Zams

Őffentliches Stiftgymnasium Kremsmünster
A – 4550 Kremsműnster

Gymnasium der Kreuzchwesteren
Stockhofstraße 10, Linz

BORG Gymnasium
Hagauerstraße 17, Bad Leonfelden

Partnerská gymnázia v Německu:

Humbolt Gymnasium
Nordhausen

Partnerské školy ve Francii:

Lycée privé Saint – Vincent
30, rue de Meaux, 60304 Senlis

Lycée privé Sainte – Marie
43, rue Saint Bonaventure, 49307 Cholet

4. 6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, která má 3 členy, jeden z nich je v souladu se zákonem volen také z řad zákonných zástupců nezletilých žáků. Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování žáků informováni na pravidelných informačních odpoledních. Mohou však školu navštívit také kdykoliv po dohodě s vyučujícími. Každým rokem pořádá škola dny otevřených dveří, při nichž si rodiče budoucích žáků mohou prohlédnout prostory školy, její vybavenost a zázemí.

Každoročně vydáváme Ročenku Biskupského gymnázia J. N. Neumanna, ve které je nejen rodičovská veřejnost informována o činnosti školy v uplynulém školním roce. Další možností získání informací o škole jsou naše webové stránky www.bigy-cb.cz.

V otázce prevence sociálně patologických jevů má škola svůj „Minimální preventivní program“. V jeho rámci spolupracuje se Zdravotním ústavem v Českých Budějovicích, kde se zaměřujeme na osvětové programy pojednávající o škodlivosti kouření a protidrogové tématice, s Krajskou hygienickou stanicí v Českých Budějovicích, a to hlavně v problematice zdravé výživy a poruch příjmu potravy. Dalším subjektem, se kterým škola spolupracuje je Pedagogicko-psychologická poradna v Českých Budějovicích.

Žáci Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity vykonávají na naší škole jak průběžné, tak i souvislé pedagogické praxe, a připravují se tak prakticky na své budoucí povolání.

Ke stálým partnerům v oblasti charitativní patří občanské sdružení Život dětem, nadační fond Českého rozhlasu Světluška či Charita ČR.

Sami žáci se aktivně podílí na činnosti studentského parlamentu při městské radě Českých Budějovic a také na spolupráci s organizací Člověk v tísni (projekty Příběhy bezpráví, Jeden svět na školách).

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

5. 1. Zaměření školy

Biskupské gymnázium je jedinou církevní střední školou v kraji. Vedle důrazu na vzdělání se snaží též obohatit studium o křesťansko-etický pohled na život. Výuka náboženství však není povinná, žáci mají svobodnou volbu mezi výukou náboženství a etikou. Škola se snaží nejenom vzdělávat, ale též vychovávat osoby mající vlastní názor, který jsou schopni si obhájit, ale zároveň jsou tolerantní vůči svému okolí. (Více viz 5. 2.)

Od školního roku 1999/2000 probíhá na škole výuka v osmiletém, šestiletém a čtyřletém cyklu. Šestiletý cyklus lze v současnosti také absolvovat formou bilingvního česko-španělského studia. Prioritou všech typů studia je výuka cizích jazyků. Vyučujeme jazyk německý, anglický, francouzský, španělský, dále pak latinu a nepovinnou formou italštinu a ruštinu.

V osmiletém cyklu jsou od prvního ročníku povinné dva cizí jazyky, od tercie do sexty také latina. Povinnost dvou cizích jazyků od prvního ročníku je také v šestiletém cyklu, latina zde není povinná. V jednom ze šestiletých studijních cyklů je výuka bilingvní, česko-španělská. Ve čtyřletém studiu nabízí škola možnost výuky angličtiny, němčiny, španělštiny a francouzštiny, v prvních dvou ročnících též výuku latiny. Ve všech typech studia se na výuce jazyků podílejí také rodilí mluvčí. Od roku 1992 je naše gymnázium zařazeno mezi školy, na nichž probíhá rozšířená výuka německého jazyka pod vedením rodilých mluvčích delegovaných německou vládou. Cílem tohoto programu je umožnit žákům osmých ročníků, kteří splní daný počet hodin výuky německého jazyka, složit zkoušky k získání tzv. německého jazykového diplomu, Die zweite Stufe des Deutschen Sprachdiploms der Kultusministerkonferenz. Tento diplom je celosvětově uznávaná zkouška, která umožňuje absolventům studovat na univerzitách v německy mluvících zemích bez jakýchkoliv dodatečných jazykových zkoušek. Při skládání těchto zkoušek dosahují naši žáci vynikající výsledky. Při studiu anglického a francouzského jazyka jsou žáci připravováni na složení jazykových diplomů First Cambridge Certificate a DELF (Diplôme d' études en langue française). Nově mohou žáci skládat zkoušky ze španělského jazyka či získat španělskou maturitu.

Během posledních dvou let studia si každý žák prostřednictvím seminářů vyprofiluje školu v podstatě sám dle svého zaměření a potřeb. Škola tak umožňuje všem žákům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

V průběhu celého studia je kladen důraz na mezipředmětové vztahy a výuku v souvislostech, na prohlubování pracovních návyků a osobní zodpovědnost žáků za své vzdělání, za budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Zajímavé sportovní akce, poznávací exkurze doma i v zahraničí a nabídka bohaté zájmové činnosti vhodně doplňují studijní program.

5. 2. Duchovní výchova

Protože je naše gymnázium církevní školou, klade se také velký důraz na výchovu duchovní. Tím se rozhodně nemyslí jen výchova náboženská. O tu pečujeme, ale zároveň se snažíme, aby každý žák našel na škole prostředí vhodné k jeho duchovnímu rozvoji nehledě na vyznání.

Mimo pravidelnou výuku náboženství a etiky, při které se žáci seznamují s hlavními světovými náboženstvími s důrazem na křesťanství a se základními otázkami etiky, slouží k duchovnímu růstu především výjezdové kurzy. V prvním ročníku vyššího stupně gymnázia je to kurz „Kdo jsem?“. Jeho obsahem je sebepoznání a sebepřijetí. Kurzu se účastní postupně jednotlivé třídy, což vytváří dobré klima také k upevnění třídních kolektivů. Pro druhé ročníky připravujeme ve spolupráci s Teologickou fakultou Jihočeské univerzity kurz „Kdo jsme?“, kde se věnujeme především otázkám kolektivu, řešení konfliktů a sociální komunikaci. Tento kurz probíhá o víkendu a jedou na něj všechny třídy druhého ročníku současně. Posledním kurzem je kurz „Kam patřím?“, který je určen pro čtvrtý ročník. Jeho obsahem jsou otázky hledání povolání, ukončování střední školy či pravidla dobrého rozhodování. Opět na něj vyráží třídy jednotlivě, což umožňuje celkovou reflexi jejich pobytu na naší škole.

Během roku je také každá třída pozvána do studentského kostela ke mši svaté za třídu. I tentokrát dbáme o to, aby se na mši cítili dobře i žáci, kteří normálně do kostela nechodí. Dále jsou žáci každou středu zváni školním zvonem do kaple na krátkou modlitbu uprostřed týdne. Ta vytváří v životě žáka i školy malé zastavení uprostřed školního shonu. Žáci jsou tak vedeni k reflexi i životnímu nadhledu.

Nezanedbatelnou akcí je také přespávání na škole, které se děje zvlášť pro nižší a zvlášť pro vyšší stupeň gymnázia. Tím se vytváří příležitost, aby se žáci poznávali mezi sebou také napříč třídami. Tím, že se na programu podílejí sami žáci, je to akce, která velmi pomáhá přátelské atmosféře na škole.

Poslední akcí, která má pro duchovní výchovu na škole zásadní vliv, je letní gymnaziální tábor. Koná se vždy na jeden týden a je určen pouze pro žáky vyššího stupně gymnázia. Mimo duchovní rozměr tohoto tábora je kladen důraz na pobyt v přírodě, rozvoj přátelství a zajímavé diskuse a přednášky.

5. 3. Profil absolventa

Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných seminářů jsou žáci připraveni na studium vysokých škol nejrůznějšího zaměření. Jejich znalosti jimi vybraných oborů převyšují požadavky gymnaziálního vzdělávání. V ostatních oborech jejich znalosti vychází z obsahu rámcových vzdělávacích programů pro daný typ školy.

V předposledním či posledním roce studia většina žáků úspěšně skládá zkoušky z mezinárodně uznávaných diplomů z cizího jazyka.

Absolventi naší školy jsou po celou dobu studia vedeni k tomu, aby byli schopni nejenom samostatně řešit zadané úkoly, ale též pracovat v kolektivu, zpracovávat různé zdroje informací, kriticky je hodnotit a správně prezentovat a obhajovat své názory. Měli by si být vědomi svých práv a povinností, aktivně se účastnit politického, společenského a kulturního dění ve společnosti.

Při celostátním hodnocení škol podle úspěšnosti v přijímacích řízeních na vysoké školy zpracovávané Ústavem pro informace ve vzdělávání se naše gymnázium v rámci Jihočeského kraje umisťuje na nejpřednějších místech. Podobně je tomu i ve zveřejněných srovnáních škol podle výsledků společné části státní maturitní zkoušky.

5. 4. Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení probíhá ve shodném termínu se státními školami a řídí se příslušnou vyhláškou MŠMT. Přihlášky na státních formulářích (lze je získat na základních školách i na našem gymnáziu) přijímá ředitelství školy do předem stanoveného termínu.

Uchazeči o studium skládají písemné zkoušky z českého jazyka a matematiky, které jsou obodovány. Každý uchazeč dále obdrží body za studijní výsledky v předešlém studiu a za úspěchy v mimoškolních aktivitách. O přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem všech bodů obdržených v přijímacím řízení.

Podmínky prominutí přijímacích zkoušek stanoví každoročně zveřejňovaná kritéria přijímacího řízení.

Náplň přijímacích zkoušek vychází z obsahu RVP ZV a odpovídá učivu 5., 7. a 9. ročníku základní školy, popřípadě jim odpovídajícím ročníkům víceletých gymnázií.

Uchazeči se zvláštními potřebami, které vyplývají z jejich zdravotního stavu, mají průběh přijímacího řízení upraven.

Pro zájemce o studium škola uveřejňuje na svých webových stránkách www.bigy-cb.cz ukázky přijímacích zkoušek z předešlých let.

5. 5. Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT. Skládá se ze společné a profilové části. Konkrétní podoba maturitní zkoušky se upřesňuje na základě aktuální situace ohledně státních maturit.

5. 6. Výchovné a vzdělávací strategie

Během výchovně vzdělávacího procesu jsou na naší škole uplatňovány takové formy a metody práce, které rozvíjejí celkovou osobnost žáka. Upřednostňujeme výuku přizpůsobenou schopnostem a možnostem každého žáka, zároveň však žáky vedeme k zodpovědnosti za vlastní své vzdělání.

Všichni žáci jsou respektovanými partnery učitelů, kteří mají právo na vyslovení a obhajobu svého názoru.

Škola klade důraz na samostatnou práci, podporuje výuku s využitím didaktické techniky, významnou část vzdělání tvoří projektová výuka i praktické osvojení žákových poznatků.

Důležitým obsahem vzdělání je rozvoj všech klíčových kompetencí. Ty uplatňujeme následujícím způsobem:

Kompetence k učení

- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě
- volíme netradiční a nové metody a formy vyučování
- učíme v souvislostech
- rozlišujeme učivo základní od učiva rozšiřujícího
- využíváme základní pojmy a spirálovitě rozvíjíme jejich obsah
- využíváme mezipředmětové souvislosti
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo
- podporujeme u žáků jejich samostatnost a tvořivost

- na základě získaných výsledků žák vyvozuje závěry pro využití do budoucnosti
- učíme pracovat s chybou
- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce
- využíváme sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích a olympiádách
- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých vzdělávacích oborů
- zvyšujeme nároky na množství a kvalitu informací
- na modelových situacích učíme žáky problémy řešit
- realizujeme projekty, kde řešíme vzniklé problémy
- využíváme různé varianty a přístupy k řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci
- nezakazujeme, ale logicky vyvracíme nesprávné názory
- řešíme se žáky konfliktní situace vzniklé mezi nimi
- řešíme kázeňské přestupky a porušování školního řádu
- učíme se některým problémům předcházet
- učíme, aby se žáci problémů nebáli, ale řešili je
- nabízíme pomoc při řešení problémů ve spolupráci s výchovným poradcem a specializovanými poradnami

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- vedeme žáky ke konstruktivní diskuzi
- organizujeme besedy s různými odborníky
- spolupracujeme s partnerskými školami
- vzájemně si vyměňujeme informace, názory a zkušenosti
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- zapojujeme aktivně žáky do činnosti školy
- účastníme se pravidelně sportovních soutěží a kulturních vystoupení

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností
- vedeme žáky k ohleduplnosti k lidem hendikepovaným, ke starším a nemocným

- rozvíjíme pozitivní postoje k mateřskému jazyku a k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví
- při modelových situacích nacvičujeme poskytování účinné pomoci v problémových situacích
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech

Kompetence pracovní

- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- seznamujeme žáky s bezpečností práce a ochranou zdraví
- seznamujeme žáky se základními dovednostmi práce s laboratorní a výpočetní technikou a správným využíváním digitálních technologií
- vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků
- vedeme žáky k sebehodnocení všech činností, které vykonávají
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

5. 7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

K zajištění poskytování podpůrných opatření v prvním stupni žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zpracovává škola plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje třídní učitel v součinnosti s dalšími učiteli a výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, konkrétní podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka individuální vzdělávací plán (IVP). IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem, příp. se školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

U těch žáků, kde si to situace vyžaduje a na základě doporučení školského poradenského zařízení, škola zajišťuje asistenta pedagoga, který spolupracuje s třídním učitelem i ostatními

pedagogy a pomáhá při zabezpečení výuky i mimo ni. Pro žáky se zbytky zraku či nevidomé má škola k dispozici speciální výpočetní techniku, která jim umožňuje kvalitní výuku i komunikaci s okolím. V případě všech žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola navazuje spolupráci s organizacemi, které se zabývají pomocí těmto žákům.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nenavštěvují speciální třídy, ale studují se svými vrstevníky, neboť škola klade důraz na integraci takovýchto žáků do společnosti. Pouze ve vhodných případech a v omezeném rozsahu jsou v PLPP a IVP vyčleněny některé hodiny výuky jako individuální (tj. výuka pouze učitel a žák).

Víceleté gymnaziální vzdělávání vyžaduje od žáků nadprůměrné studijní předpoklady a ŠVP naší školy z toho vychází také při stanovení úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech. Schopnost dostát této úrovni žáci musí osvědčit už při přijímacím řízení na školu. V IVP je možné upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva. Stejně tak je možné, pokud speciální vzdělávací potřeby (např. nevidomost, problémy se sluchem atd.) neumožňují žákům realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků.

5. 8. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

K zajišťování poskytování podpůrných opatření mimořádně nadaným žákům škola zpracuje plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis mimořádného nadání, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vzhledem ke gymnaziálnímu charakteru naší školy se předpokládá, že žáci vykazují v rámci svých generačních vrstevníků nadprůměrné studijní předpoklady. Rozvoj jejich případného mimořádného nadání v některých z oblastí se proto uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, a se školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

5. 9. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí vzdělávání. Každé průřezové téma se skládá z několika tématických okruhů, jejichž náplň je integrována do vzdělávacích obsahů různých vyučovaných předmětů nebo je uplatňována jako součást projektů či kurzů. Tím dochází ke komplexnějšímu vzdělávání žáků.

Zařazení tématických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky jednotlivých vyučovaných předmětů, kde je i v tabulce uvedeno, ke kterému konkrétnímu učivu se daný tématický okruh vztahuje a jakou formou je vyučován.

Následující tabulka uvádí, v jakém vyučovaném předmětu a ročníku jsou dané tématické okruhy průřezových témat realizovány.

Průřezové téma	Tématický okruh	Integrace do výuky	Ročník
Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	Vyučované předměty	1.- 4. průběžně
	Sebepoznání a sebepojetí	Náboženství	2.
		Etika	2.
		IVT	4.
		Hudební výchova	1. – 4.
		Výtvarná výchova	1. – 4.
		Tělesná výchova	1. – 4.
	Seberegulace a sebeorganizace	Náboženství	3. – 4.
		Etika	1.
		Tělesná výchova	1. – 4.
		Svět práce	3.,4.
	Psychohygiena	IVT	4.
		Biologie	2.
	Kreativita	Hudební výchova	1. , 2.
		Výtvarná výchova	1. , 2.
		Projektové vyučování	1. – 4.
Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj	Poznávání lidí	Tělesná výchova	2. lyžařský kurs
		Třídnické práce	1. – 4.
		Projektové vyučování	1. – 4.
	Mezilidské vztahy	Náboženství	1.
		Etika	3.
		ZSV	3.
	Komunikace	Český jazyk a literatura	1. – 4.
		Cizí jazyk 1	1. – 4.
		Cizí jazyk 2	1. – 4.
		Latina	3.
		IVT	4.
	Kooperace a kompetice	Matematika	1. – 4.
		Chemie	3.

Průřezové téma	Tématický okruh	Integrace do výuky	Ročník
		Biologie	1. – 4.
Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tělesná výchova	1. - 4.
		Svět práce	3.,4.
		Projektové vyučování	1. – 4.
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Náboženství	1. – 4.
		Etika	4.
		ZSV	3.,4.
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	IVT	4.
		ZSV	3.
		Svět práce	4.
		ZSV	4.
	Formy participace občanů v politickém životě	ZSV	4.
		IVT	4.
	Principy demokracie jako formy vlády a způs. rozhodování	ZSV	3
		Dějepis	3.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis	2.
		ZSV	4
		Cizí jazyk 1	1. – 4.
		Cizí jazyk 2	1. – 4.
	Objevujeme Evropu a svět	Zeměpis	2.
		Cizí jazyk 1	1. – 4.
		Cizí jazyk 2	1. – 4.
	Jsme Evropané	Český jazyk a literatura	1. – 4.
		Dějepis	1.
		Hudební výchova	3., 4.
		Výtvarná výchova	1.
Multikulturní výchova	Kulturní diference	Dějepis	2.
		Etika	1., 2.
		Cizí jazyk 1	1. – 4.
		Cizí jazyk 2	1. – 4.
		Hudební výchova	2.
	Lidské vztahy	Náboženství	1. – 3.
		Etika	1. – 4.
	Etnický původ	Český jazyk a literatura	1.,2.
		Biologie	3.
		Zeměpis	1., 2.
	Multikulturalita	Český jazyk a literatura	4.
		Cizí jazyk 1	1. – 4.
		Cizí jazyk 2	1. – 4.
		Zeměpis	2.

Průřezové téma	Tématický okruh	Integrace do výuky	Ročník
	Princip sociálního smíru a solidarity	Náboženství	1. – 4.
		ZSV	3.
Environmentální výchova	Ekosystémy	Biologie	1. - 4.
		Matematika	1. – 4.
		IVT	4.
	Základní podmínky života	Biologie	3.,4.
		Zeměpis	1.,2.
		Fyzika	3.
		Chemie	3.
	Lidské aktivity a životní prostředí	Etika	2.
		Biologie	2.,3.
		Zeměpis	1.,2.
		Chemie	3.
		Svět práce	3.,4..
	Vztah člověka k prostředí	ZSV	3.
		Dějepis	1.
		Biologie	2.,3.
		Chemie	3.
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Český jazyka literatura	1. – 4.
		Latina	3.,4.
		Matematika	1. – 4.
		Náboženství	4.
		Etika	1.
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Český jazyk a literatura	1. – 4.
		Dějepis	3.
		Využití digitálních technologií	1.
	Stavba mediálních sdělení	Vyšší stupeň gymnázia	-
	Vnímání autora mediálních sdělení	Český jazyk a literatura	1.,3.,4.
		IVT	4.
		ZSV	4.
		IVT	4.
	Tvorba mediálních sdělení	Český jazyk a literatura	3.,4.
		Matematika	2.,4.
		IVT	4.
	Práce v realizačním týmu	Český jazyk a literatura	3.,4.
		ZSV	4.
		IVT	4.

6.Učební plán osmiletého cyklu

6. 1. Učební plán nižšího stupně gymnázia

Vyučovací předmět	Počet hodin za týden v ročníku				Disponibilní čas.dotace	Počet hodin celkem
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník		
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	**16**
Cizí jazyk 1 1),2)	4	3	3	3	1	**13**
Cizí jazyk 2 1),2)	3	3	3	3	12	**12**
Latina 2)	-	-	2	2	4	**4**
Matematika	4	4	4	4	1	**16**
Informační a výpočetní technika	-	-	-	1	0	**1**
Dějepis	2	2	2	-	0	**6**
Náboženství / Etika 3)	1	1	1	1	0	**4**
Základy společenských věd 4)	1	1	1	1	0	**4**
Fyzika	-	2	2	2	0	**6**
Chemie	-	-	2	2	0	**4**
Biologie 4),5)	2	2	2	2	3	**8**
Zeměpis	2	2	-	2	0	**6**
Hudební výchova	1	1	1	1	0	**4**
Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	**6**
Tělesná výchova	2	2	2	2	0	**8**
Svět práce 6)	-	-	1	1	0	**2**
Volitelné předměty 7)	1	1	-	-	2	**2**
Celková časová dotace	**29**	**30**	**31**	**32**	**24**	**122**

Poznámky:

1) výuka je realizována volbou předmětu Anglický jazyk, Francouzský jazyk, Německý jazyk, Španělský jazyk
2) výuka je realizována ve skupinách
3) třída se dělí na dvě části podle zvoleného předmětu
4) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Výchova ke zdraví
5) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Práce s laboratorní technikou
6) předmět je vyučován cizím jazykem 1
7) výuka je realizována volbou předmětu Konverzace v anglickém jazyce, Konverzace ve francouzském jazyce, Konverzace v německém jazyce

6. 2. Učební plán vyššího stupně gymnázia

Vyučovací předmět	Počet hodin za týden v ročníku				Počet hodin celkem
	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	
Český jazyk a literatura	3	3	4	4	**14**
Cizí jazyk 1 1), 2)	3	3	4	4	**14**
Cizí jazyk 2 1), 2)	3	3	4	4	**14**
Reálie cizojazyčných oblastí 8)	2	2	-	-	**4**
Latina 2)	2	2	-	-	**4**
Matematika	3	3	3	3	**12**
Informační a výpočetní technika 2)	1	1	1	1	**4**
Dějepis	2	2	2	2	**8**
Náboženství / Etika 3), 5)	1	1	1	-	**3**
Základy společenských věd 4)	1	2	2	2	**7**
Fyzika	2	2	-	-	**4**
Chemie 7)	2,5	2,5		-	**5**
Biologie 5), 6), 7)	2,5	2,5	-	-	**5**
Geografie 6), 11)	2	2	-	-	**4**
Hudební výchova	1	1	-	-	**2**
Výtvarná výchova	1	1	-	-	**2**
Tělesná výchova 2)	2	2	2	2	**8**
Volitelný seminář 9)	-	-	9	-	**9**
Maturitní seminář 10)	-	-	-	9	**9**
Celková časová dotace	**34**	**35**	**32**	**31**	**132**

Poznámky:

1) výuka je realizována volbou předmětu Anglický jazyk, Francouzský jazyk, Německý jazyk
2) výuka je realizována ve skupinách
3) třída se dělí na dvě části podle zvoleného předmětu
4) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Člověk a svět práce
5) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Výchova ke zdraví
6) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Geologie
7) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Práce s laboratorní technikou
8) výuka je realizována v návaznosti na předměty Cizí jazyk 1 a Cizí jazyk 2
9) výuka je realizována volbou předmětů uvedených v následující Tabulce seminářů 1
10) výuka je realizována volbou předmětů uvedených v následující Tabulce seminářů 2
11) výuka je realizovaná v cizím jazyce, odpovídajícím Cizímu jazyku 1 (Aj, Nj)

TABULKA SEMINÁŘŮ 1

Volitelný seminář	Hodinová dotace
Anglický diplom	2
Španělský diplom	2
Francouzský diplom	2
Německý diplom	3
Seminář z AJ	2
Seminář z latiny	2
Seminář z RJ	2
Italský jazyk	2
Historický seminář	2
Seminář ze ZSV	2
Seminář z geografie	2
Seminář z matematiky	4
Deskriptivní geometrie	2
Seminář z IVT	2
Seminář z fyziky	3
Seminář z chemie	4
Seminář z biologie	4
Estetická výchova – VV	2
Žurnalistika a mediální výchova	1
Seminář z religionistiky	1

TABULKA SEMINÁŘŮ 2

Maturitní seminář	Hodinová dotace
Anglický diplom	2
Španělský diplom	2
Francouzský diplom	2
Německý diplom	3
Seminář z AJ	2
Seminář z latiny	2
Seminář z RJ	2
Italský jazyk	2
Historický seminář	2
Seminář ze ZSV	2
Seminář z geografie	2
Seminář z matematiky	4
Deskriptivní geometrie	2
Seminář z IVT	2
Seminář z fyziky	3
Seminář z chemie	4
Seminář z biologie	4
Estetická výchova - VV	2
Žurnalistika a mediální výchova	1
Seminář z religionistiky	1
Literární seminář	2
Logika	1
Maturitní seminář z matematiky	2
Seminář z fyziky pro mediky	2

Realizace učiva mimo předměty v učebním plánu

Člověk a svět práce: Část učiva tohoto předmětu vymezená tématy Trh práce a profesní volba a Pracovněprávní vztahy se realizuje v rámci projektového dne (v termínu přijímacích zkoušek), a to v 5. až 7. ročníku. Celková časová dotace tedy činí 18 vyučovacích hodin.

Projektové vyučování v jednotlivých ročnících má z hlediska učiva následující zaměření: 5. ročník – bezpečnost práce, osobní management; 6. ročník – profesní volba, pracovní právo; 7. ročník - profesní volba, mezinárodní trh práce.

Zbylá témata předmětu Člověk a svět práce se realizují v rámci předmětu Základy společenských věd - viz poznámka 4 v učebním plánu.

Výchova ke zdraví: Část učiva tohoto předmětu vymezená tématy Zdravý způsob života a péče o zdraví a Ochrana člověka za mimořádných událostí se realizuje v rámci týdenního sportovního výjezdu na začátku 5. ročníku.

Zbylá témata předmětu Výchova ke zdraví se realizují v rámci předmětů Náboženství/Etika (Vztahy mezi lidmi a formy soužití) a Biologie (Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence) – viz poznámka 5 v učebním plánu vyššího stupně gymnázia.

7. Učební osnovy

***Uvedené učební osnovy platí pro nižší stupeň gymnázia**, pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia je zde zpracována pouze **výuka cizích jazyků**. V ostatních případech se výuka řídí dle osnov pro cyklus čtyřletý, s výjimkou předmětu Chemie, který se na vyšším stupni vyučuje podle osnov pro cyklus šestiletý.*

7.1. Jazyk a jazyková komunikace

7.1.1. Český jazyk a literatura

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je dotován čtyřmi hodinami týdně, po dvou hodinách má Jazyková výchova, zbývající dvě se dělí mezi Literární výchovu a Komunikační a slohovou výchovu. Vyučující si však může tuto dotaci uzpůsobit svým potřebám.

V Jazykové výchově žáci získávají základní vědomosti a dovednosti potřebné ke zvládnutí spisovné podoby českého jazyka a k rozlišení jeho jednotlivých útvarů a forem. Takto získané poznatky umožňují žákům reflexi jazyka, rozvíjí jejich logické myšlení (ve formě základních logických operací), přispívají k prohlubování dovedností potřebných k výstavbě srozumitelného, funkčního a jazykové správného (především ve shodě se stylistickou, gramatickou a fonetickou normou) jazykového projevu. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si místa českého jazyka v rodině slovanských, ale i indoevropských jazyků (a to i ohledem na jazyky našich sousedů i jazykových menšin v České republice), jeho historických kořenů a pohnutých dějin jeho utváření až do dnešní formy a tím i k potřebě úcty k mateřské řeči a kultuře jejího užívání.

V Komunikační a slohové výchově žáky vedeme k rozvoji schopností kritické analýzy jazykových i řečových projevů z různých oblastí a funkčních stylů (především však takových, které jsou jim blízké, ať už zájmem či praktickým využitím), k jejich vzájemné komparaci podle zadaných instrukcí. Na základě znalostí formální i obsahové stránky textu a jeho výstavby pak vedeme žáky k aktivnímu vytváření vlastních textů či řečových i nonverbálních a paralingválních projevů v souladu s komunikačním záměrem a situací.

V Literární výchově se výuka zaměřuje na výchovu k uvědomělému čtenářství, k pochopení rozdílů mezi literaturou a beletrií, k začlenění beletrie do sféry uměleckých projevů, k chápání literárního díla jako znaku a k strukturální interpretaci literárního textu. Dále se věnujeme kapitolám z oboru knižní kultury (chápání knihy jako artefaktu). Žák je chopen si budovat svůj vlastní čtenářský plán, osobní knihovnu, je schopen vést o interpretacích literárního díla záznamy a sdělovat jejich obsah v ústním projevu. Účastní se diskusí o přečtených dílech, jejich autorech i širších souvislostech své četby.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- učíme v souvislostech: historické kořeny indoevropských jazyků (s důrazem na jazyky slovanské), jejich ovlivňování a utváření na pozadí historických, politických a kulturních

souvislostí; Evropská unie a její úřední jazyky; jazyky národnostních menšin v České republice a jejich jazyková práva; učení z textu, rozlišování fikce a reality, význam autorského subjektu;
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: úspěšné zvládnutí jazykového projevu (psaného, mluveného) a jeho složek (pragmatické, sémantické, formální, nonverbální, paralingvální apod.) vede k zefektivnění komunikace, posílení sociálních kompetencí a zdravého sebeprosazování; celoživotní čtenářství jako nástroj zrání osobnosti a jejího začlenění do společenského života;
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce a využíváme i jejich sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem: při hodnocení jazykových projevů, posiluje analyticko-kritické myšlení i sociální kompetence; adekvátní hodnocení jako součást diskuse.

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích a olympiádách: účast na olympiádách, recitačních soutěžích i na dalších kulturních akcích
- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých vzdělávacích oborů: příprava hodiny vybraného učebního předmětu; zpracování krátké práce zaměřené na vybraný odborný problém
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: možnosti širšího výběru četby, témat slohových prací; v jazykových projevech dbáme na kreativitu a neotřelost vyjádření i logické vyvozování myšlenek
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci: výcvik základních kompetencí, dovedností a pravidel pro vedení dialogu a debaty

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- vedeme žáky ke konstruktivní diskusi: hodnocení jazykových projevů; diskuse na vybrané téma
- vedeme žáky k čerpání komunikativních podnětů z beletrie i literatury věcné

Kompetence sociální a personální

- účastníme se pravidelně kulturních soutěží
- realizujeme skupinové vyučování

Kompetence občanské

- rozvíjíme jejich pozitivní postoj k mateřskému jazyku a k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví
- využíváme literární díla jako nástroj k porozumění mezi lidmi různých povah, společenského postavení i kulturní orientace

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků
- vedeme žáky k sebehodnocení činností, které vykonávají
- vedeme žáky k osvojování technik duševní práce.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Obecná jazykověda	Žák: - rozlišuje jednotlivé útvary národního jazyka - chápe společenské kořeny evropských jazyků - odlišuje spisovný a nespisovný projev - využívá znalosti jazykové normy - samostatně používá základní jazykové příručky, především Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny	- řeč a jazyk - jazyk a jeho útvary - evropské jazykové rodiny - jazykové příručky	1.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané; MkV – Etnický původ, Multikulturalita
Mluvnice a pravopis	- rozlišuje písmena od hlásek - používá spisovnou výslovnostní normu - rozlišuje různé významy věty s ohledem na melodii, tempo a důraz promluvy - vysvětluje na konkrétních příkladech základní principy obohacování slovní zásoby - rozlišuje jednotlivé části slov - tvoří spisovné tvary slov - určuje slovní druhy slov a mluvnické kategorie - určuje vztahy mezi jednotlivými částmi věty - převádí vedlejší větu na větný člen a obráceně - využívá poznatků z oblasti slovotvorné, lexikální, tvaroslovné a syntaktické ke správné aplikaci pravopisných pravidel	- hláskosloví - zvuková stránka věty - slovní zásoba - stavba slova - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov (stupňování příd. jmen) - věta a její stavba, základová větná struktura(shoda přísudku s –několikanásobným- podmětem, rozvíjející větné členy) - pravopis	1.	
Text, sloh, komunikace	- používá základní formální a obsahová pravidla při realizaci mluveného či psaného projevu - rozlišuje v textu podstatné informace od nepodstatných a dokáže formulovat základní myšlenku textu - porozumí neverbálním prvkům komunikace - vyhledává potřebné informace a využívá je k tvorbě vlastního sdělení - vypracuje referát na dané téma	- textová stavba - kritické čtení a interpretace textů - verbální a neverbální komunikace - text jako zdroj informací(encyklopedie,internet- bezpečná komunikace na internetu) - referát - komunikační žánry písemného projevu (vypravování, popis, výpisek, soukromý	1.	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- vytvoří psaný text náležející ke konkrétnímu žánru - obhajuje a prosazuje před druhými přiměřenými prostředky svůj postoj či názor - rozpoznává manipulativní komunikaci	a úřední dopis, e mail dopis, objednávka) - dialog a diskuse - reklama a propagační materiály		
Literatura	- přiřazuje konkrétní text k literárnímu druhu podle jeho formálních a obsahových vlastností - identifikuje a přiměřeně interpretuje metaforická vyjádření v literárním textu - určuje základní strukturní prvky literárního textu - převypráví nejvýznamnější starořecké a biblické příběhy - vysvětlí rozdíl ve vztahu k historické realitě v pověsti nebo legendě a v odborném dějepisném textu - identifikuje v textu typické pohádkové motivy - pozná bajku - uvede na základě vlastní četby autory děl pro děti a mládež - reprodukuje text podle svých schopností, vyjadřuje dojmy z četba a zaznamenává je	- literární druhy (poezie, próza, drama, resp. lyrika, epika, drama) - metafora - struktura literárního díla - řecké a biblické mýty - pověsti a legendy - pohádky - bajky - literatura pro děti a mládež	1.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané
Obecná jazykověda	- jmenuje země Evropy i jejich úřední jazyky - vysvětlí pojmy národní jazyk, mateřský jazyk - odlišuje spisovný a nespisovný projev - využívá znalosti jazykové normy - samostatně používá základní jazykové příručky, především Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny	- jazyková situace v Evropě - slovanské jazyky - jazykové příručky	2.	**MKV** – Multikulturalita **VMEGS** - Jsme Evropané Dějepis ZSV

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Mluvnice a pravopis	-tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický - samostatně pracuje s jazykovými příručkami - rozpoznává přenesená pojmenování - v jazykových projevech užívá synonyma, a to podle pravopisné normy, komunikačního záměru a funkčního stylu - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - zvládá syntaktickou výstavbu věty jednoduché i souvětí - rozumí základům výstavby textu	- jednotlivé slovní druhy, rozšiřující učivo - psaní velkých písmen - slovo a jeho význam, slova jednoznačná a mnohoznačná - frazeologie - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy - slovní zásoba-obohacování, metonymie, metafora, rozšiřování významu - tvoření nových slov- odvozeniny, složeniny, zkratky a zkratková slova, přejímání z cizích jazyků - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent - větné členy, druhy vět vedlejších	2.	MkV - Multikulturalita
Text, sloh, komunikace	- chápe vztah textu, jeho tvůrce i adresáta - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj - vytvoří vlastní text konkrétního slohového útvaru - využívá základy studijního čtení – dokáže přednést za pomoci výpisků jednoduchý referát	- výstavba jazykového projevu - manipulace v komunikaci, reklama - vypravování, popis, charakteristika, životopis, žádost - výpisky, výtah - referát	2.	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace MV (celá)
Literatura	-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - formuluje ústně i písemně dojmy z filmového a divadelního představení, výstavy, muzea apod. - určí základní údaje o knize - vyhledává informace v různých typech katalogů,v knihovně,knižním obchodě, zná elektronickou podobu knih	-přednes vhodných literárních textů - rozhlas, televize - bibliografická citace,knihovny, knižní obchod - Bible, kronika, legendy,povídka, dobrodružný román,cestopis,písně, balady a romance,drama-divadelní hry	2.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, zná jejich výrazné představitele			
Obecná jazykověda	Žák: - přiřazuje jednotlivé výrazy i celé texty ke konkrétním útvarům českého jazyka	- Útvary českého jazyka: spisovný / nespisovný j. diferencovaný teritoriálně, sociálně - Jazyková norma a kultura - Slovanské jazyky	3.	**VMEGS** - Jsme Evropané
Slovní zásoba	- vysvětlí způsoby obohacování slovní zásoby - vysvětlí základní mezinárodní slova a přejaté odborné názvy - vysvětlí širší dobové a kulturně společenské souvislosti, které ovlivňují přejímání slov z cizích jazyků - spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	- Obohacování slovní zásoby - Slova cizího původu	3.	
Tvarosloví	- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- Skloňování jmen - Slovesný vid - Slovesné tvary - Slovesné třídy a vzory	3.	
Pravopis	- zvládá pravopis lexikální, morfologický a samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny	- Koncovky jmen a sloves a další pravopisné jevy	3.	
Skladba	- zvládá syntaktickou výstavbu větné struktury věty jednoduché i souvětí s ohledem na syntaktická pravidla, pravidla užívání záporu, pravidla tradiční syntaxe a komunikační záměr - definuje a v textu identifikuje syntaktické jednotky a podle potřeby je užívá, nahrazuje a kombinuje	- Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent - Zápor - Větné členy - základní a rozvíjející - vyjádření závislosti - několikanásobné větné členy	3.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
		- vět. členy v přístavkovém poměru - Tvoření vět, nevětných a polovětných konstrukcí - Souvětí podřadné, souřadné		
Sloh a slohové útvary	- postihuje základní rysy postav, na vybraných literárních typech představených v různých situacích vystihne důležité vlastnosti a náležitě je hodnotí - při tvořivém psaní využívá znalostí ze slohu i literatury (a dalších uměleckých oborů) ve prospěch vlastního subjektivního vnímání a vidění světa kolem sebe - za pomoci jazykových příruček a dalších informačních kanálů rozumí lehčím popularizačním odborným či učebním textům, dokáže odpovídat na základní otázky na smysl přečteného i sám otázky formuluje, vytyčuje hlavní teze textu, odborný text převádí do vlastních slov a dokáže jej srozumitelně reprodukovat ostatním podle zásad mluveného projevu - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, schopnosti a dovednosti adresáta - vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - samostatně získává ze základních informačních zdrojů informace (výkladové slovníky, mediální obsahy, popularizační práce, internet), kriticky odlišuje ty relevantní od méně důležitých a nepodstatných či neobjektivních a zavádějících, ty zpracovává tříděním, hledáním vazeb a	- Charakteristika literární postavy - Líčení - Výklad, odborný popis, přednáška - Úvaha - Dialog	3.	**OSV** - Sociální rozvoj - Komunikace - Projekt: připravený / nepřipravený dialog na konkrétní téma

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	vzájemných souvislostí a přidává subjektivní úsudek opírající se však o objektivní informace a fakta - odlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - při rozhovoru dbá zásad kultivovaného dialogu a projevu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru			
Mediální výchova a komunikace	- u jednotlivých druhů médií rozlišuje způsob, zpracování a úroveň jazykové (i nejazykové – fotka, grafická úprava) komunikace i objektivitu nabízených informací s ohledem na typ mediálního publika	- Mediální realita a konzument - Tištěná a elektronická média	3.	**MV** - Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení, Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení
Obecné poučení o slohu	- vysvětlí základní rozdíly v jazyce textu mluveného a psaného	- Styl jazykového projevu a základní funkční styly - Projevy mluvené a psané a jejich odlišnosti	3.	
Pojem uměleckého (zejm. literárního) směru či sdružení (skupiny)	Žák: -utvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	-Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času	3.	
Hlavní literární směry euroamerické civilizace 1	-utvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie uveden hlavní představitele klíčových literárních žánrů -uvede základní literární směry a jejich významné	-Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé: do 19. století; dějiny české literatury v evropském kontextu 1	3.	**MKV** - Multikulturalita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	představitele v české a světové literatuře			
Obecná jazykověda	- vyjmenuje země EU i jejich úřední jazyky a na mapě ukáže jejich polohu - podle nejvýraznějších distinktivních rysů (hláskosloví, písmo) přiřazuje k texty jednotlivým skupinám slovanských jazyků - představí nejvýraznější osobnosti podílející se na formování českého jazyka - na textu doloží nejzásadnější proměny jazyka v jednotlivých historických údobích - v běžných komunikačních projevech užívá soudobou jazykovou normu, ale zároveň chápe význam archaických jevů jako prostředku charakterizace v projevech umělecké literatury - vyjmenuje nejvýznamnější národnostní menšiny v ČR a jejich jazyky	- Jazyková situace v EU - úřední jazyky EU - Slovanské jazyky - Slovenština - Vývoj českého jazyka - Současný stav českého jazyka - Česká jazykověda - Útvary českého jazyka - Jazyková situace v ČR	4.	**MKV** – Multikulturalita **VMEGS** - Jsme Evropané Dějepis ZSV
Zvuková stránka jazyka	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná přejatá slova - ve svých projevech uplatňuje znalost rozdílů mezi fonetickou a gramatickou normou	- Hláskosloví - Spisovná výslovnost - Zvuková stránka věty - Psaní a výslovnost slov přejatých	4.	
Tvoření slov a stavba slova	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	- Stavba slova a tvoření slov - Pravopis související se stavbou slova	4.	
Slovo a jeho význam	- pracuje s pojmy, analyzuje je, třídí, přiřazuje do skupin podle významu a uspořádává je podle vztahů hypo- / parataktických - odlišuje základní a přenesený význam u	- Slova souřadná, nadřazená / podřazená - Slova jednoznačná a mnohoznačná - Synonyma, antonyma, homonyma - Odborné názvy	4.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	mnohoznačných slov, sám aktivně vytváří přenesená a obrazná pojmenování nejen na úrovni lexikální, ale pokud možno i umělecké - aktivně obohacuje své projevy o vhodná synonymická vyjádření			
Tvarosloví	- ve svých projevech využívá znalosti tvaroslovné normy, aktivně pracuje s různými tvary slov, užívá je v praxi (např. přechodník) a přetváří je podle záměru (např. slovesa na přídavná jména slovesná, vid dokonavý na nedokonavý)	- Slovní druhy, tvary, skloňování - Slovesa - přechodníky a jejich užití - přídavná jména slovesná	4.	
Skladba	- tvoří jazykový projev s ohledem na správný pořádek slov v české větě, prostředky textové koherence a koheze; užívá i složitější možnosti větné stavby - definuje a identifikuje syntaktické jednotky a podle potřeby je nahrazuje	- Vztahy mezi větnými členy formální a významové - Vztah přístavkový - Větný člen samostatný, osamostatnělý, elipsa - Souvětí - Valenční syntax - Pořádek slov v české větě - Vsuvka - Prostředky návaznosti v textu	4.	
Sloh a slohové útvary	- v beletristických textech vyhledává jednotlivé slohové postupy a aktivně je používá při výstavbě vlastního uměleckého projevu - posuzuje sebekriticky své možnosti, schopnosti a dovednosti, obhajuje je a zdravě se prosazuje - vyplňuje běžné tiskopisy - s ohledem na zásady výstavby odborného textu vytváří vlastní odborný projev z oblasti, která jej zajímá - při objasňování svého stanoviska při diskusi	- Umělecké vypravování a popis - Životopis - Tiskopis - Odborný výklad - Mluvený projev, proslov - Diskuse - Publicistické žánry	4.	**OSV** - Sociální rozvoj - Komunikace **MV** - Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení **MV** - Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality **MV** - Vnímání autora mediálního sdělení **MV** - Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	využívá nejen připraveného projevu, ale i schopností formulovat projev bez přípravy jen na základě získaných informací - argumentuje dle zásad asertivní komunikace - do projevu funkčně zapojuje veškeré jazykové i nejazykové prostředky - rozlišuje mezi jednotlivými žánry co do objektivity, užití formálních a jazykových prostředků, funkce a záměru - získává informace a kriticky s nimi pracuje -získané dovednosti aplikuje při tvorbě základních publicistických žánrů			**MV** - Práce v realizačním týmu - Projekt: v týmu vytvoření krátké „odborné“ práce a její prezentace (využití multimediálních prostředků), příp. „odborná“ debat - Projekt: diskusní pořad - Projekt: vytvoření časopisu, příp. filmového dokumentu Svět práce (životopis, tiskopis)
Souhrnné poučení o slohu	- analyzuje text s ohledem na slohotvorné činitele	- Styl - Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé - Funkční styly a vhodné jazykové prostředky	4.	
Hlavní literární směry euroamerické civilizace 2	-utvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie; -uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	-Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé: 19. – 21. století; dějiny české literatury v evropském kontextu 2; světová literatura	4.	
Základní poučení o literární vědě	-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozumí specifikům filmové řeči	-Nejvýznamnější česká literární (literárně vědná) periodika	4.	

7.1.2. Cizí jazyky

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků je tou částí vzdělávacího procesu, na níž naše škola klade hlavní důraz. Jako **Cizí jazyk 1** (tj. *Cizí jazyk* dle vymezení RVP ZV a RVP G) se na naší škole vyučuje **anglický a německý jazyk**; jako **Cizí jazyk 2** (tj. *Další cizí jazyk* dle vymezení RVP ZV a RVP G) se vyučuje **anglický, francouzský a španělský jazyk**. (Mimo tento základní rámec vyučujeme ještě jiné cizí jazyky jako povinně volitelné - *viz tabulky volitelných a maturitních seminářů.*)

Cizí jazyky jsou vyučovány ve všech cyklech studia. Týdenní dotace se v jednotlivých ročnících pohybuje v rozsahu 3 až 5 hodin (viz učební plán). Podle potřeb a v souladu se zněním zákona, se třídy dělí do výukových skupin. Učebny jsou standardně dně vybaveny (tabule, nástěnky, obrazový materiál, audiovizuální technika, dle rozvrhových možností případně i učebna s interaktivní tabulí).

Výuka cizích jazyků (CJ 1 i CJ 2) je v 5. a 6. ročníku podpořena povinným předmětem **reálie cizojazyčných oblastí**, v němž se rozvíjí orientace v základních tématických oblastech, které pro výuku cizích jazyků stanovuje RVP G. (*Viz 7. 1. 3. Reálie cizojazyčných oblastí.*)

V současném globalizovaném svět je schopnost komunikovat v cizích jazycích základní podmínkou úspěšného začlenění se do společnosti. Její důležitost vzrostla vstupem České republiky do Evropské unie a dalších mezinárodních organizací. Cílem výuky je tedy osvojit si takovou znalost jazyka, aby byl žák po ukončení studia schopen dorozumět se v běžných situacích. Studium vede rovněž k získání bohaté slovní zásoby a její aplikaci, stejně tak jako osvojení si správné výslovnosti. Výuka probíhá v souladu se **Společným evropským referenčním rámcem**, dle něhož je možné průběžně hodnotit pokrok žáků v jednotlivých dovednostech. Znalost jazyka je dle tohoto dokumentu rozdělena do šesti stupňů (A1 jako nejnižší a C2 jako nejvyšší). Pro každý stupeň existují jasně vymezené kompetence v jednotlivých oblastech, které je možno standardizovanými zkouškami jasně prokázat.

V posledních dvou ročnících je u všech jazyků nabízen i **dvouhodinový seminář**, jehož cílem je připravit žáky na složení mezinárodně uznávaných **jazykových certifikátů**, které jsou definovány výše popsaným Společným evropským referenčním rámcem. Snahou je připravit zainteresované žáky k úspěšnému složení těchto zkoušek. Tento model se velmi osvědčil, o čemž vypovídá i skutečnost, že každým rokem získává tento certifikát většina našich absolventů.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s učebnicí a orientovat se v ní
- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě
- učíme žáky pracovat s chybou
- na základě získaných výsledků žák vyvozuje závěry pro využití do budoucnosti (zahraniční pobyty)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali aplikovat znalosti z jiných oborů (např. informatika, zeměpis, literatura)
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali interpretovat text a vyjádřili vlastní názor
- zapojujeme je do různých forem výuky (projekty, práce ve skupinách) tak, aby zvládali samostatně zadávané úkoly (prezentace), pro které si sami získávají informace z různých zdrojů (noviny, časopisy, knih, internet)
- usilujeme o to, aby dokázali logicky a samostatně zvládnout tato zadání, prezentovali je před třídou, diskutovali o něm a obhájili svá tvrzení

Kompetence komunikativní

- žáky vedeme k tomu, aby se dokázali správně ústně i písemně vyjádřit
- motivujeme žáky k tomu, aby se účastnili aktivně diskusí v rámci skupiny, aby dovedli spolupracovat s ostatními a vzájemně si vyměňovali zkušenosti a postřehy, aby dokázali komunikovat na dané úrovni
- vysvětlujeme jim systém výuky na partnerských školách, zapojujeme se do užší spolupráce s nimi (projekty, pobyty, návštěvy) a tak žáky seznamujeme s kulturou dané země

Kompetence sociální a personální

- zapojujeme je do projektů s partnerskými školami
- motivujeme žáky k účasti na jazykových olympiádách, navštěvujeme různé kulturní akce a představení
- seznamujeme je s činností různých kulturních a společenských institucí, v rámci skupiny zvažujeme i nácvik jednoduchých divadelních scének či písní

Kompetence občanské

- v průběhu studia žáky seznamujeme s jeho právy a povinnostmi
- podáváme jim informace o politických a společenských institucích tak, aby dokázali popsat jejich funkci
- vedeme je ke společenské angažovanosti tak, aby dovedli identifikovat současné společenské problémy a porovnat je s ostatními zeměmi (přistěhovalectví, menšiny), a využívat poznatků o kulturním dědictví, svátcích a tradicích těchto zemí
- učíme je přemýšlet o světě v globálních souvislostech, o globálních problémech (nedostatek surovin, změny klimatu, vymírání živočišných druhů) – naším cíle je, aby na tato témata žáci dokázali připravit prezentaci, kterou doprovodí vlastním komentářem

Kompetence pracovní (1. a 4. ročník)

- žáky vedeme k tomu, aby si osvojili návyk pravidelně a průběžně se připravovat na vyučování a prováděli sebehodnocení svých činností a schopností
- podáváme jim informace o zdraví, zdravém životním stylu tak, aby je dovedli aplikovat

- vedeme žáky k ovládání výpočetní techniky a digitálních technologií při řešení různých cvičení, testů či přípravě prezentací a využívali tyto dovednosti při skupinovém či projektovém vyučování

Kompetence k podnikavosti (5. až 8. ročník)

- u žáků rozvíjíme tvořivé a logické myšlení
- prohlubujeme využívání digitálních technologií
- věnujeme čas i praktické stránce vyučování, jako jsou projekty, návštěvy partnerských škol, exkurze do důležitých institucí.
- během studia jim pomáháme orientovat se v nabídce dalšího studia, případně asistujeme při volbě povolání

Přehled počtu vyučovacích hodin a výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

ročník	CJ 1		CJ 2	
	hodiny	výstup		hodiny
1.	4		3	
2.	3	A1/A2	3	A1
3.	3		3	
4.	3	A2+	3	A2
5.	3		3	
6.	3	B1+	3	B1
7.	4		4	
8.	4	B2+	4	B2

Definice výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

	A1	A2	B1	B2	C1
Poslech	Žák rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, jeho rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání. Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.	Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase, atd. Žák rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.	Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Žák rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Žák rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.	Žák rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumí televizním programům a filmům.
Čtení	Žák rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalozích.	Žák umí číst krátké jednoduché texty. Žák umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Žák rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům.	Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci. Žák rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.	Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Žák rozumí textům současné prózy.	Žák rozumí dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a je schopen/ schopna ocenit rozdíly v jejich stylu. Žák rozumí odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru.
Mluvení	Umí se jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. Umí	Žák umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet. Umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým	Umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí). Umí jednoduchým způsobem spojovat	Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory. Dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k	Umí se vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umí přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích. Umí jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní

	jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná.	způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a jeho současné nebo předchozí zaměstnání.	fráze, aby popsal(a) své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.	aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.	body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.
Psaní	Umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb. Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.	Umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře znám nebo která ho osobně zajímají. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něho události a zážitky osobně důležité.	Umí se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umí psát podrobné dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuje za nejdůležitější. Umí zvolit styl textu podle toho, jakému typu čtenáře je určen.

Tématické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka

Tématické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka, jak jsou vymezeny v RVP G pro předmět Cizí jazyk, jsou částečně vyučovány rámci předmětu Reálie cizojazyčných oblastí (viz 7. 1. 2. Reálie cizojazyčných oblastí), částečně jsou zařazeny do předmětů Cizí jazyk 1 i Cizí jazyk 2, a to v 7. a 8. ročníku. Zde jsou jakožto okruhy závěrečného maturitního výstupu do následujících výukových témat:

Anglický jazyk

- Vzdělávací systém v ČR, VB a USA
- Současné společenské problémy, globalizace
- Životní prostředí
- Reklama, konzumní společnost
- Evropská unie
- Kultura
- Média
- Angličtina jako světový jazyk
- Sport a volný čas
- Rodina – role, současné problémy
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna

Německý jazyk

- Vzdělávací systém v Německu a ČR
- Současné problémy ve společnosti, globalizace
- Životní prostředí
- Reklama, konzumní společnost
- Evropská unie
- Německé dějiny 1914-1933
- Německé dějiny 1933 – 1945
- Německé dějiny 1945-1989
- Němci a Češi dříve a dnes, Sudety
- Zdravý životní styl
- Zdraví a nemoci
- Cestování
- Sport
- Bydlení
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna

Francouzský jazyk

- Vzdělávací systém ve Francii a ČR
- Současné společenské problémy, globalizace
- Životní prostředí
- Reklama, konzumní společnost
- Evropská unie
- Kultura
- Média
- Francouzská literatura (můj oblíbený fr. autor)
- Zdraví, nemoci, medicína
- Osobnost, která mě ovlivnila (kterou obdivuji)
- Sport a volný čas
- Rodina, bydlení
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna

Španělský jazyk

- Vzdělávací systémy ve Španělsku a ČR
- Současné společenské problémy, globalizace
- Životní prostředí
- Reklama, konzumní společnost
- Evropská unie
- Kultura
- Média
- Španělština jako světový jazyk
- Sport a volný čas
- Rodina – role, současné problémy
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna

Začlenění průřezových témat do předmětu

a) průřezová témata dle RVP ZV

- Osobnostní a sociální rozvoj – sociální rozvoj: **Komunikace** /průběžně 1. – 4. roč./

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: **Evropa a svět nás zajímá** /průběžně 1. – 4. roč./; **Objevujeme Evropu a svět** /průběžně 1. – 4. roč./

Multikulturní výchova: **Kulturní diference** /průběžně 1. – 4. roč./; **Multikulturalita** /průběžně 1. – 4. roč./

b) průřezová témata dle RVP G

Osobnostní a sociální výchova: **Sociální komunikace** /průběžně 5. – 8. roč./

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: **Žijeme v Evropě** /5. – 8. roč./; **Vzdělávání v Evropě a ve světě** /7. – 8. roč./; **Globalizační a rozvojové procesy** / 7. – 8. roč./

Multikulturní výchova: **Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí** /průběžně 5. – 8. roč./

7.1.3. Reálie cizojazyčných oblastí

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět reálie cizojazyčných oblastí je dotován jednou hodinou týdně v 5. a. 6. ročníku osmiletého gymnázia a vyučuje se v návaznosti na výuku předmětu Cizí jazyk 1 a Cizí jazyk 2. Využívá propojení různých, zdánlivě nepříbuzných oborů, jako například geografie, historie, základy společenských věd, a napomáhá tak k pohledu na jazyk v globálním měřítku.

Cílem předmětu je představit žákovi jazyk jako ucelený systém vztahů mezi různými disciplínami spojených s jazykem a jeho kulturou tak, aby rozvíjel osobnost žáka v širších souvislostech než je tradiční přístup k výuce jazyků zaměřený pouze na jazyk jako takový. Výběr tematických okruhů tohoto předmětu je takový, aby umožňoval poučené srovnávání reálií zemí studovaného jazyka s reáliemi pro žáky domácími.

Využitím originálních a zjednodušených textů (odborné a populárně-naučné časopisy, beletrie, internet, atp.) napomáhá nejen k pochopení návaznosti jednotlivých aspektů ovlivňujících jazyk, ale zároveň rozvíjí základní kompetence žáka ve výuce, tj. čtení, psaní, poslech a mluvení. Učí žáka tvořit samostatně texty psané i řečové, rozvíjet schopnost reflexe, vyjádřit vlastní názor, interpretovat text a orientovat se ve funkčních stylech.

Obsahový základ předmětu je tvořen následujícími tématickými okruhy, jež konkretizují požadavky stanovené RVP G a jsou zároveň okruhy závěrečného maturitního výstupu:

Anglický jazyk

5. ročník: i) Spojené království; ii) USA; iii) Kanada; iv) Austrálie a Nový Zéland; v) Česká republika; vi) Moje město; vii) Cestování a turismus; viii) Svátky a památné dny v ČR, VB a USA

6. ročník: i) Dějiny Británie, ii) Anglická literatura; iii) Dějiny USA; iv) Americká literatura; v) Jídlo, výživa, trendy, vi) Zdraví, životní styl, nemoci

Německý jazyk

5. ročník: i) Spolková republika Německo – geografie; ii) Spolková republika Německo - politický systém; iii) Německá literatura; iv) Tradice a kultura, státní a církevní svátky; v) Moje město

6. ročník: i) Rakousko - geografie, politický systém; ii) Švýcarsko, Lichtenštejnsko - geografie, poltický systém; iii) Německá literatura; iv) Česká republika - geografie, politický systém; v) Média - nebezpečí pro lidi?

Francouzský jazyk

5. ročník: i) Francie – zeměpis; ii) Frankofonie - role francouzštiny, frankofonní země; iii) Francouzské turistické destinace, město, které bych chtěl navštívit; iv) Francouzská kuchyně, jídlo, zdravý životní styl; v) Cestování, dopravní prostředky, turismus; vi) Svátky a tradice ve Francii a v ČR

6. ročník: i) Francie - ekonomie, politický systém; ii) Paříž; iii) Francie v průběhu staletí (dějiny); iv) Česká republika, Praha; v) Jižní Čechy, České Budějovice; vi) Francouzská hudba

Španělský jazyk

5. ročník: i) Geografie Španělska; ii) Geografie Střední a Jižní Ameriky; iii) Předkolumbovské civilizace, iv) Ostatní španělsky mluvící země, v) Česká republika, vi) Moje město; vii) Cestování a turismus; viii) Svátky a významné dny v České republice a Španělsku

6. ročník: i) Dějiny Španělska; ii) Španělská literatura, iii) Dějiny Střední a Jižní Ameriky, iv) Literatura Latinské Ameriky; v) Jídlo, výživa, zdravý životní styl, vi) Zdraví, životní styl, nemoci

Začlenění průřezových témat do předmětu

Osobnostní a sociální výchova: **Sociální komunikace** /průběžně 5. – 6. roč./

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: **Žijeme v Evropě** /5. – 6. roč./

Multikulturní výchova: **Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí** /průběžně 5. – 6. roč./

Pozn.: Předmět vznikl v rámci projektu MŠMT ČR „EU peníze středním školám" financovaného z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Školní rok 2012/2013 byl zaváděcím rokem tohoto předmětu. Své současné vymezení, včetně konkretizace návaznosti na výuku předmětů Cizí jazyk 1 a Cizí jazyk 2, získal předmět na základě vyhodnocení úvodního dvouletého fungování s platností od školní roku 2014/2015.

7.1.4. Latina

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Latinský jazyk je dotován dvěma hodinami týdně v tercii i kvartě. Výuka bude probíhat s 15 – 18 žáky, což jsou přibližně poloviny tříd. Latinský jazyk tím, že jde o mrtvý jazyk je výjimečný a specifický, a to zejména z pohledu metodiky jeho výuky. Při vyučování latině získávají žáci obecnější poznatky o sytému jazyka zásoby jim umožní snazší porozumění terminologii nejrůznějších vědních oborů, které z latiny vycházejí.

Při překladu latinského textu se uplatňují základní myšlenkové postupy – abstrakce, zobecnění, analýza, syntéza, srovnání a třídění; zdokonalují se v jejich užívání a zároveň kultivují ústní a písemný projev v mateřském jazyce.

Žáci jsou rovněž vedeni k integraci poznatků z dalších vědních oborů. K tomu nám slouží jednotlivé tematické okruhy průřezových témat. Ty prochází napříč vzděláváním a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. V případě latiny např.: s historií, literární teorií, dějinami výtvarného umění, základy společenských věd, zeměpisem a dalšími cizími jazyky

všeobecně. Kromě toho si ovšem žáci vytvářejí pracovní návyky a postupy potřebné nejenom pro další studium, ale i pro praxi. Žáci postupně zvládají práci se slovníky a literaturou přiměřené úrovně. Uvědomují si význam samotného vzdělání a na základě společenských a kulturněhistorických kořenů evropské civilizace dospívají k vědomí evropské sounáležitosti. Z antických příkladů čerpají podněty pro etické jednání a občanské postoje s postupnou tvorbou mravního základu.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění:

Kompetence k učení

- využíváme různé zdroje informací (učebnice – Jiří Pech, Latina pro gymnázia I-II; Vlasta Seinerová, Latina pro gymnázia I-II; Kettner, Špaňár, Latina pro gymnázia; doplňující literatura – Řím Marka Aurelia, Periklovo Řecko, Encyklopedie antiky, edice různých středověkých textů)
- učíme v souvislostech
- žáci samostatně pracují s danými cvičeními a úkoly
- následně pak hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme žáky při k jejich účasti na latinských soutěžích a olympiádách

- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých oborů (viz dějepis, literatura, zeměpis)
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu vyjadřování: odpovídat spisovně, celou větou a se správnou dikcí
- vedeme žáky ke správnému písemnému vyjadřování: technika překladu a přesné formulování myšlenek.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu vyjadřování: odpovídat spisovně, celou větou a se správnou dikcí
- vedeme žáky ke správnému písemnému vyjadřování: technika překladu a přesné formulování myšlenek

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování při plnění některých úkolů
- specifický charakter učení cizího jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce a upevňuje soudržnost kolektivu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních a etnických hodnot.

Kompetence pracovní

- důslednou kontrolou vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků
- vedeme žáky k diskuzím na aktuální témata a k formulaci jejich vlastního názoru

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Latina**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Počátky latinského písma - výslovnost	Žák: - vysvětlí důvody užívá latinky v našich zemích, ukáže rozdíly mezi časoměrným a prozodickým veršem, načrtne schéma verše, rozumí pojmům: cyrilice, latinka, slabika přirozeně dlouhá, slabika dlouhá polohou, přízvuk; vyjmenovává základní latinské termíny v česko-latinském a latinsko-českém plánu; označuje shody a rozdíly mezi českou a latinskou výslovností.	latinská abeceda -výslovnost latinských hlásek, délka, přízvuk -základy latinské lingvistické terminologie -báje Sisyfos -In Pragensi ponte	3.	Výchova demokratického občana, antická demokracie, srovnání se současnou demokracií; zapojení občanů do politického života nyní a v minulosti; ostrakizmus, úvod do problematiky Řecka a Říma. Dějepis→antické politické zřízení. ZSV→formy státu Český jazyk→prozódie
Základní rozdělení substantiv a sloves	- zařazuje substantiva do příslušných deklinací a slovesa do konjugací; vyhledává v dvojjazyčném slovníku; skloňuje substantiva I. deklinace a časuje slovesa I. konjugace.	-1. konjugace-ind. prézentu, imperfekta a futura -substantiva 1. dekl. -báje Tantalos -Trojská válka	3.	Výchova demokratického občana, antická demokracie, srovnání se současnou demokracií; zapojení občanů do politického života nyní a v minulosti; ostrakizmus, úvod do problematiky Řecka a Říma. Dějepis→antické politické zřízení. ZSV→formy státu Multikulturní výchova, postavení lidí v antické

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Latina**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Základní rozdělení substantiv a sloves	- vyskloňuje substantiva 2. deklinace a zároveň k nim připojí adjektiva 1. a 2. deklinace; vyčasuje základní slovesa z 2. konjugace.	-2. dekl. -zápor ve větě -adjektiva 1. a 2. deklinace -2. konjugace -pověst o založení Říma	3.	společnosti, rozdělení obyvatelstva-římští občané, peregrini, otroci, práva a povinnosti jednotlivých skupin, projevy nesnášenlivosti mezi nimi, změny v jejich postavení a srovnání s dnešní společností. Dějepis-založení Říma. ZSV→ Multikulturní realita, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání, latina-mrtvý jazyk tvoří základ všech indoevropských jazyků: slovní zásoba, gramatický systém.
Základní rozdělení substantiv a sloves	- čte a vyslovuje foneticky správně přiměřeně náročný latinský text; vyhledá v textu hlavní myšlenky; vyhledá v textu detailní informace; časuje slovesa 3. konjugace; správně spojuje substantiva s předložkami; skloňuje substantiva 3. deklinace.	-3.konjugace -předložky a předpony -3.deklinace -pověst:Únos Sabinek -Pýthie -Ovidius-Zlatý věk	3.	Český jazyk a literatura a dějepis Multikulturní výchova, kulturní rozdíly, jedinečnost každého

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Latina**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Adjektiva	-oživí si adjektiva 1. a 2. deklinace+ skloňuje adjektiva 3. deklinace; seznámí se s nepravidelným slovesem esse a jeho složeninami; u složenin uvádí adekvátní české ekvivalenty, pokud existují; naučí se nazpaměť text latinské písně.	-adjektiva 3. deklinace -participium prézentu akt. -ablativ časový -sloveso esse a jeho složeniny -báje Orfeus -In silvís resonant	3.	člověka, člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky – kalokaghátia. Český jazyk a literatura Biologie Tělesná výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Kořeny a zdroje evropské civilizace, Krétská kultura. Dějepis a ZSV Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -Evropa a svět nás zajímá -zvyky a tradice národů Evropy-Itálie, Řecko. Český jazyk, dějepis a ZSV
Zájmena	- na základě srovnání s rodným jazykem rozdělí zájmena do jednotlivých skupin; pomocí slovníku přeloží přiměřeně náročný latinský text, orientuje se v hlavních myšlenkách naučí se nazpaměť text latinské písně. - tvoří a stupňuje základní latinská adverbia;	zájmena osobní, přivlastňovací, zvratná -stupňování adjektiv -píseň Alma nox -učebnicové texty Paridův soud a Atalanta	3.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita, hry a dialogy podle učebnice Disco Latine Dějepis, logika

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Latina**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Adverbia	časuje slovesa 4. konjugace; jeden ze žáků si připraví krátký výstup o Punských válkách.	-adverbia -4. konjugace -báje Daidalos a Ikaros -Punské války	3.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace, monologické formy, dialog, vedení dialogu, jeho pravidel, typy dialogů. Český jazyk, etika a ZSV. Osobnostní a sociální výchova, kooperace a kompetence, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže a konkurence
Shrnutí sloves	- zařadí každé sloveso do příslušné konjugace; časuje ho v přítomném, minulém a budoucím čase aktiva i pasiva; jeden za žáků vystoupí s krátkým výstupem o Sokratovi; ostatní žáci se orientují v předneseném textu, analogicky uvádějí další řecké a římské filozofy. - skloňuje substantiva 4. deklinace; z učebnicového textu o římských jménech si samostatně vybere důležité informace, uspořádá je od nejdůležitějších k méně důležitým.	shrnutí sloves 1. – 4. konjugace -báje Augiášův chlév -Sokrates	3.	Multikulturní výchova, mezilidské vztahy, udržovat tolerantní vztahy, rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na kulturní, sociální a náboženskou příslušnost, řecká a římská mytologie, počátky křesťanství v říši římské, jeho funkce v literatuře a umění. Dějepis, ZSV, Dějiny výtvarného umění.
4. deklinace		-4. deklinace -římská jména -výbuch Vesuvu	3.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Latina**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Celkové shrnutí substantiv	-zařadí substantivum do všech 5 deklinačních typů. - bezpečně pozná deponentní sloveso, časuje je; počítá od 1 do 1 000; sklonné číslovky skloňuje; v latinských nápisech nalezne chronogram, analyzuje ho a určí letopočet.	5. deklinace -shrnutí substantiv všech deklinací -akuzativ časový -učebnicový text Atlas	3.	Environmentální výchova, ekosystémy, otázky tvorby a údržby kulturní krajiny, hloubkové chápání přírodních procesů an pozadí vzniku civilizace od nejstarších dob až po dnešek. Dějepis, přírodopis, biologie a ZSV.
Číslovky	- chápe význam konjunktivů, při latinsko-českém	-deponentní slovesa -číslovky -chronogram -báje Faeton -učebnicové texty:Herkules, Zákony 12 desek, Sibylla	3.	Environmentální výchova, základní podmínky pro existenci života, ochrana životního prostředí. Biologie, zeměpis, dějepis. Environmentální výchova, základní podmínky pro existenci života, ochrana životního prostředí. Biologie, zeměpis, dějepis. Environmentální výchova,

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Latina**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	překladu správně volí adekvátní význam konjunktivů, aktivně tvoří konjunktiv prézentu a imperfekta; jeden z žáků připraví krátké vystoupení o Diogénovi.			základní podmínky pro existenci života, ochrana životního prostředí. Biologie, zeměpis, dějepis.
Konjunktivy		-konjunktiv impf. -konjunktiv prézentu slovesa esse -konjunktiv potenciální, deliberativní a ireálný -Diogénes ze Sinopy	4.	Mediální výchova-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. Český jazyk a ZSV. Mediální výchova-interpretace vztahů mediálních sdělení a reality. Český jazyka a dějepis.
	- časuje slovesa konjunktivu prézentu aktiva a pasiva; seznámí se s úvodem do problematiky latinské syntaxe – účelové věty; na základě četby a rozboru učebnicového textu si žák uvědomí důležitost vlastní odpovědnosti vůči celku; naučí se nazpaměť text latinské písně.			Mediální výchova-fungování a vliv médií ve společnosti. ZSV, český jazyk a literatura.
Konjunktivy	- aktivně tvoří další minulý čas – perfektum, rozlišuje mezi perfektem a imperfektem na základě překladu pomocí českých dokonavých a nedokonavých sloves; čte náročnější, ale zatím ještě adaptovaný latinský text.	-konjunktiv prézentu sloves 1. – 4. konjugace -věty účelové -Gaudeámus igitur -text Cinncinatus	4.	Mediální výchova, práce v realizačním týmu. Český jazyk a ZSV.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Latina**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Minulé časy	-skloňuje zájmena dalších skupin; chápe význam latinského rčení, uvádějí adekvátní české ekvivalenty.	-indikativ perfekta aktiva -Cicero:De philosophia -Vergilius: titulus sepulcralis	4.	
Zájmena	- skloňuje zájmena dalších skupin; překládá latinský originální text.	-ukazovací zájmena -učebnicové texty:Damoklův meč, Od Aenea k Romulovi a Rémovi	4.	
Zájmena	- vytvoří další tvary od perfektního kmene, aktivně je užívá a překládá do rodného jazyka; jeden ze žáků vystoupí s krátkým referátem na téma Dareos; ostatní text analyzují.	-zájmena tázací, vztažná, neurčitá, zájmenná adjektiva -tázací věty (přímé otázky) -Cicero:In Catilinam oratio I	4.	
Tvary tvořené od perfektního kmene	- užívá tvary tvořené od supinového kmene; naučí se nazpaměť ukázku z učebnice.	-indikativ plusq. a futura II, konjunktiv perf. a plsq. aktiva -cum historicum -Midas	4.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Latina**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Supinum Supinum	-používá další tvary tvořené od supinového kmene.	-Dareos -supinum -participium perfekta pasíva a futura aktiva -Deukalion a Pyrrha -indikativ perfekta, plusq. a futura II pas. -opisné časování činné -Pyrrhovo vítězství	4. 4.	

7.2. Matematika

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu matematika jsou v každém ročníku 4 hodiny týdně, při větším počtu dětí je možné jednu hodinu týdně rozdělit. Předmět se učí v kmenových učebnách, které se postupně dovybavují. Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Žáci se učí samostatně řešit problémy a vyhledávat nové vědomosti v odborné literatuře a na internetu. Vede žáky k samostatné tvořivé práci. Významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak v prostoru. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení si strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí. Nástrojů potřebných pro další studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Užitím projektů může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Žáci se učí při výuce využít prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory, počítačový software, internet.

Učební texty
Jiří Herman : Matematika - Kladná a záporná čísla
Jiří Herman : Matematika - Dělitelnost
Jiří Herman : Matematika - Osová a středová souměrnost
Jiří Herman : Matematika - Trojúhelníky a čtyřúhelníky
Jiří Herman : Matematika - Výrazy1
Jiří Herman : Matematika - Hranoly
Jiří Herman : Matematika - Racionální čísla a procenta
Jiří Herman : Matematika - Úměrnosti
Jiří Herman : Matematika - Rovnice a nerovnice
Jiří Herman : Matematika - Kruhy a válce
Jiří Herman : Matematika - Geometrické konstrukce
Jiří Herman : Matematika - Výrazy 2
Jiří Herman : Matematika - Rovnice a jejich soustavy
Jiří Herman : Matematika - Funkce
Jiří Herman : Matematika - Podobnost a funkce úhlu
Jiří Herman : Matematika - Jehlany a kužely
Odvárko, Kadleček : Sbírka úloh z matematiky pro 6. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů, znaků a symbolů
- vedeme žáky k osvojování si základních postupů a algoritmů řešení matematických úloh
- učíme v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky
- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě
- rozlišujeme učivo základní od učiva rozšiřujícího
- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce
- využíváme sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem

- snažíme se vytvářet u žáků komplexní pohled na matematické a přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

– podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích (Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda, korespondenční semináře)
- na modelových situacích učíme žáky řešit problémy
- využíváme různé varianty a přístupy k řešení problémů
- učíme vyhledávat v zadání slovních a logických úloh potřebné údaje
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska
- učíme, aby se žáci problémů nebáli, ale řešili je
- vedeme žáky, aby chápali význam kontroly dosažených výsledů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k prezentaci vlastního postupu a výsledku své práce
- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- vedeme žáky ke konstruktivní diskuzi
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učitel

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci žáků ve skupinách
- řešením přiměřeně náročných úkolů se snažíme dosáhnout u žáků pocitu sebeuspokojení
- vedeme žáky k pomoci slabším spolužákům

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- vedeme žáky k uvědomování si svých školních povinností a nést zodpovědnost za svou domácí přípravu

Kompetence pracovní

- realizujeme skupinové a projektové vyučování
- vedeme žáky k bezpečnému používání rýsovacích potřeb
- učíme žáky stanovit si kritéria a hodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k sebehodnocení všech činností, které vykonávají
- klademe důraz na respekt k práci druhého

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Přirozená čísla	Žák: -porovnává množství, velikosti -zaokrouhluje a provádí odhady výsledků v oboru přirozených čísel -převádí délkové míry	Opakování učiva ze základní školy	1.	BI- vzdálenost stromů EV -chráněné druhy OSV-logické myšlení MV-ceny zboží
Desetinná čísla	-čte a zapisuje desetinná čísla -zaokrouhluje, porovnává a provádí odhady s danou přesností -zapíše číslo v rozvinutém zápisu -provádí početní operace s desetinnými čísly bez použití kalkulátoru -použije pro kontrolu správnosti výpočtu kalkulátor -násobí a dělí desetinná čísla 10,100,…. -řeší slovní úlohy z praxe -násobí a dělí desetinná čísla -provádí odhady výsledků -udělá zkoušku správnosti výpočtu -převádí jednotky času,hmotnosti délky, obsahu, objemu -s pomocí předpon sestaví a použije jiné jednotky délky a hmotnosti	Čtení a zápis desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel Převádění jednotek	1.	BI-pěstování, výnosy Z-vzdálenost-kroky OSV-logické myšlení MV – sledování cen, vyhledat v novinách články, kde se vyskytují jednotky času, délky,...
Celá čísla	-odečte teplotu na teploměru -znázorní číslo na číselné ose	Celá čísla Sčítání a odčítání celých čísel	1.	BI-teplota vrstev atmosféry Z-nejhlubší,nejvyšší

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
				místo na Zemi
	-porovná celá čísla -vytvoří k danému číslu číslo opačné -sečte a odečte celá čísla -řeší slovní úlohy z praxe -tvoří slovní úlohy -násobí a dělí celá čísla -porovná záporná desetinná čísla -provádí početní operace se zápornými desetinnými čísly	Násobení a dělení celých čísel Záporná desetinná čísla		MV-předpověď počasí
Číselné výrazy	-vypočítá aritmetický průměr -správně analyzuje zadaný číselný výraz -znázorní zadaná čísla na číselné ose -znázorní bod v soustavě souřadnic	Počítání s číselnými výrazy Číselná osa a soustava souřadnic	1.	Z-průměrná délka trasy,průměrná teplota EV-oteplování krajiny OSV-logické myšlení
Základy rýsování	-používá základní matematické symboly (bod, úsečka, přímka, polopřímka, bod náleží, přímky kolmé, rovnoběžné) -narýsuje osu úsečky -narýsuje čtverec,obdélník,kružnici,trojúhelník	Rýsování základních geometrických útvarů	1.	BI-narýsuje plánek chráněného území geometrického tvaru
Úhel a jeho velikost	-narýsuje úhel pomocí úhloměru -změří úhel úhloměrem -narýsuje bez užití úhloměru úhly o velikosti 90°, 180°, 60° -narýsuje osu úhlu -graficky i početně sčítá a odčítá úhly	Úhel Osa úhlu Sčítání a odčítání úhlů Úhly vedlejší, vrcholové ,střídavé a souhlasné	1.	OSV-rozvoj představivosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-využívá poznatku o součtu úhlů v trojúhelníku -řeší složitější úlohy s využitím úhlů vrcholových, vedlejších, souhlasných a střídavých			
Dělitelnost	-najde násobky daného čísla -najde dělitele daného čísla -pozná prvočíslo a číslo složené -rozloží složené číslo na součin prvočísel -využívá znaky dělitelnosti -najde největší společný dělitel -najde nejmenší společný násobek -řeší slovní úlohy	násobek Dělitel Prvočísla a čísla složená Rozklad složených čísel Znaky dělitelnosti 2,3,4,5,6,8,9,10 Společný dělitel Společný násobek Slovní úlohy	1.	VV-vzdálenost stromů BI-vzdálenost stromů OSV-logické myšlení
Osová a středová souměrnost	-najde shodné útvary -zapíše shodnost útvarů pomocí matematických symbolů -najde osově souměrné útvary -určí počet os souměrnosti -narýsuje obraz útvaru v osové souměrnosti -pozná středově souměrné útvary -narýsuje obraz útvaru ve středové souměrnosti	Shodnost v rovině Shodnost útvarů Osová souměrnost Obrazy útvarů v osové souměrnosti Středová souměrnost Obrazy útvarů ve středové souměrnosti	1.	VV-překrývání shodných útvarů BI-shodnost v přírodě OSV-představivost
Trojúhelníky a čtyřúhelníky	-vypočítá velikost vnějších úhlů daného trojúhelníku	Trojúhelníková nerovnost Shodnost trojúhelníků	1.	VV-využití barev Z-hledání na mapě místa, které je stejně vzdálené od 3

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-pro hledání shodných trojúhelníků využívá věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu, Ssu) -vyjmenuje různé druhy trojúhelníků,charakterizuje je a užívá jejich vlastnosti -znázorní a správně užívá vlastnosti středních příček, těžnic a výšek trojúhelníků -narýsuje opsanou a vepsanou kružnici trojúhelníku -využívá vlastnosti rovnostranných a rovnoramenných trojúhelníků -narýsuje trojúhelník podle vět o shodnosti -využívá při konstrukci čtyřúhelníků a lichoběžníků jejich vlastností -vypočítá obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku pomocí vzorců -využívá poznatků o trojúhelnících a čtyřúhelnících při řešení příkladů z praxe	Střední příčky trojúhelníku Těžnice trojúhelníku Kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku Osově souměrné trojúhelníky Konstrukce trojúhelníku Čtyřúhelník Lichoběžník Rovnoběžník Obsahy		měst OSV
Krychle, kvádr	-charakterizuje krychli, kvádr -vypočítá povrch a objem krychle a kvádru -znázorní síť kvádru a krychle -převádí jednotky objemu -využívá znalost o kvádru a krychli při řešení úloh z praxe	Povrch krychle Objem krychle Povrch kvádru Objem kvádru Zlomek a jeho velikost	1.	VV-model kvádru, krychle OSV VV-využití barev při

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Racionální čísla	-znázorní zlomek na číselné ose -pojmenuje části zlomku -vytvoří ze zlomku desetinné číslo a naopak vyjádří smíšené číslo zlomkem a zlomek smíšeným číslem -převede zlomek na základní tvar -převede zlomky na společný jmenovatel -porovná zlomky podle velikosti	Zlomek jako podíl čísl,smíšené číslo Rozšiřování,krácení zlomků Porovnání zlomků	1.	znázornění zlomků ČJ-Werich–vyprávění z cest D-kmenné zlomky v Egyptě Z-rozdělení do skupin na výletě
Racionální čísla a procenta	-provádí základní operace se zlomky -upraví složený zlomek -upraví složitější číselné výrazy se zlomky -řeší úlohy z praxe -užívá základní pojmy procentového počtu: procento , základ, procentová část, počet procent -řeší slovní úlohy s užitím procent -matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s použitím procent	Sčítání zlomků Odčítání zlomků Násobení zlomků Dělení zlomků Složený zlomek Procento Určování procentové části Určování základu Určování počtu procent Různé úlohy s procenty Úrok	2.	Z-zájezdy BI-zemědělství, výnosy CH-slitiny MV-procenta v denním tisku, slevy OSV-logické myšlení EV-složení vzduchu, znečišťování
Úměrnosti	-zapíše poměr velikostí dvou veličin -rozšiřuje a krátí poměry -rozděluje celek na části v daném poměru -zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru -rozděluje celek v daném postupném poměru -pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu	Poměr Úměra Postupný poměr Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Trojčlenka Diagramy	2.	Z-měřítko mapy BI-poměr hmotností planet,poměr rozloh kontinentů CH-slitiny MV-čtení grafu OSV-logické myšlení

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou -vyjádří přímou a nepřímou úměrnost dvou veličin tabulkou, grafem a vzorcem -užívá trojčlenku v úlohách s procenty -vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy a využívá jej při řešení slovních úloh -vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data			
Hranoly	-zakreslí hranol a krychli ve volném rovnoběžném promítání -charakterizuje hranoly -zakreslí síť hranolu -vypočítá povrch a objem kolmých hranolů -řeší slovní úlohy z praxe -používá kalkulátor k zefektivnění výpočtů	Hranol, kvádr krychle Zobrazení hranolu Síť hranolu Povrch hranolu Objem hranolu	2.	VV-model hranolu F-hustota OSV-představivost
Výrazy	-Zpaměti se naučí druhou mocninu přirozených čísel do 20 -vyhledá druhou mocninu a odmocninu čísla v tabulkách -vyhledá třetí mocninu a odmocninu čísla v tabulkách -najde druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla na kalkulačce -umocní a odmocní zlomek -zapíše velká a malá čísla pomocí mocnin čísla 10 -používá pravidla pro počítání s mocninami -popisuje pravoúhlý trojúhelník	Druhá mocnina Druhá odmocnina Třetí mocnina Třetí odmocnina Vyšší mocniny Velká a malá čísla Mocniny v geometrii Pythagorova věta Číselné výrazy	2.	Z-rozlohy F-převody jednotek BI-vesmír OSV-logické myšlení

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Výrazy	-vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty -řeší číselné výrazy ve kterých se vyskytují mocniny a odmocniny -rozumí pojmům proměnná, konstanta, jednočlen, mnohočlen, opačný člen- -provádí základní operace s mnohočleny	Výrazy s proměnnými Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenů Dělení mnohočlenů jednočleny	3.	OSV-soustředění
Rovnice a nerovnice	-řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav -provede zkoušku dosazením do rovnice -formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic -vyjádří neznámou ze vzorce užitím ekvivalentních úprav -řeší slovní úlohy -znázorní a zapíše otevřené a uzavřené intervaly -řeší nerovnice užitím ekvivalentních úprav	Rovnost a rovnice Ekvivalentní úpravy rovnic Slovní úlohy řešené rovnicemi Výpočet neznámé ze vzorce Úlohy o pohybu Nerovnosti Nerovnice a jejich řešení	3.	Z-úlohy o pohybu F-úlohy o pohybu BI-vesmír,rychlost světla OSV-logické myšlení
Kruhy a válce	-vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí -určí vzájemnou polohu dvou kružnic a přímky a kružnice -vysvětlí pojmy: kruhová úseč, kruhová výseč, mezikruží -využívá Thaletovu kružnici při konstrukci	Kružnice a kruh Kružnice a přímka Dvě kružnice Části kružnice a kruhu Thaletova kružnice Délka kružnice Obsah kruhu	3.	F-jednotky objemu VV-model válce BI-zavlažování VMGS-Thales EV-třídění odpadu odpadkové koše OSV-představivost

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	pravoúhlých trojúhelníků -narýsuje tečnu z bodu ke kružnici -vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců -vypočítá obvod a obsah kruhové výseče -vypočítá povrch a objem válce pomocí vzorců	Povrch válce		
Geometrické konstrukce	-analyzuje vztahy mezi známými a neznámými body a útvary roviny a využívá při řešení úloh množin bodů daných vlastností -sestrojí trojúhelník, jsou –li zadány tři různé prvky -sestrojí čtyřúhelník z daných prvků -sestrojí rovnoběžník z daných prvků -sestrojí obraz útvaru v posunutí	Základní konstrukce Množiny bodů daných vlastností Konstrukční úlohy Konstrukce trojúhelníku Konstrukce čtyřúhelníku Posunutí	3.	VV-posunutí,využití barev OSV-představivost
Výrazy2	-určí hodnotu daného číselného výrazu -zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými -sčítá, odčítá, násobí, dělí mnohočleny -umocňuje mnohočleny -používá vzorce pro druhou mocninu součtu rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin -pomocí vzorců upraví daný výraz -upravuje lomený výraz -určuje, kdy má lomený výraz smysl	Mnohočleny Dělení mnohočlenů Umocňování mnohočlenů Rozklad na součiny Lomené výrazy Sčítání a odčítání lomených výrazů Násobení a dělení lomených výrazů	3.	OSV-soustředění

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-sčítá, odčítá ,násobí a dělí lomené výrazy -upravuje složený lomený výraz -rozloží výraz na součin vytýkáním nebo pomocí vzorců			
Rovnice a jejich soustavy	-řeší lineární rovnice se zlomky -řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a určuje podmínky -rozloží kvadratický trojčlen -řeší jednoduché kvadratické rovnice -řeší kvadratické rovnice pomocí diskriminantu -matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím lineárních a kvadratických rovnic, zdůvodní a ověří postup řešení -řeší soustavu lineárních rovnic sčítací metodou, dosazovací metodou, srovnávací metodou -řeší soustavu lineární a kvadratické rovnice -matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím soustavy rovnic	Rovnice a jejich úpravy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Kvadratické rovnice Slovní úlohy 1 Úlohy o společné práci Úlohy o směsích Rovnice s více neznámými Slovní úlohy 2	4.	F-úlohy o pohybu Z-úlohy o pohybu CH-roztoky EV-ekosystémy OSV-logické myšlení
Funkce	-vysvětlí pojem funkce -mezi grafy vyhledá funkci a určí její definiční obor a obor hodnot	Funkce jako matematický pojem Přímá úměrnost Lineární funkce Absolutní hodnota	4.	F-úlohy o pohybu OSV-představivost MV-grafy v tisku VMGS-jaderné

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-určí definiční obor funkce zadané vzorcem -narýsuje graf přímé úměrnosti -nalezne vzorec přímé úměrnosti, jejíž graf prochází daným bodem -narýsuje graf lineární funkce -nalezne vzorec lineární funkce, jejíž graf prochází dvěma danými body -pozná konstantní funkci -pozná funkci absolutní hodnota a narýsuje její graf -pracuje s absolutní hodnotou a jejím geometrickým významem -narýsuje kvadratickou funkci -narýsuje graf nepřímé úměrnosti -z grafu určí interval, kde je funkce rostoucí a kde klesající -graficky i početně vyřeší rovnici a soustavu rovnic a vysvětlí, kdy soustava nemá řešení a kdy má nekonečně mnoho řešení -graficky i početně vyřeší kvadratickou rovnici -využije grafů funkce při řešení některých slovních úloh -vyhledává , vyhodnocuje a zpracovává data -porovnává soubory dat	Kvadratická funkce Nepřímá úměrnost Grafické řešení rovnic Slovní úlohy Diagramy Základy statistiky		elektrárny v Evropě EV-alternativní zdroje energie
Podobnost a funkce úhlu	-rozezná přímo a nepřímo podobné útvary	Podobnost útvarů Podobné trojúhelníky Užití podobnosti	4.	Z-určování výšek podle stínu F-rozklad sil

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Jehlany a kužely	-užitím vět o podobnosti zdůvodní podobnost dvou trojúhelníků -zvětšuje, zmenšuje úsečku v daném poměru -určí hodnoty goniometrických funkcí využitím kalkulačky -v pravoúhlém trojúhelníku určeném délkami stran vypočítá velikosti ostrých úhlů -užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe -vymodeluje vzájemnou polohu přímek a rovin v prostoru -na modelech krychle určí odchylku dvou rovin, odchylku přímky od roviny a odchylku dvou přímek,vzdálenost bodu od roviny,vzdálenost dvou rovin -vypočítá vzdálenost bodu od roviny -pojmenuje jehlan -pomocí vzorců vypočítá povrch a objem jehlanu -popíše kužel -vypočítá povrch a objem kuželu -popíše komolý kužel a komolý jehlan -vypočítá povrch a objem komolého kuželu a jehlanu -vypočítá povrch a objem koule -využívá znalosti při řešení slovních úloh,	Sinus ostrého úhlu Kosinus ostrého úhlu Tangens a kotangens ostrého úhlu Řešení úloh v trojúhelníku Přímky a roviny v prostoru Kolmost přímek a rovin Vzdálenosti a odchylky Jehlany Kužely Komolé jehlany a kužely Koule	4.	OSV-představivost VMGS-významné tavby světa VV-model tělesa D-pyramidy OSV-představivost

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	matematizuje reálné situace			

7.3. Informační a výpočetní technika (IVT)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu IVT je jedna hodina týdně ve čtvrtém ročníku. Předmět navazuje na poznatky z předmětu Využití digitálních technologií vyučovaného v prvním ročníku v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Třída se při hodinách dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou. Žáci se zdokonalí v ovládání operačního systému počítače, naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou žáci schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Žáci se naučí základy práce s bitmapovými a vektorovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Naučí se základům publikování na www a zpracování videa. V posledním roce výuky budou pracovat na relativně dlouhodobých a komplexních úkolech, při jejichž řešení využijí téměř veškeré dříve probrané učivo. Žáci jsou vedeni k tomu, aby sbírali a třídili informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu a aplikovali získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání je učíme využívat zkušeností s běžně dostupným SW a vedeme je ke spolupráci s ostatními žáky a k využívání nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.

- žákům umožníme využívat elektronických poznámek při praktických úkolech a vedeme je k získávání vědomostí, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

- rozvíjíme u žáků schopnost co nejvíce využívat možností výpočetní techniky k zefektivnění pracovních postupů a k eliminování množství chyb

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učíme je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žákům je umožněno, aby využívali počítač k vypracovávání takových úkolů, zadávaných v jiných předmětech, které umí vyřešit i běžným způsobem kontrolujeme provedení úkolu a dotažení jeho vypracování do konce

Kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku a u některých prací vyžadujeme odevzdávání prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci žáky vedeme k dodržování vžité konvence a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

- klademe důraz na rozvíjení schopnosti kritického přístupu k informacím získávaným prostřednictvím internetu

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, žáky s většími zkušenostmi a znalostmi z výpočetní techniky učíme, aby své schopnosti uplatnili při pomoci méně zkušeným spolužákům

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací, vytvářených v digitální podobě, které jsou jim promítány na projektoru. Každý žák je veden k ohleduplnosti a taktu při vzájemné (i elektronické) komunikaci a hodnocení práce ostatních. Žáky učíme chápat, že každý člověk je různě schopný a zručný a má jiné schopnosti a dovednosti

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a vedeni k jejich dodržování (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- klademe důraz na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- motivujeme žáky k využívání Internetu pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

- učíme žáky při projektech, zpracovávaných na počítači a časově náročnějších úlohách rozdělit a naplánovat si práci, umět ji uložit na správné místo, příště ji zase najít, hlídat časový harmonogram apod.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: Informační a výpočetní technika (IVT)**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky**
Úvod	Žák: vysvětlí základní pojmy, stavební prvky a principy práce s počítačem.	**Základní pojmy informační činnosti** - Jak pracuje počítač	4	
Hardware	***využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.*** pojmenuje a používá jednotlivé komponenty počítače.	**Hardware** Části počítačové sestavy -Popis a složení základní jednotky -Vstupní a výstupní zařízení	4	
	řídí se pravidly bezpečné práce s hardware i software, postupovat poučeně v případě závady na počítači chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	**Jednoduchá údržba počítače** **Zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou** - počítač a naše zdraví	4	**Osobnostní a sociální výchova** Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena
Software	orientuje se v přehledu o vývoji informačních technologií, vysvětlí podstatu operačního systému.	**Operační systémy** – historie a současnost -Základní funkce operačních systémů	4	
	vysvětlí základní principy práce v Operačním sytému Windows a využívá základní funkce systému	**Operační systém Windows** -Základní principy práce ve Windows XP -Práce s datovými soubory – uložení, otevření -Práce s objekty – výběr, odstraňování, přejmenování, přesouvání a kopírování -Schránka a práce s ní -Prohlížení struktury v počítači	4	
Internet	***vyhledá informace na portálech, v knihovnách a databázích a používá při vyhledávání informací na internetu jednoduché a vhodné cesty.*** komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. ***pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví,*** ***používá informace z různých informačních zdrojů a***	**Práce s Internetem** -Jak funguje internet -www stránky, hypertextové odkazy -Základní způsoby komunikace -Zřízení e-mailové schránky a práce s ní -Metody a nástroje vyhledávání informací -Prohlížeče a vyhledávače a práce s nimi -Ověřování věrohodnosti informací z internetu –	4	*Mediální výchova-* Vnímání autora a mediální sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti **Multikulturní výchova-** Lidské vztahy Multikulturalita **Environmentální výchova -** Vztah

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: Informační a výpočetní technika (IVT)**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky**
	vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	metody a nástroje ověřování -Duševní vlastnictví a informační etika		člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí **Výchova demokratického občana –** Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět **Osobnostní a sociální výchova** Sociální rozvoj. Komunikace
Grafika	nakreslí obrázek, využije schránku a upraví obrázky pracuje s obrázkem v grafickém editoru	**Grafický program – Malování** -Nástroje a možnosti programu Malování -Malování rastrových obrázků	4	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: Informační a výpočetní technika (IVT)**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky**
Word	***ovládá základy práce s textovými editory a využívá vhodných aplikací,*** ***uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem,*** zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě	Seznámení s textovým editorem – **aplikace MS Word** -Standardní okno dokumentu -Práce s textem – obecný postup psaní, výběr, odstraňování, kopírování, přesouvání -Jednoduché opravy a úpravy textu: kontrola pravopisu, automatické opravy, vkládání symbolů - Formátování textu - Formátování odstavce - Formátování dokumentu Některé pomocné funkce v MS Word – vkládání a úprava obrázků, Word Art – užití základních typografických pravidel -Tabulky v MS Word	4	**Environmentální výchova** - Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí **Mediální výchova** – Tvorba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu **Osobnostní a sociální výchova** Sebepoznání a sebepojetí **Výchova demokratického občana –** Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě
Excel	***ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací***	Seznámení s tabulkovým editorem – **MS Excel** -Okno aplikace MS Excel -Buňka v elektronické tabulce -Tvorba a úprava tabulky -Počítání v Excelu – jednoduché vzorce	4	**Environmentální výchova -** Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí **Osobnostní a sociální výchova** Sebepoznání a sebepojetí **Výchova demokratického občana –** Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: Informační a výpočetní technika (IVT)**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky**
PowerPoint	prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě ***uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem,***	**Prezentační program PowerPoint** -Spouštění programu -Princip snímků, rozvržení obrazovky -Základní tvorba prezentace – vkládání grafických objektů a nastavení efektů -Vytvoření vlastní prezentace	4	**Environmentální výchova** - Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ekosystémy **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět **Mediální výchova** – Tvorba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu

7.4. Člověk a společnost

7.4.1. Dějepis

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Učební plán stanovuje pro výuku dějepisu v každém ročníku osmiletého gymnázia dvě hodiny týdně s tím ale, že ve čtvrtém ročníku dějepis není. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách. V prvním až třetím ročníku se žáci seznámí se základními liniemi dějinného vývoje od pravěku do 2. poloviny 20. století. Po roční pauze se výuka vrací v pátém ročníku opět k pravěku a končí v maturitním ročníku 2. polovinou 20. století. Ve druhém cyklu staví ale výuka na základních znalostech a rozvíjí je do širších souvislostí. Využívá přitom větší zralosti žáků a jejich schopnosti pochopit události ve složitějším kontextu. V posledních dvou ročnících studia je žákům nabízena možnost historického semináře, zejména pro budoucí maturanty a žáky se zájmem o další studium historie či příbuzných oborů. Všichni žáci mají v době studia v jakémkoli ročníku možnost účasti v semináři regionálních dějin, který je orientován na dějiny jihočeského regionu. Dějepis si klade za cíl seznámit žáky osmiletých gymnázií s vývojem lidstva od samých počátků až do doby současné. Zahrnuje vzájemně propojené souvislosti dějin politických, hospodářsko – sociálních a kulturních. Tento rozsah vývoje se vztahuje k dějinám světa se zaměřením na dějiny Evropy v souvislosti s dějinami českými. Žák gymnázia by se měl seznámit během středoškolské výuky se základními liniemi vývoje, jejich příčinami i důsledky, přičemž by měl být v závěrečné etapě studia schopen vlastního historicko - logického myšlení a vyvození středně složité úvahy o vzájemné historické příčinnosti s jejími nezbytnými důsledky. Samozřejmá je orientace v čase a zařazení důležitých osobností do dějinného vývoje. Nezbytná je znalost a pochopení dějin vlastního národa v kontextu vývoje evropského, jako i světového. Výuka dějepisu by měla žáka motivovat a vést k zájmu o současnost, k pochopení které bude. Nezbytná znalost minulého dění v širších souvislostech, včetně minulosti vlastního národa. Měla by vychovávat člověka k tomu, že nebude netečný k dění kolem sebe a nebude se bát otevřeně vyjádřit svůj názor, stejně jako respektovat názor svého okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- vykládáme látku tak, aby ji žáci chápali v logických souvislostech
- žáci se učí rozlišovat mezi základní dějinnou linií, nutnými souvislostmi a rozšiřující nadstavbou
- žáci vyvozují z příčin a důsledků historických událostí poučení z dějin
- diskutujeme s žáky o historických událostech, respektujeme jejich názor a učíme je hledat vlastní mylné představy, chválíme jejich kvalitní znalosti
- učíme žáky vyhledávat kvalitní informace, pracovat s nimi, a to jak v odborné literatuře, tak v elektronické podobě. Vedeme je k rozlišení mezi kvalitní odbornou informací a laickou nepodloženou domněnkou
- vedeme žáky ke správnému uchopení dějinné události při vlastním učení
- žáky nepřetěžujeme, respektujeme jejich věk a možnosti

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k zájmu o regionální dějiny
- zadáváme jim úkoly k samostatnému domácímu vypracování s cílem poznat dějiny svého města a kraje
- vedeme žáky k dějepisným soutěžím a olympiádám
- kombinujeme zadání dějepisných úloh se znalostí cizí země a jejího jazyka
- realizujeme dlouhodobé projekty s náročnějším cílem
- prací a účastí v dějepisném kroužku navštěvujeme kulturní a historické památky, výstavy, besedy ve spojení se zadanými úkoly

Kompetence komunikativní
- učíme žáky otevřeně vyjadřovat své názory
- vedeme žáky k přijímání a poznání vlastního omylu, s cílem vlastní sebereflexe a vlastního se vypořádání se svou chybou a jejího napravení
- vedeme žáky k diskusi a vzájemné toleranci
- vedeme žáky při dialogu k vzájemnému respektu
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání příčin a důsledků historických událostí
- vychováváme žáky k vyjádření otevřeného nesouhlasu (či souhlasu) na veřejnosti; k obhájení, podložení a vysvětlení svého stanoviska
- učíme žáky nebát se komunikovat s médii
- vybízíme žáky k přirozené obraně vlastního názoru, jeho prosazení v případě vlastního přesvědčení o jeho pravdě

Kompetence sociální a personální

- praktikujeme vy výuce skupinové i projektové vyučování
- při zpracování úkolů pracujeme i s ústními prameny, komunikujeme s pamětníky
- učíme žáky kontaktu s lidmi, kteří žili v době, jíž se zabýváme
- zařazujeme pravidelné exkurze a výlety, bereme do úvahy i praktickou stránku předmětu, nepodceňujeme osobní kontakt s daným prostředím

Kompetence občanské

- na konkrétních příkladech historických událostí učíme žáky chápat pojmy občan, občanskost
- na konkrétních historických událostech učíme žáky rozeznávat jejich práva a povinnosti v současnosti (cestou srovnání)
- vychováváme u žáků pozitivní postoj k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví
- pomáháme žákům proniknout do základního systému ochrany památek
- vysvětlujeme žákům co je společná a individuální zodpovědnost za své činy, rozhodnutí i za památkové historické dědictví
- učíme žáka k myšlení v globálních souvislostech – vysvětlujeme vztahy český – evropský, český – světový atd.

Kompetence pracovní

- realizujeme skupinové i projektové vyučování
- vedeme žáky k osobnímu a praktickému podílu na ochraně památek
- vedeme žáky k vlastní zodpovědnosti, k řádnému plnění všech povinností a závazků

- vedeme žáky k sebehodnocení i k ocenění druhých
- vzbuzujeme u žáků vlastní iniciativu při osobním podílu na ochraně národního dědictví – jak hmotného, písemného i duchovního
- poznáváme praktickou formou vlastní region

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Úvod do učiva dějepisu	Žák: -uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Historie – dějepis	1.	
	-uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Základní orientace v historických epochách		
	-orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Časová přímka – chronologické souvislosti, zdroje informací o minulosti		
Pravěk	-charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Vývoj člověka, základy civilizace Jednotlivé etapy pravěku Doby ledové, jejich charakteristika, představitelé, způsob života, počátky osídlení u nás Konec dob ledových, zlom v podnebí i v životě člověka	1.	Environmentální výchova Bi,Fy
	-objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Nástup zemědělství – neolitická doba, změny ve světě i u nás		
	-uvede příklady archeologických kultur na našem území	Orientace na mapě, neolit, využití mědi Doba bronzová u nás i ve světě, její důsledky		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
		Doba železná u nás i ve světě, její důsledky		
	-rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Keltové Doba římská, Germáni, stěhování národů Srovnání pravěkého vývoje u nás i ve světě	1.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané Z, VV
	-uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Shrnutí pravěkých období Doba přechodná, přelom Starověk a jeho nástup - okolnosti, orientace v čase i na mapě Staroorientální státy v základním vývoji a souvislostech		Ze,VV,Čj
Starověk	-objasní kulturní přínos starověkých civilizací	Mezopotámie, Egypt, státy Přední Asie, Palestina, Izrael, Indie, Čína	1.	
	-demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislosti s judaismem	Antika, antické státy – rozdílnost vývoje i postavení Řecko – podrobnější výklad v širších souvislostech	1.	Ze,Čj,VV,TV,ZSV
	-porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	počátky, krétsko – mykénské období doba homérská archaické období, Sparta, Atény klasické období role Makedonie		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
		kultura a vzdělanost ve starověkém Řecku řecká každodennost		
		Řím – podrobnější výklad v širších souvislostech nejstarší osídlení, Etruskové počátky Říma a život v něm (historie – mýty) doba královská raná římská republika Řím a Středomoří krize a zánik republiky důležité osobnosti principát pozdní Řím křesťanství krize a rozpad ŘI kultura, umění a věda v antickém Římě shrnutí antiky Shrnutí starověku a přechod do raně středověkých vztahů, dělení středověku	1.	Ze,VV, Čj,ZSV
	-popíše podstatnou změnu evropské situace, která	Vznik raně středověkých států se zaměřením na Evropu Důsledek stěhování národů	1.	Ze

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Středověk	nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států -porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti -objasní situaci velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech -vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám -ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Úloha křesťanství v raně středověké Evropě Francká říše, Byzanc, Arabská říše křesťanství/ islám Slované a jejich dělení, zaměření na Z Slovany Sámova říše, Velká Morava, počátky českého státu, raně středověký český stát - Přemyslovci Zahraniční politika českého státu – význam svaté říše římské, Maďaři, Poláci – srovnání Z Evropa v raném středověku, moc církevní a světská Kultura románská a gotická Středověká vzdělanost Středověké město v Evropě a u nás Středověká vzdělanost Stoletá válka Přemyslovci ve vrcholném středověku	Ná Ze,VV,Ná 1. Ze,Čj 1. Ze,Ná 1. VV,HV 1. 2.	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky -vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život -popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	dědičné království, přemyslovský epilog Lucemburkové na českém trůně Vstup českého království do krize konce 14. století – předpoklady husitské revoluce Reformace – renesance Průběh a důsledky husitské revoluce pro české prostředí i zahraničí Nový rozměr myšlení 14./15. století – renesance v Evropě, kontext se zámořskými plavbami Vyhnání Arabů z Pyrenejského poloostrova, Španělsko za Karla V. a Filipa II. Turci a jejich výboje Srovnání Z a V Evropy Zánik středověké Evropy, civilizace Asie, Afriky a Ameriky – informativní srovnání Raný novověk a jeho specifika, znaky	2. 2.	Ze,Čj,VV,HV,Fy Čj Ze

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Novověk	-na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus -objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie -objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky -rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek -vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	doby přechodné Novověké revoluce a jejich kořeny, situace v zemích: Nizozemí, Anglie, Francie, Rusko, SVŘŘNN - srovnání absolutních monarchií Habsburská monarchie, vstup Habsburků do českých dějin, česká stavovská společnost Náboženské poměry v českých zemích v době předbělohorské, Rudolf II., třicetiletá válka, kořeny, průběh, důsledky Baroko Novověká Evropa – občanská válka v Anglii, Francie za Ludvíka XIV., Rusko za Petra I., Habsburská monarchie po třicetileté válce Osvícenství – pozadí dějinných událostí 17./18. století	2. 2. 2.	Ze Multikulturní výchova Ze,Ná VV,HV Multikulturní

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
		Velká Británie – počátky britského impéria Vznik USA Střední Evropa v 18. století – SVŘŘNN, Prusko Habsburská monarchie a české země ve 2. pol. 18. století Osvícenský absolutismus Marie Terezie, Josef II. Rusko za Kateřiny II., dělení Polska		výchova ZSV,ČJ Aj,Nj
	-objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Konec absolutismu ve Francii, cesta k velké francouzské revoluci – stručný průběh, důsledky Napoleon Bonaparte Odkaz revoluce ve světě	3.	Výchova demokrati. občana Fj,Ze,ZSV
		Průmyslová revoluce a formování kapitalistické společnosti; její česká podoba Vídeňský kongres	3.	Fy,Ch,Bi,VV,Ze
	-charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin;	Národněosvobozenecké hnutí v Evropě, revoluce ve Francii, habsburská monarchie – metternichovský absolutismus		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Novější doba, 20. století	-uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích -porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů -na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy -vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií -na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Občanské revoluce 1848/49 – její podoba ˇu českého národa, jeho požadavky, proces národního sebeuvědomování Formování politických proudů a stran v Evropě Hospodářská a sociální podoba Evropy ve 2. pol. 19. století, nerovnoměrnost – rozdíly Sjednocení Itálie a Německa Vzestup USA, asijské velmoci Rusko za posledních Romanovců České země ve druhé polovině 19.století Svět na přelomu 19. a 20. století; kořeny a bezprostřední příčiny 1.světové války, její průběh a důsledky, poválečné uspořádání Vznik Československé republiky, charakteristické rysy československé	3.	Ze,ZSV ZSV Ze,Nj Ze ZSV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	demokracie, srovnání se světem, 1. republika, léta prosperity v Československu	3.	
		Poválečná krize ve světě, komunismus, fašismus		Mediální výchova
	-charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Světová hospodářská krize		ZSV
		Nástup nacismu v Německu		Ze,Nj
	-na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Vývoj v SSSR	3.	
		Léta krize v Československé republice		
	-zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Nebezpečí nového válečného konfliktu Rozpad versailleského systému		
		2. světová válka, příčiny, průběh		
		Situace u nás, Mnichov, okupace, protektorát, formy odboje		
		Důsledky války u nás i ve světě, řešení německé otázky		Ze,Nj,ZSV
	-vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Změny v Evropě na přelomu 50. a 60.let	3.	
		Informativní nástin dalšího vývoje ve		Ze,ZSV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	druhé polovině 20. století	3.	
	-posoudí postavení rozvojových zemí	Stručný pohled do následného vývoje u nás od únorového převratu do roku 1989, vznik ČR	3.	Čj,ZSVx
	-prokáže základní orientaci v problémech současného světa			

7.4.2. Náboženství

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka náboženství probíhá jednu hodinu týdně, a to přibližně s polovinou třídy (žáci a žáci mají možnost na začátku školního roku si vybrat, jestli zvolí náboženství nebo etiku; toto své rozhodnutí mohou v pololetí změnit). Výuka probíhá ve speciální učebně, která se nazývá kaple; tato učebna se nachází v posledním patře našeho gymnázia. Jsou zde lavice, v případě, že žáci výtvarně vyjadřují či jinak výtvarně zpracovávají zadání. Židle jsou umístěny do kruhu. Nedílnou součástí této učebny je socha Pána Ježíše a dále ukřižovaný Pán Ježíš. Římskokatolické náboženství je vymezen jako povinná součást školních vzdělávacích programů církevních základních škol a odpovídajících ročníků víceletých středních škol zřizovaných institucemi římskokatolické církve. Respektuje svobodu jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské víře a současně nabízí orientaci v základní nauce římskokatolického náboženství. Vychází ze základních otázek člověka spojených s hledáním životního smyslu a ukazuje možnou cestu k jeho nalezení. Nabízí pomoc pro orientaci v tomto světě, umožňuje přístup k biblickému poselství, k učení katolické církve, ostatních křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- učíme v souvislostech, náboženství není odtrženo od světa, vše je provázáno.
- podporujeme u žáků jejich samostatnost a tvořivost; Když slyšíš slovo Bůh, ke komu nebo k čemu bys ho přirovnal?
- učíme pracovat s chybou ; Ztroskotals? Máš novou šanci! Bůh je milosrdný.

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích a olympiádách – např.Písmáci, Biblionář, a jiné
- řešíme se žáky konfliktní situace vzniklé mezi nimi; Jak konfliktům předcházet? Umění odpouštět;miluj bližního svého.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování; Diskuse nad světovými náboženstvími.
- realizujeme skupinové vyučování; Výtvarné zpracování tématu Křížové cesty barvami na sklo ve skupinách
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli; Brainstorming, referáty, diskuse nad tématem - Sekty

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování; Stavba - „Izrael v době Ježíšově“ (město s okolím, vystřihovánka; vybarvit, lepit na podložku)
- realizujeme projektové vyučování

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností; Desatero přikázání
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností; Světová náboženství, Ostatní křesťanské církve

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků; Slib je závazek.Raději neslibuj, než abys nesplnil
- vedeme žáky k sebehodnocení všech činností, které vykonávají; Miluj bližního svého jako sám sebe. Člověk se mnohdy nemá sám rád. I s chybami jsem všichni Bohem milováni.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Otevřenost pro základní životní zkušenosti	Žák: zná základní psychické, sociální a historické souvislosti podmiňující hledání a nalézání životního smyslu a zná jeho transcendentní interpretaci. Zná metodu kritického a diferencovaného přístupu k vlastní osobě, umí přijmout sám sebe.	-zkušenost vlastní identity -důstojnost muže a ženy -vzájemné ocenění a přijetí -zkušenost životních změn jako projevu lidské síly -životní vzory a ideály -hodnota lidského života -lidská osobnost jako celistvost -harmonie duše,těla a ducha	1.	OSV – morální rozvoj Dějepis
znalost základních tezí katolického učení	Zná základní součásti obsahu katolické nauky	-Boží trojjedinost jako projev Božího života - vtělení – křesťanská víra v Ježíšovo lidství a božství - Boží království jako realita a jako vize -Kristovo vzkříšení jako vítězství nad mocí viny a smrti -příběh Letnic jako impuls k misionářskému poslání křesťanů -církev – jedna svatá, apoštolská, katolická	1.	OSV – sociální rozvoj
Křesťanské slavnosti a svátky	Rozumí struktuře a podstatě křesťanských slavností a jejich významu pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve	-společné slavení jako vyjádření positivního postoje ke světu -křesťanské slavení neděle a dalších významných svátků -katolická liturgie svátků	1.	MKV HV,VV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
----------	----------	----------	----------	----------
Porozumění náboženské formě řeči Bible	Rozumí Bibli jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího Božího jednání vůči člověku, umí vysvětlit jejich souvislosti s postojem víry a umí interpretovat biblické poselství jako výzvu pro život člověka	-podstata symbolického a metaforického vyjádření, literární druhy biblického textu -příběh stvoření světa jako obraz a jako výzva člověku k úctě ke světu a ke spoluzodpovědnosti za svět -příběhy zdůrazňující podstatné prvky identity věřícího člověka ve SZ a NZ -biblické pojetí člověka a jeho života	2.	OSV – morální rozvoj Čj, Bi
----------	----------	----------	----------	----------
Znalost základních tezí katolického učení	Zná základní součásti obsahu katolické nauky	--Boží trojjedinost jako projev Božího života - vtělení – křesťanská víra v Ježíšovo lidství a božství - Boží království jako realita a jako vize -Kristovo vzkříšení jako vítězství nad mocí viny a smrti -příběh Letnic jako impuls k misionářskému poslání křesťanů -církev – jedna svatá, apoštolská, katolická -společné slavení jako vyjádření positivního postoje ke světu	2.	OSV –osobnostní Rozvoj Dějepis
_____	_____	_____	_____	_____
Křesťanské	Rozumí struktuře a podstatě křesťanských	-křesťanské slavení neděle a dalších	2.	MKV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
slavnosti a svátky --- Porozumění principům křesťanské mravnosti	slavností a jejich významu pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve --- Popíše, v čem spočívá pohled na člověka a svět ve světle křesťanské víry a porovnat vlastní zkušenost a zkušenost víry církve. Zhodnotí principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech	významných svátků -katolická liturgie svátků --- - zlaté pravidlo jako orientace na správné jednání, přikázání lásky k Bohu a bližnímu jako ideál křesťanské mravnosti - vnitřní svoboda jako základ křesťanské morálky, evangelní výzvy k čestnosti a pravdivosti, k nenásilí,k lásce k nepřátelům,ke svobodnému postoji k vlastnictví a majetku -sociální rozměr viny a hříchu -etika životního prostředí z křesťanského hlediska -práce a povolání ve službě lidem (výkon jako výzva:naplnění nebo zotročení?) -etika trávení volného času -křesťanský pohled na hodnotu individuálního lidského životu (mravní aspekt euthanasie, interrupce, genové inženýrství..) -bezpodmínečné láska v mezilidských vztazích a ve vztahu Boha k člověku, odpuštění a smíření	--- 3.	--- OSV – morální rozvoj OSV – osobnostní rozvoj Etika, ZSV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
		-tvořivost v budování positivních mezilidských vztahů jako cesta k naplnění života		
----------	----------	----------	----------	----------
Křesťanské slavnosti a svátky	Rozumí struktuře a podstatě křesťanských slavností a jejich významu pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve	-společné slavení jako vyjádření positivního postoje ke světu -křesťanské slavení neděle a dalších významných svátků -katolická liturgie svátků	3.	MKV VV
----------	----------	----------	----------	----------
Historické souvislosti vývoje světového náboženství	Posoudí důležité positivní i negativní události světového křesťanství, zhodnotit jejich církevní interpretaci a vyvodit závěry pro svůj kritický postoj. Rozpozná negativní projevy různých náboženských sekt	-klíčové historické události, např.pronásledování prvních křesťanů, Milánský edikt a jeho důsledky, západní a východní křesťanská mise, křesťanské státy středověku, osvícenectví a vznik sekularizované společnosti, současný vztah církví a státu v ČR - změny obrazu církve v průběhu dějin, 2.vatik.koncil -křesťanské umění románské, gotické, renesanční, barokní a moderní -historie vývoje hlavních proudů	4.	OSV- osobnostní rozvoj OSV – morální rozvoj Dějepis, ZSV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
---------- Ekumenismus a mezináboženský dialog	---------- Rozumí rozdílům a společným prvkům v učení křesťanských církví a zná základní principy ekumenického dialogu. Rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a popíše východiska zásady vzájemné tolerance	křesťanství :katolického, pravoslavného, poreformačního -sekty, jejich původ a techniky manipulace ---------- -základní společné prvky a rozdíly v učení křesťanských církví -ekumenický dialog a spolupráce -poznávání a oceňování životních forem jiných náboženství -klíčové historické události související s dějinami židovství a islámu -víra a interpretace životních zkušeností v ostatních nekřesťanských náboženstvích :židovství, islám, hinduismus, buddhismus, jiná náboženství	---------- 4.	---------- MV Dějepis, VV

7.4.3. Etika

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Etika se vyučuje 1 hodinu týdně po 4 roky nižšího gymnázia (prima až kvarta) a je předmětem volitelným mezi etikou a náboženstvím. Předmět etika je součástí vzdělávacího oboru Výchova k občanství, jenž je zahrnut do vzdělávací oblastí Člověk a společnost. Díky převážně výchovnému zaměření tohoto předmětu dominuje funkce formativní nad funkcí informativní a vlastní učivo, které etika zahrnuje, se stává spíš výchovně vzdělávacím prostředkem. Vzhledem k mravnímu zaměření vyučovacího předmětu a jeho výrazné formativní funkci budou ve výuce průběžně zařazovány vhodné okruhy všech průřezových témat (viz následující rozpracování učiva). V oblasti metod a forem práce se učitelé etiky zaměřují na aktivizující a tvořivé prvky (heuristický rozhovor, práce ve skupinách, exkurze, diskuse, referáty, soutěže, písemná zamyšlení, ankety). Žáci budou vedeni tak, aby na konci povinného vzdělání byli schopni posoudit svůj dosavadní růst, měli by chápat význam sebevýchovy a sebehodnocení a měli by mít vytyčené další životní cíle. V etice pak dochází k propojení některých témat z oboru český jazyk, dějepis, psychologie apod., v nichž je však vystižen především mravní aspekt. Etika se tak stává předmětem, který výrazně posiluje nadpředmětový přístup ke vzdělání a zaručuje směřování k rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- rozvíjíme pozitivní vztah ke studiu, učíme žáky chápat vzdělání jako významnou životní jistotu
- rozvíjíme techniku duševní práce, společně se žáky diskutujeme o významu sebehodnocení a náročnosti k vlastní osobě

Kompetence k řešení problémů

- zapojujeme žáky každoročně do přípravy soutěžních projektů Katechetického střediska v ČB
- diskutujeme o aktuálních problémech současného světa a vedeme žáky k obhajování vlastních názorů na terorismus, xenofobii, rasismus aj.
- vedeme je k pochopení významu vnitřního řádu školy, k oceněné kázně a disciplíny
- vedeme je ke smyslu pro pořádek

Kompetence komunikativní

- pracujeme s doporučenou literaturou s etickým zaměřením
- vedeme žáky k samostatnému zpracovávání referátů a jejich následnému kultivovanému přednesu před celou skupinou žáků
- učíme je diskutovat, přesně argumentovat, obhajovat polemické názory, vyměňovat si zkušenosti v diskusích o zájmové činnosti apod. a nebát se přednést podnětné návrhy svým učitelům

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k zájmu o charitativní činnost
- učíme je zpracovávat nejrůznější ankety o významu dobročinných či kulturních akcí
- vedeme je k ohleduplnosti a schopnosti pomáhat postiženým spolužákům

Kompetence občanské

- učíme žáky rozlišovat dobro a zlo
- vedeme je k ochraně vlastní bezpečnosti a zdraví a k úctě k Listině práv a svobod (k respektu vůči zákonu a právní ochraně občana demokratické společnosti, k uvědomění si práva na lidskou důstojnost a vědomí si svobody náboženského vyznání)
- využíváme ukázek z krásné literatury s morálním zaměřením a rozvíjíme současně kulturu vyjadřování a respekt k tisícileté kulturní historii našeho národa

Kompetence pracovní

- pomocí projektového vyučování rozvíjíme tvořivost a samostatné myšlení žáků
- učíme je nepřijímat hotové poznatky, ale vše naučené podrobovat kritickému pohledu
- vychováváme je k úctě k rodičům a jejich práci, hledání pozitivních vzorů, odmítání vandalismu a plýtvání hodnotami

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová tém., poznámky**
Informatika	Žák: vyplní průkaz čtenáře výpůjčního oddělení pro děti a mládež, vyhledá v elektronickém katalogu určenou knihu, připraví referát pro třídu o přečtené knize	výchova mladého čtenáře	1.	MV, literární výchova, exkurze do výpůjčního oddělení Státní vědecké knihovny v ČB
Poznávací procesy	napíše zamyšlení na téma Co pro mě znamená vzdělání, připraví časové rozvržení svého dne, přednese v diskusním příspěvku plán svého osobnostního rozvoje během studia prvního ročníku vymezí kroky pro překonání přednášek, pojmenuje své vzory a životní cíle, vypracuje pro své spolužáky anketu na téma Moje potíže s učením	sebeovládání, organizace dne, technika studia, životní cíle	1.	OSV, návaznost na všechny předměty využití vlastních zkušeností – zhodnocení svého dosavadního vývoje
Typologie lidské osobnosti	charakterizuje typ své osobnosti, posoudí kladné i záporné vlastnosti, vymezí v písemném zamyšlení své životní cíle a perspektivy	podobnosti a odlišnosti lidských typů	1.	OSV, český jazyk, psychologie zaměření na kritické myšlení multikulturní výchova rozvoj poznání cizích zemí,
Kulturní diference	napíše dopis kamarádovi ze zahraničí o svém studiu cizího jazyka a svých pokrocích v něm, připraví uvítání (např. fiktivní) hosta z partnerské školy a navrhne vhodný program na dobu jeho pobytu (krásy naší vlasti)	národnost, kultura	1.	využití poznatků z cest do zahraničí, rozvíjejí vztahů ke spolužákům – cizincům návaznost na hodiny cizích jazyků MV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová tém., poznámky**
Lidské vztahy	napíše pohádkový příběh, ve kterém vítězí kladné morální hodnoty, převypráví některý oblíbený příběh řecké mytologie a porovná s filmovou adaptací charakteristiku hlavního hrdiny	dobro, slušnost, tolerance	1.	návaznost na dějepis (velká světová náboženství) literární výchova (využití vlastní četby s etickým zaměřením) kultivované písemné i ústní vyjadřování na etické téma – návaznost na český jazyk mediální výchova návaznost na všechny vyučovací předměty výchova ke kritickému hodnocení působících podnětů
Hromadné sdělovací prostředky	vymezí místo sdělovacích prostředků ve svém režimu dne, kriticky zhodnotí oblíbené a neoblíbené pořady, připraví aktualitu z televizního zpravodajství, sestaví vědomostní soutěž pro spolužáky, převypráví děj oblíbené televizní pohádky a pojmenuje etické hodnoty připraví seznam kvalitních a nekvalitních pořadů a svá hodnocení zdůvodní, kriticky posoudí kvalitu reklamy v podobě pokusu o parodii na reklamu či jiný pořad (např. předpověď počasí na Nově)	reklama mezi námi, televizní zpravodajství, výběrovost pořadů, hodnotová orientace	1.	exkurze do kláštera Kongregace sester nejsvětější svátosti, beseda s členkami řádu, seznámení se zahradou i mateřskou školou VV, biologie
Etika a nezištná pomoc lidem	jasně formulují dotazy při řízené besedě, připraví hry pro děti MŠ (případně drobné dárky)	poslání řádové sestry v minulé i současné době	2.	Environmentální výchova OSV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová tém., poznámky**
				návaznost na psychologii a literární výchovu podle možností shlédnutí příležitostných výstav výchova kulturního společenského chování
Duševní hygiena	na základě vlastní zkušenosti uvede příklady chybného jednání, podrobí kritice v diskusi, napíše zamyšlení na téma Jak mě vidí druzí, případně charakterizuje kamaráda popíše svůj životní vzor, připraví diskusní příspěvek na téma Můj oblíbený literární hrdina připraví scénku na téma Příklady společenského chování (zdravení, představování, chování u stolu apod.)	sebepoznání, sebevýchova, seberegulace, zásady společenského chování, mravní aspekty lidského jednání, škodlivé způsoby chování	2.	OSV, psychologie, literární výchova Uvědomění si náročnosti k sobě i druhým multikulturní výchova, využití zkušeností ze studijních pobytů v zahraničí
Pojem charakter	na konci období vymezí např. v řízené diskusi volní vlastnosti charakteru, porovná na typech literárních hrdinů (písemná charakteristika)	kladné i záporné vlastnosti charakteru, sebekoncepce, sebepoznání	2.	MV, výchova kultivovaného čtenáře - návaznost na dějepis a český jazyk
Kulturní diference	připraví diskusní příspěvek o cestě s rodiči či školou do zahraničí, zhodnotí chování cizinců k sobě, navrhne vhodný, typicky český dárek pro případného vzácného hosta ze zahraničí přispěje fotografiemi z rodinné dovolené v zahraničí k výstavce ve třídě	pojem xenofobie	2.	EV návaznost na chemii a biologii spolupráce s ekologickou organizací Rosa využití výstav s ekologickou tematikou

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová tém., poznámky**
Lidské vztahy	napíše zamyšlení na téma Co pro mě znamená rodina a domov, převypráví oblíbený biblický příběh a vyvodí mravní ponaučení připraví referát z Petiškova převyprávění starověkých příběhů a pojmenuje etické hodnoty	rodina, domov, názorová tolerance	2.	posílení zájmu o četbu, rozvoj slovní zásoby a kultivovaného vyjadřování OSV, psychologie, literární výchova, český jazyk
Člověk a životní prostředí	připraví anketu s tematikou třídění odpadu, šetření pitnou vodou a energií, napíše charakteristiku zvířecího kamaráda, připraví diskusní příspěvek o knize se zvířecím hrdinou	třídění odpadů, pitná voda, energie ochrana zvířat	2.	výchova kultivovaného čtenáře, procvičování mluvního projevu před třídou MV, psychologie, český jazyk rozvoj stylistických dovedností, jasné formulování myšlenek a názorů
Mezilidské vztahy	sestaví vhodné otázky na besedu o významu dobročinné činnosti, napíše zamyšlení na téma Co by se stalo, kdybych ztratil zdraví, připraví referát pro třídu (Charta 77), u příležitosti besedy o četbě vybere a charakterizuje literární ukázku porušování práva na život a lidskou důstojnost napíše charakteristiku třídu	charita, postižení občané mezi námi, názorová tolerance, lidská práva	3.	MV výchova ke schopnosti vést dialog návaznost na literární výchovu a dějepis OSV, psychologie, český jazyk

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová tém., poznámky**
Sebekoncepce a sebehodnocení	připraví anketu o vzájemných vztazích ve skupinách zájmové činnosti napíše charakteristiku na téma Nejporozuhodnější člověk, kterého znám, Můj životní vzor, kriticky posoudí úroveň současných filmových, literární, příp. televizních hrdinů	vhodné životní vzory, současná filmová a televizní produkce	3.	rozvoj komunikativních dovedností, pozitivní vztah k sobě samému psychologie, literární výchova dovednosti hovořit před třídou, jasně argumentovat, schopnost obhájit své názory
Lidské vztahy	připraví referáty z doporučené literatury (např. Eliška Horelová – Kluci ze zabraného, Nemožná holka, Léto jako když vyšije, Štěstí má jméno Jonáš apod.) jasně formuluje svůj názor v následující besedě	kamarádství, solidarita, pomoc v nouzi	3.	
Volní procesy	vymezí překážky, které dosud překonal, napíše zamyšlení na téma Význam vůle při dosahování životních cílů	význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně pro sebevýchovu a sebeovládání	4.	MV výchova k názorové toleranci, k formování svého názoru a svých postojů, návaznost na dějepis a literární výchovu
	popíše jak se chovat ve stresové situaci, pojmenuje typické konfliktní situace svého věku; v řízené diskusi rozebere příklady řešení	hodnotové postoje, vlastnosti charakteru (spolehlivost, odpovědnost, respektování názorů druhých, konfliktní situace a jejich řešení, asertivita)	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová tém., poznámky**
Hodnotový systém Lidské vztahy	konfliktních situací, na příkladu vysvětlí asertivní jednání, přesně formuluje odmítnutí nabízené drogy, napíše zamyšlení na téma Právo na svou identitu vypracuje (ve skupinách) anketu o hodnotové orientaci současných lidí, připraví referát o literárním hrdinovi výrazně kladném či záporném, přečte skupině žáků literární ukázky dokumentující charakterové vlastnosti, jednajících postav, porovná filmové hrdiny se skutečnými lidmi pokusí se napsat povídku s dobrým koncem z dějiště katastrofy (zemětřesení, záplavy, tsunami, tornáda) jasně formuluje shody a rozdíly velkých světových náboženství, vysvětlí zvolené podobenství z NZ	lidská solidarita, tolerance, svoboda náboženského vyznání	4.	

7.4.4. Základy společenských věd

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Základy společenských věd se vyučují jednu hodinu týdně v prvním až čtvrtém ročníku nižšího stupně gymnázia. Součástí tohoto předmětu je i integrovaný obor Výchova ke zdraví. Obor pojednává člověka od individuálních kvalit jeho utvářející se osobnosti – jejího morálně-volního vývoje, sebepoznávání, sebehodnocení, sebeorganizování, zdravého a bezpečného životního stylu, včetně prevence vzniku patologických jevů – po jeho zapojení do vztahů sociálních, ať už užších – rodina, vrstevníci, přátelé, partneři, vzájemné sociální vztahy, jejich vývoj, pravidla, povinnosti; či širších – skupina, menšiny, společnost a život v ní; občanských – participace občanů v politickém životě, fungování politického systému demokratické společnosti, její instituce, povinnosti občana; právních – právní řád ČR, lidská práva, Ústava ČR, včetně užití práva v běžném občanském životě; ekonomických – vlastnictví a majetek, hospodaření domácnosti, firmy i státu, zaměstnanost; a environmentálních – člověk jako součást širších vazeb přírodních a kulturních. Naším cílem je ukázat člověka jako integrálních součást celé sítě vztahů, jejichž pochopení a přijetí je důležitou podmínkou přerodu dospívající osobnosti v občana zodpovědného vůči sobě samému, ostatním lidem i prostředí. Důraz klademe na to, aby toto poznání nezůstávalo jen v rovině teoretické, ale aby se žák naučil získané vědomosti a dovednosti aplikovat a využívat v praxi a aby se prostřednictvím zážitkové pedagogiky připravil na zvládání řady problematických situací ve svém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě: při projektech jsou žáci vedeni k samostatnému sběru informací, jejich třídění i kritickému posuzování
- učíme v souvislostech: žáci se přesvědčí o tom, že veškeré jejich projevy zasahují do širokých sociálních i environmentálních vztahů a že jsou součástí velmi mnohovrstevné reality, kde jsou jednotlivé jevy mnohdy kauzálně propojeny
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: dbáme na praktickou využitelnost získaných vědomostí a dovedností a vedeme žáky k jejich aplikaci při cvičeních, projektech
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce a využíváme i jejich sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem: vedeme žáky k rozvinutí objektivní, přiměřené a emocionálně vyvážené kritičnosti a sebekritičnosti

Kompetence k řešení problémů

- na modelových situacích učíme žáky problémy řešit, příp. problémům předcházet: v rámci zážitkové pedagogiky učíme žáky prožívat a řešit konfliktní situace, příp. jim i předcházet
- realizujeme projekty, kde řešíme vzniklé problémy: žáci zpracovávají projekt zaměřený na řešení vybraného problému v místě svého bydliště
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: dbáme na posilování tvůrčího a logického myšlení při pojmenovávání problémů, jejich sdělování, vyvozování soudů, stanovisek, návrhů řešení a jejich obhajování v diskusi

- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci: výcvik základních kompetencí, dovedností a pravidel pro vedení dialogu a debaty
- řešíme se žáky konfliktní situace vzniklé mezi nimi
- řešíme kázeňské přestupky a porušování školního řádu
- nabízíme pomoc při řešení problémů ve spolupráci s výchovným poradcem a specializovanými poradnami

Kompetence komunikativní

- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- vedeme žáky ke konstruktivní diskusi
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- zapojujeme žáky aktivně do činnosti školy: projekty na pozitivní změny ve škole, zapojení se do prospěšných aktivit pro školu i ostatní žáky

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností
- rozvíjíme jejich pozitivní postoj k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví: žáci získají povědomí o osobnostech, a to i regionálních, o významných českých objevech, výrobcích, kulturních a přírodních památkách, zásadních mezních našich dějin
- při modelových situacích nacvičujeme poskytování účinné pomoci v problémových situacích: nácvik zvládání a pomoci v situací přímo či nepřímo ohrožující zdraví či životy lidí (poskytnutí první pomoci, chování při nehodě, živelní katastrofě či jiném nebezpečí)
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech: žáci se učí odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí, seznamují se s globálními problémy spojenými s lidskou činností a navrhují, příp. na místní úrovni i prosazují řešení

Kompetence pracovní

- realizujeme projektové vyučování
- realizujeme skupinové vyučování
- seznamujeme žáky s ochranou zdraví: dbáme na prevenci vzniku patologických jevů, ochranu zdraví ve všech oblastech
- vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků
- vedeme žáky k sebehodnocení činností, které vykonávají

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Člověk ve společnosti	- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje -zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení -uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem -objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám -rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	**Rodina**	**1.**	
		Škola – naše škola	**1.**	PT Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola
		Obec, region, kraj	**1.**	PT EV – Vztah člověka k prostředí
		Vlast	**1.**	
Osobnostní a sociální rozvoj	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	**Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace**	**1.**	**Výchova ke zdraví**; Eika/Náboženství
		Morální rozvoj	**1.**	**Výchova ke zdraví**; Etika/náboženství; PT OSV/Osobnostní rozvoj – Hodnoty, postoje,...

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Stát a právo	- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí	**Lidská práva – práva dítěte**	**1.**	
Člověk ve společnosti	- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje -zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení -uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem -objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám -rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	**Vztahy mezi lidmi**	**2.**	Etika/náboženství; PT OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
		Zásady lidského soužití	**2.**	Etika/náboženstvíEtika/náboženství; PT OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
		Lidská setkání	**2.**	Etika/náboženstvíEtika/náboženství; PT OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
		Kulturní život	**2.**	Etika/náboženství
Stát a hospodářství	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní	**Majetek a vlastnictví**	**2.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi			
Člověk jako jedinec	- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	**Podobnost a odlišnost lidí**	**3.**	
		Vnitřní svět člověka	**3.**	
		Osobní rozvoj	**3.**	PT OSV/Osobnostní rozvoj – Hodnoty, postoje,...
Osobnostní a sociální rozvoj	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	**Sebepoznání a sebepojetí**	**3.**	**Výchova ke zdraví**
		Seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování	**3.**	**Výchova ke zdraví**
		Psychohygiena	**3.**	**Výchova ke zdraví**

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Člověk ve společnosti	-uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	**Vztahy mezi lidmi**	**3.**	Etika/náboženství; PT OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Stát a právo	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**Právní základy státu**	**3.**	PT VDO – Formy participace občanů v politickém životě, Prinicpy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
		Lidská práva	**3.**	Etika/náboženství
Mezinárodní vztahy, globální svět	- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	**Evropská integrace**	**3.**	Zeměpis, VMEGS – Evropa a svě nás zajímá
		Mezinárodní spolupráce	**3.**	Zeměpis, VMEGS – Evropa a svě nás zajímá
		Globalizace	**3.**	Zeměpis, VMEGS – Evropa a svě nás zajímá

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Stát a právo	- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	**Státní správa a samospráva**	**4.**	PT VDO – Formy participace občanů v politickém životě, Prinicpy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
		Principy demokracie	**4.**	PT VDO – Formy participace občanů v politickém životě, Prinicpy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
		Právní řád ČR	**4.**	
		Protiprávní jednání	**4.**	
		Právo v každodenním životě	**4.**	
Stát a hospodářství	- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede	**Peníze**	**4.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	**Výroba, obchod, služby**	**4.**	
		Principy tržního hospodářství	**4.**	PT MK – Principy sociálního smíru a solidarity

7.5. Člověk a příroda

7.5.1. Fyzika

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Fyzika se vyučuje dvě hodiny týdně v 2. až 6. ročníku. V posledních dvou ročnících se fyzika společně nevyučuje, ale studenti si mohou podle zájmu zvolit seminář z fyziky s časovou dotací tři hodiny týdně. Předmět fyzika je vyučován až na výjimky v učebně fyziky. Základní formou výuky je výklad doprovázený pokusy, popř. promítáním videí, animací či apletů. Doplňkovými formami jsou pak skupinové vyučování, prezentační práce žáků, referáty a diskuse. Učivo může být též obohaceno exkurzemi. Předmět fyzika je založen na zkoumání nejobecnějších vlastností, stavů a změn hmotných objektů. Cílem fyziky je nejen seznámit studenty se základními pojmy a zákony, ale také rozvíjet schopnost chápat souvislosti mezi jednotlivými zákonitostmi. Podstatné je rovněž uvědomit si význam fyziky pro rozvoj techniky. Studenti by měli být schopni vysvětlit běžné jevy probíhající v přírodě z fyzikálního hlediska, rozebrat situaci, navrhnout řešení a zdůvodnit zvolený postup. Důležitá je diskuse dosaženého výsledku, zhodnocení jeho reálnosti. Podstatnou část při zkoumání problému tvoří také rozlišení fyzikálního modelu od reality.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- využíváme nejnovější zdroje informací z tisku, TV a internetu, kde je možné nalézt rozšiřující poznatky ze všech oborů fyziky více či méně odborné nebo tzv. populární
- podporujeme žáky v hledání takových informací, ale snažíme se~~–~~, aby dokázali tyto poznatky roztřídit a samostatně zhodnotit a tím odlišit méně ~~seriozní~~seriózní zprávy od odborných a důvěryhodných

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme žáky při účasti na fyzikálních soutěžích a olympiádách
- podporujeme samostatné logické myšlení a tvůrčí iniciativu při řešení zadaných problémů
- probíráme se žáky vyhledané informace a pomáháme jim ve vyhodnocování a řešení problémů souvisejících s vyučovanými tématy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu a písemnému projevu a vyjadřování
- učíme žáky konstruktivně diskutovat, přesně a jasně formulovat vlastní názory a myšlenky, jakožto i schopnost vyslechnout názory ostatních
- organizujeme besedy s odborníky v otázkách energetiky, astronomie apod.
- pořádáme exkurze např. do planetária ~~a hvězdárny ,technického muzea, elektrárny, muzea energetiky apod.~~

Kompetence sociální a personální

- realizujeme projektové a skupinové vyučování, snažíme se o zapojení všech žáků při řešení problémových úloh a vypracovávání projektů
- výsledky projektů a vyřešené skupinové úlohy vyhodnocujeme společně se všemi žáky

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme důležitost vzájemné pomoci při živelných pohromách
- učíme žáky, jak předcházet možným úrazům, zvlášť při manipulaci s elektrickým zařízením a jak v případě potřeby poskytnout první pomoc

Kompetence pracovní
c
- učíme žáky provádět jednoduché fyzikální pokusy, klademe důraz na bezpečnost především při provádění pokusů z- ~~elektriky~~elektřiny a magnetismu
- vedeme žáky k plnění všech jejich povinností a závazků ~~(referáty,domácí úkoly, protokoly,sešity)~~
- vedeme žáky k vlastní tvořivosti, při které mohou využít poznatky a vědomosti získané při hodinách- fyziky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Fyzika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Vlastnosti látek Síly	Žák: -dovede rozdělit látky podle jejich vlastností -rozlišuje hlavní druhy sil - gravitační, magnetickou a elektrickou, co mají společného a v čem se liší	Vlastnosti látek Druhy sil a silových polí -gravitační síla -magnetická síla -elektrická síla	2.	Ch Z
Míry a váhy	-ovládá základní i odvozené jednotky (hmotnosti, délky, objemu a hustoty) i jejich násobky -spočítá příklady -ovládá základní i odvozené jednotky času, síly a teploty -popíše princip fungování teploměru, slunečních a přesýpacích hodin	Měření hmotnosti, objemu, hustoty, času, teploty, síly	2.	M
Částice	-rozliší elementární částice atomu a popíše rozdíl mezi atomem a molekulou	-elementární částice -atomy a molekuly	2.	Ch
Elektrický obvod	-popíše hl. části el. obvodu -vyjmenuje některé důležité el. spotřebiče -uvede hlavní zásady bezpečnosti při zacházení s el. spotřebiči	Elektrický obvod -zákl.části el obvodu -el.spotřebiče -zásady bezpečnosti při manipulaci s el.spotřebiči	2.	ZV
Elektromagnetické jevy	-popíše princip fungování elektromagnetu -uvědomuje si spjatost el. a magn.pole -vysvětlí zákl. magnetické jevy, magn. indukci a elmagn. vlnění	Elektromagnetismus -součásti elektromagnetu -elektromagnetická indukce -elektromagnetické vlnění	2.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Fyzika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Pohyb tělesa	-rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb -spočítá rychlost tělesa z dráhy a času -orientuje se v grafickém vyjádření závislosti dráhy na čase	Pohyb tělesa -rovn. a nerovn. pohyb -rychlost tělesa -graf rychlosti	2.	M
Síla	-používá správně pojem síla a ovládá Newtonovy zákony -rozlišuje hlavní druhy sil -spočítá jednoduché příklady s využitím N. zákonů -vyjmenuje praktické příklady využití jednoduchých strojů a spočítá příklady -rozliší následky pohybu tělesa se třením a bez tření	Síla -skládání sil -těžiště -Newtonovy zákony -moment síly -třecí síly	3.	M
Kapaliny	-uvede zákl.vlastnosti kapalin a plynů -spočítá příklady s použitím znalostí o hydrostatickém tlaku -s použitím Archimédova zákona určí vztlakovou sílu	Kapaliny -vlastnosti -povrchové napětí - hydrostatický tlak -Archimedův zákon	3.	M, Ch, EV

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Fyzika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Plyny	-určí vlastnosti, které spojují či odlišují kapaliny od plynů -rozlišuje, na čem závisí hydrostatický a atmosférický tlak -vysvětlí princip jednoduchých přístrojů na měření tlaku -dokáže správně použít pojmy přetlak, podtlak a vakuum	Plyny -vlastnosti -atmosférický tlak a jeho měření -základy meteorologie	3.	M, Z
Světelné jevy	-ovládá zákl. světelné jevy vyplývající z přímočarého šíření a elektromagnetické povahy světla jako jo lom, rozklad a odraz -rozlišuje čočky spojky a rozptylky a jejich použití při korigování očních vad	Světlo -šíření světla, rychlost světla -lom a odraz světla -Rozklad světla hranolem -čočky a optické přístroje -oko jako čočka	3.	Bi, ZV
Práce a energie	-ovládá a rozliší pojmy práce, energie a výkon a vztahy mezi nimi -vysvětlí rozdíl mezi polohovou a pohybovou energií a jejich vzájemnou přeměnu-ZZE	Práce a energie -práce -potenciální energie -pohybová energie -výkon	3.	M
Teplo	-vysvětlí vztah mezi teplem a vnitřní energií -vyjmenuje způsoby změny vnitřní energie -spočítá jednoduché příklady na energii a teplo	-Zákon zachování energie Teplo -vnitřní energie -tepelné záření	4.	M, Ch

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Fyzika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Zvuk	-dovede vysvětlit vznik a fyzikální podstatu zvuku i jeho šíření -uvědomuje si roli ucha jako přijímače zvuku, vyjmenuje části ucha a jejich dílčí úlohu při přijímání zvuku -vysvětlí, jaký negativní vliv na zdraví člověka má nadměrný hluk a jak mu předcházet	Zvuk -vznik, podstata a šíření zvuku -ucho jako přijímač -ochrana před hlukem	4.	Bi, ZV EV,OSV
Elektrický proud	-vysvětlí vznik el. proudu -vyjmenuje zástupce vodičů el. proudu a izolantů -s použitím Ohmova zákona o el. odporu spočítá závislost proudu na napětí	Elektrický proud -el.náboj -vodiče a izolanty -el.odpor – Ohmův zákon	4.	M,Ch
Elektromagnetické jevy	-popíše princip fungování elektromagnetu -uvědomuje si spjatost el. a magnet. pole -vysvětlí jev elektromagnetické indukce -pochopí praktické využití elektromagnetických jevů – např. elektromotory -vysvětlí vznik, popíše vlastnosti a využití elektromagnetického vlnění	Elektromagnetické jevy -elektromagnet -elektromagnetická indukce -elektromotor -elektromagnetické vlnění	4.	-Matematika -EV-Člověk a životní prostředí
Vesmír	-dovede vyjmenovat planety naší sluneční soustavy, rozlišuje je podle velikostí a oběžných dob -vyjmenuje vlastnosti planety Země a uvědomuje si postavení Země ve vesmíru a Sluneční soustavě - vysvětlí, jak vznikají a vyvíjejí se hvězdy - rozeznává různé druhy galaxií	Vesmír -naše Sluneční soustava -hvězdy -galaxie	4.	Z, EV

7.5.2. Chemie

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Chemie se jako předmět vyučuje ve 3. a 4.ročníku s dvouhodinovou dotací týdně. K dispozici je žákům odborná učebna s prostornou katedrou,kde je učitel schopen pohodlně provádět řadu demonstračních pokusů. Učebna je rovněž vybavena dataprojektorem s počítačem,promítacím plátnem a zpětným projektorem.S učebnou chemie sousedí moderně zařízená laboratoř,v níž mohou žáci provádět chemické pokusy samostatně,což ovšem zatím v učebních osnovách pro 3. a 4.ročník není. Žákům je ale umožněna alespoň exkurze do laboratoře a tím určité „pasivní seznámení“ s tímto prostředím. Cílem a úkolem chemie je naučit žáky pozorovat a zkoumat různé (především chemické) vlastnosti látek.Žáci se seznámí se základy chemického. názvosloví, dále s látkami pro člověka životně důležitými,užitečnými,ale i nebezpečnými. S tím souvisí také poznání,jak se chovat bezpečně v chemické laboratoři,jak provádět chemické pokusy a jak zacházet a manipulovat se žíravinami, jedy a výbušninami. V neposlední řadě je chemie jedním z předmětů,v nichž se žáci naučí co ohrožuje živ.prostředí a jak přispívat k jeho ochraně

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- využíváme nejnovější zdroje informací z tisku,TV i internetu zejména o novinkách v technologii a o vývoji ochrany životního prostředí
- učíme žáky samostatně vyvozovat závěry z pozorovaných chemických experimentů a aktivně pracovat s chemickou tabulkou (PSP)

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při účasti na soutěžích a olympiádách z chemie
- podporujeme samostatné logické myšlení,aktivní řešení problémů,vedoucí k pochopení souvislostí mezi získanými poznatky a praktickým životem (zejména v ochraně živ.prostředí)
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací,které mají nějakou souvislost s vyučovanými tématy a poté je s nimi probíráme

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému písemnému a ústnímu vyjadřování,učíme je stručně,ale přesně formulovat myšlenky a odpovědi
- učíme žáky při hodinách konstruktivně diskutovat,snažíme se o zapojení každého žáka,učíme je nebát se vyjádřit vlastní názor,ale také schopnosti vyslechnout jiné,i zcela odlišné názory a zamyslet se nad nimi
- organizujeme besedy s odborníky v problematice živ. prostředí,drog a dalších témat, které souvisejí s probíraným učivem

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme projektové a skupinové vyučování
- zadáváme úkoly k řešení problémů ve skupinách
- zapojujeme žáky k aktivnímu podílení se na chodu školy (otázka odpadů apod.)

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme důležitost vzájemné pomoci při živelných pohromách, jaká by mohla být jejich úloha při řešení takovýchto situací
- apelujeme na občanskou odpovědnost upozorňovat na různé nešvary zejména v problematice živ.prostředí (černé skládky, pálení nebezpečného odpadu a pod…)

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat s laboratorní technikou a dodržovat bezpečnost při manipulaci s chemickými látkami
- vedeme žáky k plnění jejich povinností a závazků (vypracovávání referátů, domácích úkolů, vedení sešitů a pod…)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Úvod do chemie	Žák: -rozliší fyzikální tělesa a látky, chemický a fyzikální děj -uvede příklady chemické výroby ve svém okolí (zhodnotí dopad na ŽP) -rozpozná skupenství látek a jejich změny -vyhledá v tabulkách teploty varu, tání, hustoty a orientuje se v jejich hodnotách -provede jednoduché výpočty hustoty látek	- Vymezení chemie - Látky a tělesa - Chemické děje - Chemická výroba - Vlastnosti látek	3.	Fyzika
Směsi	-rozliší různorodé a stejnorodé směsi -rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede příklady z běžného života -uvede plynné, kapalné a pevné stejnorodé směsi -použije pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok v souvislostech -aplikuje poznatky o vlivu teploty na rychlost rozpouštění -vypočítá složení roztoků pomocí hmotnostního zlomku -sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci -popíše a vysvětlí princip destilace -vysvětlí princip usazování a krystalizace	- Různorodé, stejnorodé (roztoky) směsi - Složení roztoků - Hmotnostní zlomek, sytnost roztoku - Dělení složek směsí	3.	Fyzika
Voda, vzduch	-rozezná a uvede názvy vody v pevném, kapalném a plynném skupenství -zhodnotí význam vody pro život na Zemi -uvede základní vlastnosti vody a její využití	- Voda – destilovaná, pitná, odpadní - Výroba pitné vody, čistota vody - Kyselé deště - Vzduch – složení, vlastnosti	3.	Ekologie EV- Základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	v praxi -uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách a čistění v čistírnách odpad. vod -popíše složení vzduchu a kyslík charakterizuje jako nezbytnou složku pro dýchání živých organismů a hoření látek -vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů -popíše, co je teplotní inverze, smog a uvede příklady zdrojů -zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i domácnosti -navrhne, jak znečišťování omezovat	- Čistota ovzduší, ozonová vrstva - Skleníkový efekt, dopad na ŽP		EV - Lidské aktivity a životní prostředí Biologie Zeměpis Výchova ke zdraví
Složení hmoty	-uvede známé příklady dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic -používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech -jednoduše popíše stavbu atomu a schematicky zapíše vznik kationu a anionu z neutrálních atomů	- Molekuly, atomy - Jádro – protony, neutrony - Obal – elektrony, valenční elektrony - Ionty	3.	Fyzika
Periodická tabulka	-rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi -používá značky a názvy chemických prvků skupiny A (všechny) a skupiny B: (Ag, Au, Cr, Cu, Fe, Hg, Mn, Pt, Zn) -vysvětlí, co udává protonové číslo -vyhledá v PTP názvy prvků k daným protonovým číslům a správně je napíše ke značce prvku	- Skupiny a periody - Chemické prvky: vybrané názvy a značky prvků, protonové číslo - Kovy - Slitiny (bronz, mosaz, dural, ocel) - Polokovy - Nekovy	3.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů -popíše kovový a nekovový charakter prvků			
Tvorba iontů a molekul, chemická vazba	-používá pojmy chemická látka, ch. prvek, ch. sloučenina a ch. vazba ve správných souvislostech -rozliší ch. značku a vzorec sloučeniny -odvodí složení látky podle vzorce ch. sloučeniny -odvodí, mezi kterými prvky vznikla ve sloučeninách chemická vazba -rozliší pomocí PTP vazbu iontovou a kovalentní v dvouatomových molekulách	- Vznik molekul - Vznik chemické vazby - Vazba kovalentní, iontová	3.	
Chemické reakce	-rozliší výchozí látky a produkty ch. reakce a určí je správně v konkrétních příkladech -uvede zákon zachování hmotnosti pro ch. reakce a využije ho při řešení úloh na výpočet hmotnosti -přečte zápis ch. rovnice s využitím ch. názvů látek	- Výchozí látky, produkty - Chemický děj - Zákon zachování hmotnosti, stechiometrické koeficienty - Zápis chemické rovnice, katalyzátor - Látkové množství, molární hmotnost, molární objem	3.	Fyzika
Názvosloví a vlastnosti vybraných anorganických sloučenin	-určí oxidační číslo prvků, atomů prvků ve sloučeninách oxidů, halogenidů, sulfidů -zapíše ze vzorců názvy a z názvů vzorce oxidů, halogenidů -porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	- Oxidační číslo - Halogenidy - Oxidy - Sulfidy	3.	Biologie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Kyseliny, zásady	-popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami -zapíše z názvů vzorce a ze vzorců názvy -rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -princip výroby kyselin (k. sírová) -vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na ŽP a uvede příklady opatření, jak jim lze předcházet -popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami -zapíše z názvů vzorce a ze vzorců názvy -posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na ŽP	- Názvosloví kyselin - Kyseliny: chlorovodíková, sírová, dusičná - pH, indikátory pH - Vznik kyselých dešťů - Názvosloví hydroxidů - Hydroxidy: sodný, draselný, vápenatý	3.	Biologie Výchova ke zdraví Ekologie
Soli	-zapíše disociaci kyselin a hydroxidů ve vodném prostředí -zapíše neutralizaci známé kyseliny hydroxidem ch. rovnicí, pojmenuje produkty -zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy -zapíše z vybraných solí vzorce a ze vzorců názvy solí -uvede příklady využití solí v praxi, uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na ŽP	- Disociace ve vodném prostředí - Podstata neutralizace - Názvosloví solí - Hospodářsky významné látky	3.	Biologie Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou -popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv			
Stavba atomu	-popíše částice v jádře a jejich vlastnosti -charakterizuje izotop, nuklid, izobar, správně je zapíše -vysvětlí periodický zákon -uvede typy záření a popíše jejich vznik a vlastnosti -popíše vlastnosti elektronu a jeho výskyt v el. obalu -používá kvantová čísla (n, l, m, s), s jejich využitím zapíše elektronovou konfiguraci prvků a iontů -zapíše excitované stavy, zkrácenou konfiguraci -vysvětlí význam excitace -v zápisu elektronové konfigurace vyznačí volné elektronové páry -orientuje se v pojmech relativní atomová hmotnost, střední relativní atomová hmotnost - vypočítá relativní molární hmotnost a molární hmotnost	jádro radioaktivita, typy záření obal stavba obalu, zápis elektronové konfigurace pomocí rámečků	4.	Fyzika
Chemická vazba	-popíše vznik ch. vazby s využitím grafického znázornění -popíše vznik koordinačně-kovalentní vazby a porovná ji s vazbou kovalentní -správně používá vaznosti prvků (H, O, N, C, halogenů), odvodí vaznosti prvků 1.A až 3.A	vznik a podmínky vzniku kovalentní vazby energie a délka vazeb násobné vazby, vazba sigma a pí iontová vazba kovová vazba	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	skupiny, S, P -zapíše strukturní elektronový vzorec vybraných sloučenin -vypočítá polaritu ch. vazby, určí polaritu jednoduchých molekul -uvede a porovná vlastnosti krystalických látek s nepolární, polární a iontovou vazbou	krystalické struktury a vlastnosti krystalických látek		
Chemické reakce	-rozliší typy reakcí a uvede podstatu jednotlivých reakcí: redox reakce, protolytické (acidobazické) reakce, srážecí, termodynamické reakce -zapíše ch. rovnice podle zadání psaného slovy -vyčíslí jednoduché ch. reakce	klasifikace ch. reakcí: podle vnější změny, podle přenášených částic, zápis ch. rovnic	4.	
Redox reakce	-vysvětlí, co znamená oxidace/redukce a oxidační a redukční činidlo -zapíše jednoduché reakce hoření, koroze -vyčíslí redox reakce pomocí křížového pravidla -vypočítá teoretický výtěžek reakce a porovná s praktickým -posoudí, zda reagují výchozí látky ve stejném poměru nebo zda je nějaká v nadbytku	oxidace, hoření, koroze redukce uhlíkem vyčíslování reakcí výpočty podle ch. rovnic	4.	Fyzika
Protolytické reakce	-předpoví chování vodných roztoků kyselin a zásad -ve schématickém zápisu protolytické reakce správně použije termín konjugovaný pár, znázorní ho -porovná sílu kyselin, hydroxidů -vyjádří pH roztoků silných kyselin a hydroxidů a vysvětlí podstatu kyselosti	teorie kyselin a zásad (Arrheniova, Brőnstedova, Lewisova) disociace látek autoprotolýza vody iontový součin vody vyjádření kyselosti roztoků hydrolýza solí	4.	Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Termodynamické reakce (termochemie), chemická kinetika	-vysvětlí rozdíl v obsahu pojmu termodynamika a termochemie -graficky znázorní exotermické a endotermické reakc -určí velikost uvolněné či spotřebované energie pro zadané stechiometrické poměry reagujících látek -používá 1. a 2. termochemický zákon k výpočtu reakčních tepel -vyjádří stav ch. rovnováhy vzorcem a popíše ji -určí, jak lze ovlivnit rychlost ch. reakce	typy soustav, stavové veličiny exotermické a endotermické reakce termochemické zákony rychlost chemické reakce ch. rovnováha mezi reakcí přímou a zpětnou	4.	
Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	-zhodnotí dopad současné míry užívání fosilních paliv na ŽP -vyhledá alternativní zdroje energie a jednoduše popíše jejich princip	fosilní paliva průmyslově vyráběná paliva obnovitelné zdroje energie	4.	EV - Lidské aktivity a životní prostředí
Vodík	-charakterizuje vodík jako makrobiogenní prvek -vyjmenuje izotopy vodíku -zdůvodní oxidační číslo vodíku ve sloučeninách a jeho vaznost -popíše fyzikální vlastnosti vodíku -v zapsané chemické rovnici rozpozná redukční účinky vodíku -uvede příklady využití vodíku v ch. průmyslu -vyhledá a uvede příklady využití vodíku v chemickém průmyslu budoucnosti (např. palivo) -zapíše vzorce hydridů z názvů a z názvů vzorce	výskyt vodíku fyzikální, chemické vlastnosti laboratorní příprava, průmyslová výroba použití vodíku sloučeniny vodíku - hydridy	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Kyslík	-charakterizuje kyslík jako makrobiogenní prvek -zhodnotí význam kyslíku pro život -vyjmenuje izotopy kyslíku -jednoduše vysvětlí vznik a význam ozonu v atmosféře -zdůvodní oxidační číslo kyslíku ve sloučeninách, vaznost -uvede sloučeniny kyslíku – oxidy a peroxid vodíku -popíše fyzikální vlastnosti a využití kyslíku -v zapsané chemické rovnici dokáže rozpoznat oxidační účinky kyslíku	výskyt kyslíku fyzikální, chemické vlastnosti laboratorní příprava, průmyslová výroba použití kyslíku sloučeniny kyslíku - oxidy klasifikace oxidů	4.	Ekologie Biologie
Voda	-zhodnotí význam vody sladké, mořské a ledovců -schématicky zakreslí vodíkový můstek a uvede, jak ovlivňuje fyzikální vlastnosti vody -vypočítá koncentraci roztoku a porovná s výpočtem hmotnostního zlomku pro týž roztok	výskyt a význam vody struktura molekuly vodíkové můstky voda jako polární rozpouštědlo výpočet koncentrace roztoků	4.	EV - Lidské aktivity a životní prostředí Ekologie Biologie

7.5.3. Biologie

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Biologie je vyučována v 1. až 4. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně.v nedělených třídách. Pro výuku je určena biologická učebna s multimediálním zařízením(vzhledem k vysokému počtu tříd je nutné zajistit, aby se zde každá třída učila alespoň jedenkrát týdně). Přístrojové vybavení učebny (dataprojektor, počítač, DVD přehrávač, video, ozvučení učebny) umožňuje přímo v hodinách využívat internetové stránky, vlastní prezentace, nebo nasnímané obrázky z odborné literatury, nebo zakoupené výukové programy. V katedře je dále zabudován mikroskop s kamerou, která snímá a promítá mikroskopické preparáty. Ty je možné trvale ukládat do počítačového programu v podobě statického obrazu, nebo v podobě krátkého videozáznamu V každém 1. až 3. ročníku je zařazeny hodinové laboratorní práce. Jsou realizovány v biologické laboratoři s polovičním počtem žáků (je vhodné k půlení využít koncové hodiny, nebo posluchače PF, který vykonává na škole asistentskou praxi, nebo zařídit suplování pro část třídy). V biologické laboratoři je zařízeno 18 pracovišť, každé je vybavené binokulárním mikroskopem značky Olympus, základními pomůckami k mikroskopování a pitevní miskou. Dále je zde možnost provádět frontální laboratorní pokusy (např. z fyziologie rostlin a živočichů). Laboratorní řád je součástí vybavení laboratoře, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné. Biologie je vyučována jako samostatný předmět v 1.,2.,3., a 4. ročníku. Do Biologie je integrován vyučovací předmět Práce s laboratorní technikou – jeho vzdělávací obsah je splněn především formou laboratorních prací, které jsou začleněny především v 1., 2. a 3. ročníku. Do výuky Biologie je dále částečně integrován vyučovací předmět Výchova ke zdraví. V rámci výuky Biologie člověka budou ve 2. ročníku zařazena témata Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, ve 2. a 3.ročníku částečně Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.

Vzdělávací obsah Biologie
- seznamuje žáky se stavbou a způsobem života rostlin, živočichů a hub
- přináší základní poznatky o stavbě a funkcích lidského těla
- pokládá základy obecné biologie a genetiky
- přináší poznatky o neživé přírodě (základy mineralogie, petrologie, geologie a paleontologie)
- pokládá základy ekologie

Vzhledem k tomu, že naše gymnázium je jazykově zaměřené, vyučuje se Biologie na vyšším stupni pouze v 5. a 6. ročníku (žáci s hlubším zájmem o tento předmět si mají možnost zvolit Seminář z biologie). Z tohoto důvodu je Obecná biologie , Biologie rostlin a hub zařazena do výuky až ve 4. ročníku a probírána rovnou v širším měřítku, které odpovídá rovnou vyššímu stupni gymnázia. Z těchto důvodů navrhujeme následující rozložení učiva na nižším stupni gymnázia do jednotlivých ročníků:

1.ročník — Základy obecné biologie, Biologie živočichů
2.ročník --- Biologie člověka
3.ročník — Genetika, Neživá příroda, Základy ekologie
4.ročník — Obecná biologie, Biologie rostlin a hub

Vzdělávání v předmětu Biologie
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny

- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou navzájem propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- klade si za cíl formovat a rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních dějích

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- volíme netradiční formy a metody vyučování a využíváme různé zdroje informací v tištěné a elektronické podobě (zařazujeme aktuální informace z TV, internetu, vytváříme vlastní výukové prezentace, zařazujeme soutěže do výuky)
- vtahujeme žáky do výkladu na základě využívání znalostí z přímého pozorování přírody
- učíme hledat souvislosti mezi skupinami organismů, mezi orgánovými soustavami, mezi základními ději v přírodě
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, zařazujeme do výuky laboratorní práce (práce s lupou a mikroskopem), učíme žáky aktivně pracovat s tabulkami, atlasy a s klíči
- na základě získaných výsledků , vyvozujeme se žáky závěry pro využití do budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti v soutěžích a olympiádách
- zadáváme problémové úlohy s využitím znalostí z jiných oborů a z praktického života
- probíráme důsledky vlivu člověka na přírodu, hledáme souvislosti mezi způsobem života a zdravím
- vedeme žáky k vyhledávání informací, které povedou k řešení problému a postupně zvyšujeme nároky na množství a kvalitu informací(učíme žáky využívat internet, časopisy, knihy, vlastní pozorování v přírodě)
- učíme žáky zpracovat závěry z pozorování přírody, z pokusů, z exkurzí na základě předem uložených otázek

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování (požadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku)
- vedeme žáky ke konstruktivní diskuzi o okolní přírodě, o vztazích lidí k ní, o aktuálních problémech týkajících se zdraví, životního prostředí a ochrany přírody, využíváme regionální prvky
- organizujeme exkurze a besedy s různými odborníky (s pracovníky ZOO, biologických ústavů, muzeí, se sexuologem, využíváme některé přednášky- Biologická univerzita mládeže) a opět využíváme regionální možnosti
- realizujeme projekt Kyselý déšť a prostřednictvím ekologického střediska TEREZA předáváme údaje o pozorování prostředí

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách při pozorování přírody, při laboratorních pracích, při hledání odpovědi na otázky, snažíme se o zapojení všech členů skupiny a zdůrazňujeme rovný přístup všech žáků při řešení problému
- realizujeme projektové vyučování (projekt Kyselý déšť)

- vytváříme situaci pro vnímání krásy a harmonie přírody a průběžně hodnotíme citlivé postoje k přírodě (při exkurzích do přírody)

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách
- zdůrazňujeme význam ochrany zdraví a odpovědnost lidí za zdraví své i dalších lidí
- prakticky procvičujeme první pomoc při úrazech
- zdůrazňujeme právo na zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí
- učíme žáky uvědomovat si, že součástí historického dědictví je i láska k přírodě

Kompetence pracovní

- věnujeme náležitou pozornost bezpečnosti při laboratorních pracích a při pobytu v přírodě
- seznamujeme žáky s pravidly bezpečného jednání v návaznosti na učivo o jednotlivých organismech (jedovaté houby, rostliny, živočichové), o člověku (jak předcházet úrazům a nemocem)
- seznamujeme žáky se základními dovednostmi práce s laboratorní technikou (příprava mikroskopických preparátů…), s tvorbou herbáře a sbírek hmyzu (lze využít odborné přednášky pracovníků muzea)
- vedeme žáky k plnění povinností a závazků (vedení pracovních protokolů, příprava referátů, tvorba herbářů)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Obecná biologie	Žák: vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy uvede příklady rozmanitosti přírody popíše buňku, vysvětlí funkci organel porovná rostlinnou a živočišnou buňku pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady objasní vztahy mezi pletivy, tkáněmi, orgány, orgánovými soustavami a organismem, uvede příklady vymezí základní projevy života, uvede jejich význam zařadí organismy do říší	Uspořádání živého světa (vznik, vývoj, rozmanitost, význam živo-ta) Buňka Mikroskop Pozorování buněk cibule (LP) Jednobuněčnost a mnohobuněčnost Projevy života: fotosyntéza, dýchá ní, výživa, rozmnožování, růst, dráždivost, vývin Třídění organismů	1.	EV - rozmanitosti přírody, probudit citový vztah *Z - planeta Země* *LT-pozorování buněk, mikroskop,preparát* *LT - pokusy k fotosyntéze* *Ch8 - oxidace, látky organické a anorganické* EV - potravní řetězec, zachování rovnováhy
Biologie živočichů Prvoci Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši	popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů zařadí zástupce kmenů do jednotlivých tříd a pozoruje vývojové zdokonalení stavby těla vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky rozliší vnitřní a vnější parazity podle charakteristických znaků roztřídí měkkýše	Trepka velká Jiní prvoci Pozorování trepek v senném nálevu (LP) Nezmar hnědý Mořští žahavce Ploštěnka mléčná Tasemnice bezbranná Škrkavka dětská Plži	1.	OSV- základní hygienické návyky *LT-pozorování trepek v senném nálevu* OSV- základní hygienické návyky *ZV – prevence před vnitřními cizopasníky*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	na plže, mlže, hlavonožce; rozliší vodní a suchozemské druhy; pojmenuje vybrané zástupce; objasní jejich význam a postavení v přírodě	Hlemýžď zahradní Mlži Škeble rybničná Hlavonožci. Sépie obecná		
Kroužkovci	popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů, objasní rozdíl mezi uzavřenou a otevřenou cévní soustavou; vysvětlí význam žížaly v přírodě	Žížala obecná Jiní kroužkovci Pozorování vnější stavby těla a chování žížaly (LP)		*LT-pozorování vnější stavby těla a chování žížaly , lupa*
Členovci	popíše vnější i vnitřní stavbu těla členovců rozliší jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků; porovná rozdíly mezi dýcháním a funkcí cévní soustavy u jednotlivých tříd, uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd popíše tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu porovná způsob života hmyzu a utváření ústního ústrojí,končetin a smyslových orgánů rozliší proměnu dokonalou a nedokonalou orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pojmenuje vybrané zástupce; zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu	Pavoukovci Křižák obecný Klíště obecné Korýši Rak říční Mnohonožky Stonožky Chvostoskoci Hmyz Včela medonosná Hmyz s proměnou nedokonalou Hmyz s proměnou dokonalou		*Bi 2 – roztoči a onemocnění nervové soustavy* EV – problém znečištěných vod *ZV – 1.pomoc při odstranění klíštěte, onemocnění přenosná klíštětem a bodnutím hmyzu* EV - narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu, kriticky ohrožené druhy hmyzu OSV – sběr hmyzu a určování hmyzu *CH - insekticidy* *LT – vnější stavba hmyzu, pozorování trvalých preparátů*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Ostnokožci	objasní význam ostnokožců z vývojového hlediska vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí	Ostnokožci		
Strunatci Obratlovci Ryby	uvede charakteristické znaky strunatců uvede charakteristické znaky obratlovců pojmenuje vybrané zástupce ryb; rozliší nejznámější mořské a sladkovodní ryby; objasní postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka	Strunatci–kmen Pláštěnci, bezlebeční, obratlovci Kruhoústí Paryby Kapr obecný Sladkovodní ryby Mořské ryby		EGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu EV – ekologické havárie *Z -rozšíření organismů, migrace* *D – rybníkářství v Čechách*
Obojživelníci	pojmenuje vybrané zástupce obojživelníků; vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí	Skokan hnědý Obojživelníci bezocasí Obojživelníci ocasatí		EV -zamořené vodní plochy, ochrana obojživelníků
Plazi	pojmenuje vybrané zástupce plazů; seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích; objasní význam plazů v potravním řetězci	Ještěrka obecná Ještěři Hadi Želvy. Krokodýli		
Ptáci	vysvětlí vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu; pojmenuje vybrané zástupce a zařadí je podle znaků do nejznámějších řádů, uvede příklady přizpůsobení ptáků k prostředí; pojmenuje zástupce tažných a přezimujících ptáků	Kur domácí Přizpůsobení ptáků prostředí Řády ptáků Rozbor ptačího vejce (LP)		EV – ptačí krmítka, co je vhodné k zimnímu přikrmování EGS – hrozba ptačí chřipky *Z -rozšíření organismů, migrace*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Savci	popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku; podle charakteristických znaků zařadí základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce; vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.); pojmenuje vybrané zástupce; objasní význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka a jejich postavení v ekosystému	Savci-hlavní znaky Pes domácí Vejcorodí a živorodí Řády savců Pozorování tělního pokryvu strunatců (LP)		*ZV – ptáci a rozšiřování nemocí* *LT – rozbor ptačího vejce* EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov kytovců EV – kriticky ohrožené druhy OSV –chov domácích savců *ZV – hlodavci a šíření nemocí* *LT –tělní pokryv strunatců*
Základy etologie	rozliší chování vrozené a získané pozoruje živočichy v přírodě a v zajetí a rozliší u nich chování obranné, ochranné, komfortní a sociální	Základy etologie		OSV – praktické pozorování živočichů v přírodě a v zajetí *Pozn.: Jednu LP lze v 1. roč. vynechat*
Biologie člověka Fylogeneze člověka	zařadí člověka do systému živočišné říše uvede příklady biologické příbuznosti a společenské odlišnosti člověka od ostatních živočichů orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka charakterizuje lidské rasy a podporuje názor na jejich rovnocennost	Původ a vývoj člověka Živočišní předchůdci člověka Člověk zručný, vzpřímený a rozumný Lidské rasy	2.	MKV- rasy, národnostní menšiny,jejich rovnocennost VDO-tolerance k odlišnostem *D - vývoj člověka*
Buňky, tkáně,	vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová	Buňka		OSV – získání praktických

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
orgány	soustava, organismus popíše stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	Tkáně Orgány		dovedností, prevence a zásady 1. pomoci (u všech orgánových soustav)
Soustava opěrná a svalová	posoudí význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb pojmenuje základní kosti a svaly uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci vysvětlí, jak tělo získává energii	Stavba kosti a její růst Lebka Páteř Hrudník Kostra končetin První pomoc při zlomeninách (LP) Stavba kosterního svalu Přehled kosterního svalstva Energie		*ZV – 1.pomoc při zlomeninách* *Tv - význam posilování, udržování kondice* *Ch-aerobní procesy, oxidace* *F-zákon zachování energie, přeměna energie* *ZV-tělesná a duševní hygiena, pohybový režim*
Tělní tekutiny Oběhová soustava	popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve objasní význam očkování a význam srážení krve uvede krevní skupiny a podíl J.Jánského na jejich objevu popíše stavbu srdce a druhy cév vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy podle obrázku objasní, co je mízní soustava a jaký význam má slezina uvede příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci hodnotí vliv obezity,alkoholu a kouření na cévní choroby	Tkáňový mok.Míza. Krev. Složení krve Obrana organismu proti infekci Krevní skupiny Krevní transfuze Stavba a činnost srdce Krevní oběh Cévy . Krevní tlak. Soustava mízní. Slezina. Onemocnění oběhové soustavy. 1.pomoc při krvácení (LP) Nepřímá masáž srdce (LP)		*ZV – prevence kardiovaskulárních onemocnění, nácvik nepřímé masáže srdce*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Dýchací soustava	popíše části dýchací soustavy vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži objasní funkci červených krvinek pro přenos kyslíku a porovná složení vdechovaného a vydechovaného vzduchu uvede příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci hodnotí význam čistoty vzduchu objasní škodlivost kouření	Stavba a činnost dýchací soustavy Technika dýchání Onemocnění dýchacích cest, epidémie Nácvik umělého dýchání (LP)		EV-znečišťěné ovzduší, exhalace MDV - využití médií, stav ovzduší, varování - špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství *Ch - oxidy, spalování* *ZV – kvalita ovzduší, nácvik umělého dýchání*
Trávicí soustava	pojmenuje a popíše části trávicí soustavy objasní postup trávení potravy a vstřebávání živin uvede příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci zdůvodní význam správné výživy pro zdraví	Dutina ústní, hltan, jícen. Žaludek. Tenké střevo – trávení a vstřebávání Játra Tlusté střevo Přeměna látek a energie Výživa,složení potravy.Hygiena potravy.		EGS - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě *Ch -cukry, tuky, bílkoviny* *ZV - výživa a zdraví, poruchy přijmu potravy, hepatitida, prevence metabolických onemocnění*
Soustava vylučovací	popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy zdůvodní nezbytnost udržení stálého vnitřního prostředí uvede příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci vysvětlí, co je pitný režim a jaké jsou nároky na kvalitu pitné vody a její zdroje	Funkce vyluč. soustavy Stavba vyluč. soustavy Vznik moči		EV - pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj *F –filtrace, zpětné vstřebávání* *ZV – kvalita vody, pitný režim*
Soustava kožní	popíše význam a stavbu kůže	Stavba a funkce kůže		*ZV – rakovina kůže,*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	objasní příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci	Péče o kůži		*ošetření popálenin, omrzlin, poleptání, odřenin, vliv okolní teploty na zdraví)*
Nervová soustava	popíše stavbu a činnost nervové soustavy uvede příklady reakcí na vnější podněty a příklady koordinace mezi orgány těla vysvětlí, co je neuron a popíše reflexní oblouk, odliší vrozené a získané reflexy, uvede příklady vyloží význam míchy a mozku a rozliší jeho jednotlivé části podle obrázku uvede příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci při úrazu míchy nebo mozku objasní význam zdravého způsobu života hodnotí nebezpečí zneužívání léků a drog a jejich vliv na nervovou soustavu vyloží význam odpočinku, spánku a pravidelného denního režimu pro činnost nervové soustavy	Stavba nervové soustavy Neuron Reflexy Mícha Mozek Obvodová nervová soustava Vyšší nervová činnost Životní styl (vliv prostředí a životního stylu na zdraví člověka) Hygiena duševní činnosti Toxikomanie		*ZV-tělesná a duševní hygiena, denní režim,* *1.pomoc při úrazu míchy a páteře* *ZV - civilizační choroby, stres a zdraví, psychická onemocnění, rizikové chování – alkohol, kouření*
Smyslové orgány	popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí popíše vnímání chuti, čichu, hmatu, tepla a chladu uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka a význam brýlí vyloží celkovou škodlivost hluku uvede, jak se chovat k lidem s postiženým zrakem a sluchem	Ústrojí zraku Ústrojí sluchu Ústrojí chuti Ústrojí čichu Ústrojí hmatu Výběr pokusů z fyziologie čidel (LP)		*ZV-vliv hluku a osvětlení na organismus* EV – vliv hluku na organismus *F – lom světla, dalekozrakost, krátkozrakost*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Žlázy s vnitřní sekrecí	objasní význam nejdůležitějších hormonů lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu	Žlázy s vnitřním vyměšováním		*ZV – prevence metabolických onemocnění*
Rozmnožování Pohlavní soustava	popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy uvede způsoby prevence před AIDS, příklady pohlavních chorob a jejich prevence	Mužské pohlavní orgány Ženské pohlavní orgány Pohlavní choroby		EGS-pandemie AIDS *ZV-sexuální dospívání a reprodukční zdraví, pohlavně přenosné choroby*
Ontogeneze	popíše jednotlivé etapy života, objasní vznik a vývin nového jedince od početí po stáří hodnotí význam zdravého životního stylu těhotné matky pro zdraví dítěte uvede zásady chování k těhotným ženám a k ženám v šestinedělí	Oplození Nitroděložní vývin jedince Vývin jedince po narození		*ZV – dětství, puberta, dospívání, preventivní a lékařská péče: zdraví reprodukční soustavy, problémy těhotenství)*
Dědičnost a proměnlivost organismů	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti vysvětlí podstatu dědičnosti a přenos dědičných informací objasní funkci chromozómů a popíše dělení buněčného jádra při vzniku pohlavních buněk objasní vztah mezi vlastnostmi organismu a vlohou podle obrázku objasní jednoduché schéma přenosu vloh uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Pohlavní a nepohlavní rozmnožování Dělení buněk Základy nauky o dědičnosti Mendelovy zákony Dědičnost s úplnou a s neúplnou dominancí Význam dědičnosti	3.	EV –vliv prostředí na organismy *Ch – nukleové kyseliny* *Zv – vrozené vady, nemoci s dědičnou dispozicí – ochranný režim*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Neživá příroda Naše Země ve vesmíru	vysvětlí teorii vzniku Země objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země, vznik, stavba	3.	*Z-planeta Země, stavba*
Mineralogie	rozliší prvky souměrnosti krystalu orientuje se ve stupnici tvrdosti podle charakteristických vlastností pojmenuje vybrané nerosty s využitím určovacích pomůcek uvede význam některých důležitých nerostů (rudy)	Nerosty a horniny Krystal, krystalové soustavy nerostů Fyzikální vlastnosti nerostů Chemické vlastnosti nerostů Třídění nerostů Přehled nerostů Fyzikální a chem. vlastnosti nerostů (LP)	3.	*F, Ch - terminologie, rozpustnost, vlastnosti nerostů* *Ch - chem. vzorce, značky prvků* *M- prvky souměrnosti krystalů* *Z – rozšíření nerostných surovin* *LT-fyzikální a chemické vlastnosti nerostů*
Petrologie	rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku podle charakteristických vlastností pojmenuje vybrané horniny s využitím určovacích pomůcek uvede význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice)	Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny Určování hornin (LP)	3.	*F, Ch - terminologie, rozpustnost* *Z – rozšíření nerostných surovin* *LT-určování hornin*
Geologie Geologické děje vnitřní Geologické děje vnější	rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů uvede konkrétní příklady vnitřních a vnějších geol. dějů popíše druhy zvětrávání prozkoumá a popíše vlivy erozí ve svém okolí na základě pozorování(skalní města)	Pohyby litosférických desek Poruchy zemské kůry Sopečná činnost Zemětřesení Zvětrávání Působení zemské tíže Činnost vody	3.	EV – přírodní katastrofy, zemětřesení *Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě* *VZ – živelné pohromy* *Ch - působení vody ve*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
		Činnost větru		*vápencích, chemické zvětrávání*
Pedologie	porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	Vznik půd Půdotvorní činitelé Složení a vlastnosti půd Třídění půd	3.	*F –fyzikální zvětrávání, eroze* EV –ochrana půdy, lavinové nebezpečí *Z – půdní typy a půdní druhy*
Vznik a vývoj života na Zemi	popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi rozliší jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů	Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země	3.	
Geologický vývoj a stavba území ČR	orientuje se v geologické mapě a určí stáří a typ hornin na území ČR	Český masív Západní Karpaty		*Z – orientace na mapě, stavba území ČR*
Základy ekologie.	orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) rozliší živé a neživé složky životního prostředí uvede konkrétní příklady potravních řetězců a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů	Organismy a prostředí Neživé složky životního prostředí Živé složky životního prostředí Populace Společenstvo Ekosystém	3.	EV – aktivní přístup k ochraně ŽP; ekosystémy; základní podmínky života *Z – životní prostředí, podnebí a počasí* EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí; principy udržitelného rozvoje; *separace odpadu v domácnosti*
Ochrana přírody	sleduje aktuální stav životního prostředí	Stav životního prostředí	3.	EGS – spolupráce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
a životního prostředí	vysvětlí principy trvale udržitelného rozvoje rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie orientuje se v globálních problémech biosféry uvede příklady velkoplošných a maloplošných chráněných území ČR, vyjmenuje naše národní parky	Člověk a biosféra Ochrana přírody a životního prostředí		v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO *CH - znečišťovaní vzduchu a vod, emise a imise* *F –zdroje energie* *Z – životní prostředí, chráněná území* *ZV–globální problémy*
Neživá příroda	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu (význam vody, teploty, jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka) Mimořádné události způsobené přírodními vlivy (přírodní světové katastrofy, přírodní události v ČR – povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí)	3.	*pozn. Učivo lze vykládat současně se základy ekologie a s ochranou přírody* *pozn. Učivo lze vykládat současně se základy ekologie a s ochranou přírody*
Obecná biologie	porovná význačné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav (organismů) na Zemi odliší na základě charakteristických vlastností živé soustavy od neživých odvodí ze znalostí o evoluci třídění recentních organismů	Živé soustavy – vznik, vývoj a obecné vlastnosti Taxonomie organismů	4.	*Bi3 – geologická období, paleontologie, vznik a vývoj života na Zemi* *Z – planeta Země* *ZV- cesty přenosu nákaz a jejich prevence*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Viry Prokaryotická buňka	porovná stavbu, způsob života a rozmnožování u virů, bakterií a sinic zhodnotí způsob ochrany proti virovým a bakteriálním onemocněním uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka objasní problém eutrofizace vod	Viry Prokaryotická buňka Bakterie Sinice		EGS - pandemie ne- mocí, očkování, problémy 3.světa, revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům OSV,EV- neléčit virová onemocnění antibiotiky, ochrana proti nemocem EV – ochrana vod, vodní květ
Eukaryotická buňka	objasní chemické složení, strukturu a funkci organel eukaryotických a prokaryotických buněk a jejich životní projevy vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou a buňkou hub	Stavba a struktura eukaryotické buňky Základní buněčné děje. Osmotické jevy v buňce Rozmnožování eukaryotických buněk – mitóza, meióza		*Bi1 – stavba buňky* *Ch – organické a anorganické látky,* *F- difúze a osmóza*
Biologie rostlin – anatomie a morfologie Pletiva rostlin Orgány rostlin	rozliší základní druhy pletiv a popíše, kde se u rostliny nachází a jakou mají funkci popíše vnitřní a vnější stavbu jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) a vysvětlí jejich funkce objasní význam charakteristických znaků pro určování rostlin posoudí vliv životních podmínek na stavbu rostlinného těla	Pletiva rostlin Pletiva dělivá a trvalá Pletiva krycí, vodivá a základní Kořen Stonek List Květ Opylení a oplození Semena Plody a jejich rozdělení	4.	*Bi 1 – včela medonosná*
Fyziologie rostlin	vymezí projevy života (funkce) rostlin nezbytné	Fotosyntéza		EV – rostliny jako

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	pro jejich život vysvětlí základní fyziologické procesy a jejich význam pro rostliny a člověka objasní principy rozmnožování rostlin a jejich praktické využití posoudí vliv životních podmínek na funkci rostlinného těla	Dýchání a kvašení Vodní režim rostliny Minerální výživa rostlin Individuální vývoj rostlin Růst rostlin Rozmnožování rostlin Dráždivost a pohyby rostlin		producenti *Ch – fotosyntéza, oxidace, anorganické a organické látky* *F – difúze, osmóza*
Systém rostlin Nižší rostliny (řasy)	porovná společné a rozdílné vlastnosti nižších a vyšších rostlin vysvětlí vývojové vztahy jednotlivých skupin rostlin uvede význam řas a pojmenuje vybrané zástupce	Nižší rostliny (řasy) Červená vývojová větev Hnědá vývojová větev Zelená vývojová větev		EV – řasy a jejich využití
Vyšší rostliny	uvede příklady výtrusných rostlin vybrané zástupce rozliší na mechorosty a kapraďorosty vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami	Vyšší rostliny (r. výtrusné a semenné) Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Mechorosty Plavuně Přesličky Kapradiny		EV – mech zásobárna vody v ekosystému *Bi3 – usazené horniny, geologická období* *Ch – z čeho získáváme energii* *F – tepelné elektrárny* *Z – nerostné bohatství*
Nahosemenné rostliny	podle charakteristických znaků pojmenuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin objasní význam lesa a způsoby jeho ochrany	Nahosemenné rostliny Cykasy, jinany, jehličnany		EV – význam lesa, ochrana lesů
Krytosemenné rostliny	vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní	Krytosemenné rostliny Rostliny dvouděložné		OSV praktické poznávání rostlin (exkurze)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	příklady porovná hlavní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin a uvede konkrétní příklady rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin uvede příklady významných zástupců jednotlivých čeledí a uvede jejich ekologické nároky uvede příklady a objasní využití kulturních plodin pracuje s atlasy a s klíči rostlin	Rostliny jednoděložné		EGS - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV - léčivé rostliny, bio – produkty, chráněné rostliny *LT-určování rostlin* *LT-založení herbáře*
Biologie hub Houby	porovná společné a rozdílné znaky říše rostlin, živočichů a hub popíše stavbu, způsob výživy, rozmnožování a vysvětlí ekologický význam hub rozliší mezi parazitismem a symbiózou pojmenuje (i s pomocí atlasu) význačné zástupce hub a zhodnotí je z ekologického hlediska	Houby		EV – ekologický význam hub, reducenti, parazité *ZV – jedovaté houby – otravy*
Lišejníky	popíše stavbu a objasní ekologický význam lišejníků	Lišejníky		EV - symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší
Ekologie a ochrana rostlin	pojmenuje vybrané zástupce lišejníků a zhodnotí je z ekologického hlediska posoudí vliv prostředí na rostliny zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy zhodnotí možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti a pro výživu člověka	Ekologie a ochrana rostlin		EV - zamořené vodní plochy, umělé ekosystémy, zásahy člověka EV - rostliny - producenti, potravní řetězec *Bi3- základy ekologie* *SP – pěstování rostlin* *Z -rozšíření rostlin*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	uvědomuje si nutnost ochrany a obnovy rostlinných společenstev, vysvětlí význam lučních porostů obhájí v diskuzi svůj názor na ohrožené rostlinné druhy a způsoby řešení tohoto problému			*Bi3, Z – pedologie* *Ch – znečišťování, přízemní ozón, kyselý déšť*

7.5.4. Zeměpis

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v *prvním ročníku* osmiletého gymnázia (odpovídá 6. třídě ZŠ), obsah učiva je: Přírodní prostředí Země - 2 hodiny týdně. Ve *druhém ročníku* (odpovídá 7. ročníku ZŠ) fyzicko-geografický a socioekonomický přehled světadílů – Afrika, Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie – 2 hodiny týdně. Ve *třetím ročníku* výuka zeměpisu není. Ve *čtvrtém ročníku* (odpovídá 9. třídě ZŠ) se bude vyučovat fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika Evropy a České republiky s důrazem na jednotlivé regiony respektive kraje (ČR). Zeměpis se převážně vyučuje v odborné učebně vybavené mapami a atlasy a dalšími pomůckami. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách. V *pátém* a *šestém* ročníku je zeměpis v cizím jazyce (obsah učiva viz 4-leté studium – 1. a 2. ročník).

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k
- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti
- životního způsobu moderního člověka rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty např. sledování teplot vzduchu u nás i jinde ve světě

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací a k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- motivujeme je k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- učíme tak, aby žáci dovedli propojit získané poznatky do širších celků, nalézali souvislosti např. vztahy mezi jednotlivými geosférami
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- podporujeme u nich kritické posouzení získaných poznatků, porovnávání a formulování vlastního závěru
- povzbuzujeme u žáků pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme u žáků ke schopnosti pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace a

diskutovat o možnostech řešení např. jak lidé ohrožují svou hospodářskou činností životní prostředí
- učíme žáky myslet kriticky,
- vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů např. při zpracování referátů
- učíme je pracovat s chybou
- vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- podporujeme je v argumentaci, v diskusi na dané téma, v obhajování svých výroků při práci na projektech, nebo při skupinové výuce
- vedeme žáky k odpovědím na otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování (žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu)
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat např. na odborných geografických přednáškách cestovatelů,které organizujeme pro naše žáky
- vedeme je k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů z učebnic a pracovních sešitů, a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- klademe důraz na komunikaci mezi žáky a mezi žáky a učitelem a na dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých zvláště při skupinové výuce

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové a projektové vyučování (žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel,upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat)
- učíme žáky vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledky
- klademe důraz na dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- podporujeme u nich vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
- usilujeme o to, aby žáci chápali základní enviromentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, jednali v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečného chování v terénu, při pracovních vycházkách po naučných stezkách, při exkurzích do jednotlivých přírodních lokalit, nebo výrobních závodů
- vedeme žáky k efektivní práci jak při vyučovací hodině, tak při domácí přípravě, nebo při práci s mapou
- motivujeme žáky ve vyhledávání a využívání různých zdrojů informací např. sledování předpovědi počasí v TV a srovnání s vlastními poznatky
- vedeme je k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Obecný fyzický zeměpis	Žák: - objasní postavení Slunce ve vesmíru - popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce,jednotlivé fáze Měsíce - orientuje se na hvězdné obloze - rozumí pojmům:planeta, hvězda, planetky, měsíce, metorická tělesa, komety, galaxie - zná historii a současnost dobývání vesmíru	Postavení Země ve vesmíru	1.	F-sluneční soustava, skupenství látek Čj-Galaxie x galaxie Př-život ve vesmíru D-stáří kosmu,existence lidstva M-jednotky vzdáleností,porovnávání velikosti planet
	- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země - hodnotí důsledky otáčení Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - zná pojem zatmění Slunce a Měsíce a jeho příčiny - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období -vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti,letním a zimním slunovratu v praxi	Tvar a pohyby planety Země	1.	M-porovnávání rozměrů Slunce,Měsíce,Země F-gravitační síla Země D-vývoj poznání o tvaru Země Ov-kalendář Př-roční období-změny v přírodě
	-používá globus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemských povrchů	Glóbus, Měřítko glóbusu	1.	
	-ukáže různé druhy plánů a map	Různé druhy plánů a map, jejich měřítko,obsah,grafika map,	1.	Čj-skloňování slova globus M-práce s měřítkem,převody

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	- přepočítá vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškový kót, nadmořské výšky, hloubnic - praktická práce s buzolou a kompasem - azimutový závod s buzolou - exkurze na radnici – seznámení s mapou a územním plánem ČB	orientace na mapách a v přírodě	1.	jednotek Př-tématické mapy Vv-estetická stránka mapy M-práce s měřítkem,převody jednotek D-tématické mapy Čj-názvosloví
	-používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě geografickou polohu - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na zemi -pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas -rozumí pojmům:poledník,místní poledník, rovnoběžka,zemský rovník,zeměpisná síť,nadhlavník,obratníky,polární kruh a datová mez	Zeměpisná síť-poledníky,rovnoběžky,časová pásma		Ov-režim dne- časová pásma M-polokružnice,určování času
	-vysvětlí pojem krajinná sféra -orientuje se v objektech,jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry -rozpoznává souvislost a vzájemnou	Krajinná sféra Země a její složky pevninské a oceánské tvary zemského povrchu,význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	1.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Regionální zeměpis	podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry -objasní stavbu zemského tělesa a dna oceánů -posuzuje zemský povrch,reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností -pracuje s pojmy:počasí, podnebí, meteorologické prvky a jejich měření, celkový oběh vzduchu v atmosféře -vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je -pozoruje,zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště -seznámí se s rozložením vody na Zemi -vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, mořské proudy,vodní toky, ledovce, pramen, ústí, přítoky, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera,bažiny, umělé vodní nádrže - objasní uspořádání biosféry v závislosti na zeměpisné šířce, vymezí geograficky, zná vegetační pásma, umí je ukázat na mapě a zná jejich faunu a flóru a podnebné poměry a další zajímavosti -určí geografickou polohu jednotlivých oceánů - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti	litosféra atmosféra hydrosféra biosféra Zeměpis světadílů: Polární oblasti	1.	Př-vznik krajinných sfér,endogenní,exogenní děje,horniny a nerosty,rozmístění fauny a flóry na Zemi,rozmanitost organismů,živá složka na půdy,člověk v různých životních podmínkách,ekosystémy,fotosyntéza Čj-četba,synonyma-podnebí x klim, Ev:ekosystémy,základní podmínky života,problémy životního prostředí,vztah člověka k životnímu prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-uvede význam Arktidy a Antarktidy -seznámí se s globálními problémy,které těmto oblastem hrozí -posoudí význam mezinárodní politické spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí			D-dobývání pólů Př-fauna,flora
	- zná příčiny přírodních katastrof (zemětřesení, sopečná činnost, hurikány, tajfuny, tornáda apod.)	Člověk v ohrožení	1.	M-rozbor klimatodiagramu Čj-četba
	- zná obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a jejich význam pro život člověka - zná problematiku třídění odpadu a jeho význam	Ekologie a třídění odpadu	1.	
	- zná lidské rasy i základní typy míšenců, nejpoužívanější jazyky světa s důrazem na indoevropské - zná světová náboženství a jejich charakteristiku a pojmy - umí vysvětlit příčiny chudoby a bohatství jednotlivých regionů ve světě	Jak se lidé odlišují	1.	
	- zná jednotlivé druhy dopravy, jejich výhody, nevýhody, orientuje se v jízdních řádech, dopravních zkratkách a vyhledávání spojení	Doprava ve světě	1.	
Fyzický a socio-ekonomický regionální	-dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy -provede regionalizaci v jednotlivých	Zeměpis světadílů: ***Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie*** -	*2.*	Př - podmínky života na Zemi nerostné suroviny,

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
zeměpis	světadílech -vytyčí společné znaky daného regionu z hlediska fyzického a socioekonomického zeměpisu (viz učivo)	poloha,rozloha,členitost pobřeží,povrch,podnebí, vodstvo,rostlinstvo, živočišstvo,přírodní zdroje,		podmínky pro zemědělství M - rozbor grafů, kartogramů, porovnání čísel Př - geologická stavba, vegetační pásy F - klimatické vlivy
Regionální **socio ekonomický** zeměpis	provede regionalizaci v jednotlivých světadílech -vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy,hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění,osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech,regionech a modelových státech - popíše a porovná jejich sektorovou odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - lokalizuje aktuální příklady politických,národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických,vojenských a hospodářských seskupení -rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, státního zřízení a formy vlády	průmysl, zemědělství, doprava, obyvatelstvo, města, úřední jazyky, náboženství, památky, zajímavosti apod..	*2.*	Čj-základní konverzační témata,pozdrav v cizích jazycích, F-atmosférické jevy Př-geologický vývoj,vegetační pásy a ochrana přírody EV:ekosystémy,základní podmínky života,problémy životního prostředí,vztah člověka k životnímu prostředí D-nejstarší osídlené oblasti,vznik prvních měst,vývoj urbanizace,průmyslová revoluce-významné

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	- uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech			technické objevy,průmyslový pokrok,význam zemědělství v historii,význam objevných plaveb,obchod s cizími zeměmi v minulosti,rozvoj služeb,kláštery,VDO:občanská společnost a stát,formy participace občanů v politickém životě,principy demokracie
Regionální zeměpis **Česká republika**	-vyhodnotí relativní geografickou polohu ČR podle různých kritérií -porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států -popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map jak vzniká vývoj reliéfu -určí a vyhledá horopisné celky a jejich vrcholy -charakterizuje podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo	Česká republika-poloha,rozloha,členitost povrchu a přírodní poměry ČR	**4.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	-hodnotí stav životního prostředí -vymezí CHKO, NP a pochopí jejich důležitost			
	- charakterizuje druhy dopravy v ČR, jejich výhody, nevýhody, zajímavosti	Doprava v ČR	**4.**	
Česká republika	Žák: - umí vyjmenovat všechny kraje ČR - posoudí *velikost* jednotlivých *krajů* vůči sobě co do rozlohy a počtu obyvatel a umí toto zdůvodnit - v mapě vymezí jednotlivé regiony-kraje - určí jejich polohu vůči ostatním regionům	administrativní členění ČR	**4.**	Dějepis - nejstarší osídlení území IVT - vyhledávání a zpracovávání informací a dat (internet) ZSV - stát a právo Čj - nářečí M - hustota obyvatelstva,statistické údaje ze sčítání Př - vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace
Česká republika	Zná *krajské město* a bývalá okresní a jinak *důležitá města*	Poloha krajů	**4.**	
	Umí popsat: *povrch* (významná regionální pohoří a útvary, významné vrcholy), charakterizovat *podnebí* a jeho zvláštnosti, *vodstvo* (významné řeky a přítoky, přehrady) , *půdy* (významné půdní typy), *životního prostředí*	Fyzicko-geografická charakteristika krajů - přírodní poměry	**4.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	– národní parky a CHKO			
	Umí charakterizovat *zemědělství* (pěstované plodiny a zemědělské oblasti) *Průmysl* (nejdůležitější průmyslová odvětví a významnou těžbu nerostných surovin, průmyslové podniky a jejich výrobky) *Dopravu* (významné regionální dopravní tahy, uzly a významná letiště)	socioekonomická charakteristika jednotlivých krajů ČR	**4.**	Chemie - získávání energie (fosilní paliva, jaderná energie..), Dějepis - historie těžby surovin (stříbro, zlato)
	V rámci jednotlivých krajů zná významné městské a přírodní památky a zajímavosti, kulturu, zvyky, hrady, zámky, rozhledny, lázně, určí památky UNESCO - vytvoří plán 5-denního poznávacího zájezdu (turistika a cykloturistika v ČR) s využitím map KČT	- Atraktivity cestovního ruchu - cestovní ruch - služby - práce s turistickými a cykloturistickými mapami	**4.** **4.**	Tělesná výchova – turistický a cyklistický kurz
REGIONY SVĚTA **Evropa** - **<u>fyzickogeografické poměry a politické uspořádání + obyvatelstvo</u>**	- vyhledá na mapě světa a glóbusu světadíl a určí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti, vzhledem k sousedním světadílům a oceánům, k zemským polokoulím, podnebným pásům) - vyhledá základní poledník a důležité	- poloha, rozloha a členitost Evropy, politické uspořádání E.	**4.**	Dějepis - historie objevů a dobývání, nejstarší civilizace, zámořské objevy, 1. a 2. světová válka

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	rovnoběžky (severní polární kruh, průběh rovníku vzhledem k světadílu) - s pomocí tabulek v učebnici určí rozlohu a porovná ji s rozlohou ostatních světadílů - zhodnotí členitost vyhledáním významných ostrovů, poloostrovů, průlivů, zálivů,průplavů,moří - zná historii vývoje hranic států ve vybraných oblastech Evropy s důrazem na 20. století a současnost, státní zřízení a počet států v Evropě a vybrané evropské vojenské a ekonomické organizace a jejich členy			
	- posoudí s pomocí mapy výškovou členitost povrchu světadílu - vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary a určí činitele, které je formovaly - v mapě najde nejvyšší a nejnižší místa (název, nadmořskou výšku, umístění) světadílu	povrch Evropy	**4.**	Biologie - geologický vývoj Dějepis - nejstarší civilizace Evropy
	- určí polohu světadílu z hlediska umístění v podnebných pásech - porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy (množství srážek, teploty, vlivy mořských proudů, reliéfu) - zhodnotí kontinentalitu a oceanitu podnebí v různých regionech Evropy - vyhledá v mapě úmoří světadílu, významné toky (znázorní v mapě, kterými státy	- podnebí a vodstvo Evropy	**4.**	Biologie - rostlinstvo a živočišstvo na Zemi --- Chemie-směsi (voda, vzduch, plyny)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	protékají), jezera (vyhledá v mapě významné jezerní oblasti a jezera Evropy, popíše procesy, které je formovaly), umělé nádrže, oblasti s umělými vodními cestami a průplavy, významné oblasti s podzemní vodou - objasní zalednění Evropy			
	- zná demografickou charakteristiku Evropy – příčiny a důsledky současného vývoje	Obyvatelstvo Evropy, hustota zalidnění	**4.**	
Regiony Evropy	- v mapě vymezí jednotlivé evropské regiony (střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa) - vymezí jejich geografickou polohu a polohu vůči ostatním regionům - vyhledá, pojmenuje a lokalizuje státy patřící do příslušného regionu (určí zároveň státy EU, země, jež se o členství ucházejí, státy NATO, transformující se země) - zhodnotí *fyzickogeografické* (povrch, vodstvo, podnebí, ochrana životního prostředí) a *socioekonomické* (obyvatelstvo, sídelní struktura, průmysl, zemědělství, těžba nerostných surovin, významné dopravní uzly, centra cestovního ruchu, památky UNESCO, politika) *poměry regionů* - blíže popíše vybrané státy, ke kterým uvede reálii vztahující se k životu v zemi (např. významní vědci, národní jídlo, sporty, kultura,	- regiony Evropy - geografická poloha - fyzickogeografické poměry - socioekonomické poměry - oblasti válečných konfliktů	**4.**	**VMEGS** - Žijeme v Evropě

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Zeměpis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	hudební skupiny apod.) - určí oblasti, které byly v historii Evropy postižené politickými, náboženskými a národnostními konflikty - určí jejich příčiny a důsledky			

7.6. Umění a kultura

7.6.1. Hudební výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na nižším stupni gymnázia se hudební výchova vyučuje v každém ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Ve třídách s větším počtem žáků je možno třídy dělit na poloviny.Výuka probíhá v odborné učebně, která je vybavena klavírem, Orffovým instrumentářem a audiovizuální technikou. Hudební výchova do sebe zahrnuje vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti, jejichž prostřednictvím žáci aktivně vnímají hudbu a zpěv jako specifický prostředek komunikace. Všechny jmenované hudební činnosti se navzájem prolínají, propojují a vedou k rozvoji hudebního cítění a schopností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, hudebně pohybových, poslechových a tvořivých. Žáci rozvíjí své hlasové možnosti prostřednictvím sólového nebo skupinového zpěvu, získávají správné pěvecké návyky a dochází zároveň ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu.Přihlíží se samozřejmě k individuálním možnostem a zájmům žáků. Rytmické cítění je rozvíjeno hrou na rytmické i melodické hudební nástroje, a to formou reprodukce i produkce. Své emocionální prožitky na znějící hudbu žáci vyjadřují pomocí pohybu, gesty nebo tancem. Aktivně vnímají znějící hudbu, poznávají hudbu různých stylových období, různých žánrů, učí se hudbu analyzovat, kriticky hodnotit a obhajovat svá stanoviska. Dokáží si uvědomit význam hudby a hudební kultury v životě člověka a společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování si hudebních návyků prostřednictvím vlastních hudebních aktivit
- zadáváme žákům úkoly, které vedou k rozvoji hudebních technik
- nahlížíme na hudbu jako na specifický způsob poznávání světa
- vnímáme hudební slohy a díla v jejich historických souvislostech

Kompetence k řešení problémů

- vyhledáváme vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti znaků a témat
- rozvíjíme znalosti v oblasti hudební teorie, které žáci využívají při svých hudebních aktivitách a při orientaci v notovém materiálu
- vyhledáváme různé možnosti hudebně vyjadřovacích prostředků

Kompetence komunikativní

- přistupujeme k hudbě jako ke zvláštnímu způsobu dorozumívání
- učíme formulovat vlastní názory na různé hudební žánry

- využíváme diskuse, schopnosti obhájit vlastní názor a vhodně argumentovat
- rozvíjíme u žáků schopnost kritického přístupu k médiím, aby získali nadhled na vliv medií na společnost

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby kriticky hodnotili výkony druhých, ale i své vlastní výkony
- poskytujeme dostatek prostoru pro hudební projevy žáků
- přispíváme k vytváření příznivé pracovní atmosféry na základě ohleduplnosti a úcty

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s hudebními díly a s jejich autory
- podchycujeme individuální zájem žáků o hudbu, o kulturní dění a podporujeme ho
- informujeme žáky o kulturním dění v našem městě

Kompetence pracovní

- pěstujeme u žáků správné návyky hlasové hygieny
- používáme bezpečně nástroje, přístroje a vybavení učebny

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Hudební výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
vokální činnosti	Žák: intonačně a rytmicky přesně podle svých individuálních dispoziczopakuje melodii, zpívá v jednohlase a jednoduchém lidovém dvojhlase, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu., ysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou., ozpozná přízvuk na první době v taktu	intonační cvičení, správné tvoření tónu, intonace durové stupnice, nácvik dvojhlasu v terciích, zěv vánočních koled, vyhledávání taktů, druhy rytmů, rytmické hádanky, intonace celých tónůma půltónů, tvorba vlastní melodie, zápis do notové osnovy	1.	OSV- kreativita OSV – rozvoj smyslového vnímání EGS – vnímání evropské hudební kultury
instrumentální činnosti	doprovází jednoducho lidovou píseň na Orfovy nástroje, vytvoří vlastní jednoduchý doprovod, určí v jednoduché lidové písni předvětí a závětí, rozpozná zvuk lidových nástrojů	rytmická hra na tělo, rytmické ozvěny, tvoření jednoduché partitury pro Orfovy nástroje, rozbor lidové písně, malá písňová forma, lidové nástroje	1.	OSV – kreativita OSV – rozvoj smyslového vnímání VV
pohybové činnosti	pochoduje do rytmu znějící hudby, taktuje dvoudobý a třídobý takt, vyjádří pohybem obsah písně	lidové tance, jejich původ, pochod, mazurka, taktování dvou a třídobého taktu, ilustrace a dramatizace strofické písně, spojení hudby a pohybu, balet	1.	OSV – umění jako prostředek komunikace TV
poslechové činnosti	rozliší sluchem zvuk nástrojů symfonického orchestru, pojmenuje vybrané nástroje, rozliší hudbu lidovou a umělou, pojmenuje části opery	poznávání hudebních nástrojů, dynamika a barva tónu, ukázka komorní hry, poslech variací v dílech hudebních skladatelů, opera v době Národního obrození – B-Smetana, A.Dvořák	1.	Výchova k myšlení v evropských souvislostech. D,Čj

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Hudební výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
vokální činnosti	používá správně pěvecké návyky, zpívá podle individuálních možností intonačně a rytmicky přesně, zpívá intonačně čistě podle svých možností v kánonu, využívá získaných dovedností k hudebnímu vystoupení	lidové písně milostné, pracovní, koledy, ukolébavky, písn různých etnik, zpěv kánonu, vánoční vystoupení pro spolužáky	2.	MKV – multikulturalita VDO – občanská společnost a škola
instrumentální činnosti	reaguje na změny taktů, mění taktování dvou a třídobého taktu v proudu znějící hudby	taktování v písních, kde se střídá dvou a třídobý takt – mateník	2.	
pohybové činnosti	ovládá jednoduché taneční kroky, reaguje pohybem na znějící hudbu	polkový a valčíkový krok, společenské a moderní tance	2.	OSV – kreativita TV
poslechové činnosti	rozezná hlasy podle jejich rozsahu, charakterizuje jednotlivé věty symfonie, rozezná hlavní téma skladby, vysvětlí princip hudební formy rondo, zařadí skladbu do oblasti hudby světské nebo duchovní, obsluhuje hudební nosiče	rozdělení lidských hlasů, rozdíl mezi homofonií a polyfonií, hudební formy koncert, symfonie a sonáta – Vivaldi, Haydn, Mozart, hlavní a vedlejší téma v symfonii – Beethoven, programní symfonie v dílech B.Smetany, hudba světská a duchovní, hudební přehrávače a nosiče, dnešní možnosti záznamu	2.	EGS – vnímání hudební kultury Mediální výchova – fungování médií ve společnosti D,Čj
vokální činnosti	dodržuje správně pěvecké návyky, zhodnotí	hlasová a rytmická cvičení, hlasová hygiena, mutace, intonace intervalů, písně Osvobozeného divadla, písně	3.	OSV – kreativita Př,Čj

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Hudební výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	vokální projev druhého, dodržuje dynamiku písně, rozliší sluchově mollový a durový akord, zapíše jej do notové osnovy, zhodnotí kvalitu textu	divadla Semafor		OSV – umění jako prostředek komunikace
instrumentální činnosti	vytleská podle individuálních dispozic obtížnější rytmické figury – synkopu, doprovodí na nástroje Orffova instrumentáře černošské písně	hra na tělo, sudé přízvučné doby v jazzové hudbě, ragtime, swing, blues	3	OSV – kreativita
pohybové činnosti	vyjádří pohybem různé taneční rytmy	rituální tance v pravěku, výrazový tanec, tanec a populární hudba	3.	OSV – psychohygiena TV
poslechové činnosti	vybere vhodné skladby k různým příležitostem, pojmenuje vybrané hudební formy, kriticky hodnotí vybrané hudební ukázky, rozliší jednohlas a vícehlas, vystihne rytmické a dynamické změny v hudebním proudu, pozná mimohudební myšlenku, rozpozná zvuk akustických a elektrických hudebních nástrojů	charakteristické rozdíly mezi hudbou uměleckou a zábavnou, hudba v pravěku a starověku, gregoriánský chorál, středověká hudba ve Francii a Německu, hudba v období renesance, nejvýznamnější díla světového baroka a klasicismu, romantismus, nové směry v hudbě 20.století, světová populární hudba	3.	Výchova k myšlení v evropských souvislostech - Evropa a svět nás zajímá D,Čj
vokální činnosti	dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, ocení vokální projev druhého,	opakování lidových a umělých písní z minulých ročníků transpozice melodie do vyhovující polohy, důraz na dynamiku a přesný rytmus, zpěv písní	4.	OSV – kreativita a psychohygiena

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Hudební výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
	transponuje melodii do vyhovující polohy, orientuje se v notovém zápise, respektuje specifické rysy písní různých stylů	různých uměleckých období a různých stylů –folk, country, big beat		
instrumentální činnosti	tvoří jednoduché předehry, mezihry a dohry ke zvoleným písním, ověřuje své poznatky pomocí hry akordů na kytaru	jednoduchý akordický doprovod, jeho transpozice, akordické značky, základ hry akordů na kytaru, nahrávací technika, využití PC programů	4.	OSV- kreativita F, IVT Mediální výchova – fungování médií ve společnosti
poslechové činnosti	pozná hudební památky a zařadí je do historických souvislostí, zařadí hudbu do stylových období, vysvětlí význam české hudební kultury, rozpozná funkci stylů a žánrů vzhledem k jejich využití	nejstarší dochované hudební památky, česká hudba v období renesance a baroka, český klasicismus a romantismus, Národní divadlo – návštěva představení, jazzová hudba v Čechách, trampská píseň, folk, country, big beat	4.	EGS – jsme Evropané Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí D,Čj,VV
pohybové činnosti	gestem znázorní tempové a dynamické změny, zvolí správný typ hudebně – pohybových prvků k hudbě	taktování se znázorněním dynamiky, orientace v prostoru, reprodukce pohybu	4.	OSV – umění jako prostředek komunikace

7.6.2. Výtvarná výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět výtvarná výchova se vyučuje v primě a sekundě. třída se dělí na poloviny kvůli praktické výtvarné činnosti a individuálnímu přístupu. Předmět má dvouhodinovou dotaci. V tercii a kvartě se vyučují dějiny výtvarného umění s jednohodinovou dotací. Základní obsahovou strukturu předmětu výtvarná výchova tvoří požadavek rozvíjet schopnosti žáků esteticky vnímat, prožívat a hodnotit svět kolem sebe. Estetické osvojování skutečnosti je jedním z historicky nejstarších typů chápání světa, o čemž svědčí už jeskynní kresby pravěkého člověka. Ve výtvarném projevu dítě reaguje na svět, který jej obklopuje (svět přírody, lidí, věcí, techniky). Poznává a dotváří jeho tajemství, výtvarným vyjádřením se přenáší z reality do světa fantazie. Žák podle svého vyjádří, co o okolním světě ví, jaké asociace mu navozuje, jak na něj působí, aniž by šlo o pouhou kopii reality. Zatímco v ostatních předmětech dítě sděluje své názory a pocity slovem, ve výtvarné výchově se vyjadřuje mnoha výtvarnými postupy, nejen kresbou a malbou, ale i modelováním, lepením, střihánim, frotáží, obtiskování atd. Ve výtvarné výchově žák využívá různé materiály a techniky. Zvoleny námět musí dát do určité organické jednoty, seznamuje se tedy s problematikou kompozice výtvarného díla. Při výtvarné činnosti si žák nejen všímá rozmanitosti světa, který jej obklopuje, ale pomocí výtvarného vyjádření dokáže zachytit i vlastní pocity a nálady. Získá i poučení o písmu a designu. Žák hodnotí vlastní výtvarnou práci, respektuje tvorbu svých spolužáků, ale všímá si i děl výtvarných umělců prostřednictvím výstav, knih, obrazů i moderní techniky. Výuka dějin výtvarného umění směřuje k chápání umělecké hodnoty výtvarných děl, žák poznává výtvarné umění různých dob, národu, zemí a učí se respektovat případné odlišnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost - žáci pracují samostatně, řeší zadané úkoly individuálně
- respektuje výtvarné schopnosti a výtvarný typ žáka, vyučování je tvořivým procesem, jehož výsledkem je originální řešení zadaného úkolu
- učíme žáky pracovat s chybou především individuálním přístupem a korekcí, aby nebyl narušen tvůrčí proces
- zabezpečujeme takový rytmus žákovské práce a výtvarného řešení, aby v daném byla práce ukončena v ucelené formě (rozvržení výkresu, kompozice, náčrt, vypracování)
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce, chválíme jedinečná, originální řešení zadaného úkolu
- využívá i sebehodnocení žáků a hodnocení žáků navzájem, žáci obhajují své práce a posuzují díla spolužáků
- přihlížíme k individuálním způsobům výtvarného vyjádření, hodnotíme citlivě ,abychom upevňovali u žáků sebedůvěru
- respektujeme případné individuální odlišnosti ve výtvarných projevech

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme u žáků samostatné řešení úkolů (kreslí, malují...)
- vedeme žáky k vytváření vlastního stanoviska,vycházíme z toho, že žák tvoří originál
- vedeme žáky k diskusi, v níž dokáží svůj výtvor obhájit a vyslechnout názory ostatních
- podporuje žáky při jejich účasti na soutěžích, pravidelně se žáci účastní výtvarné soutěže pořádanou biskupstvím

Kompetence komunikativní

- při skupinovém vyučování učíme žáky nalézat společný pracovní postup, plánovat, rozdělovat si činnosti, komunikovat spolu, aby dosáhli cíle – vytvoření společného výtvarného díla
- vedeme komunikaci mezi žáky a mezi žáky a učitelem při výtvarném procesu
- povzbuzujeme, ale do výtvarné činnosti nezasahujeme, abychom nenarušili originální řešení úkolu a tvůrčí proces žáků

Kompetence sociální a personální

- realizujeme prostřednictvím skupinového vyučování (viz výše), žáci se účastní kulturních akcí a výstav pořádaných školou
- umožňujeme žákům, aby prezentovali nejlepší práce na nástěnce ve třídě či v ostatních prostorách školy

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví, žáci se seznamují s kulturními památkami světového výtvarného umění, zejména evropského a českého, prostřednictvím knih, výstav, videa, internetu atd., při hodinách výtvarného umění se žáci připravují i na vypracování pololetní práce na téma: Evropské a české kulturní dědictví. slovně hodnoceny
- při praktické výtvarné výchově vedeme žáky k tolerování individuálních odlišností v hodnocení, které je součástí vyučovací hodiny

Kompetence pracovní

- obsah a úkoly konkrétních výtvarných činností realizujeme za pomoci výtvarných technik, výtvarných nástrojů a materiálů (tuš, uhel, barva, tužka, pero, štětec)
- poučujeme žáky tak, aby jejich výtvarná tvorba byla uvědomělejší
- vedeme je k využívání nejenom klasických technik kresby, malby, modelování,ale i netradičních postupů – kombinace technik, práce s přírodním materiálem atd.
- vyžadujeme plnění povinností, což při výtvarné výchově znamená připravit si potřebné pomůcky a podle vlastních možností zpracovat zadání výtvarné práce

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Výtvarná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Kresba a malba přírodnin, kresba v plenéru	Žák: nakreslí a namaluje přírodniny , podle ročního období, obtiskuje , zvětšuje , uspořádá herbář, tvoří pohlednice ochránců přírody	kresba, malba, pohlednice	1.	přírodopis, osobnostní a sociální výchova
Portrét, na co myslím, o čem uvažuji, jak se hlava zdobí, maska – divadelní, domorodců	-načrtne portrét, autoportrét, barevné myšlenky, účesy, obhájí svůj názor	-proporce, en face, profil, barevné pojetí	1.	osobnostní a sociální výchova
Vánoce u nás a v Evropě, betlém	-vytvoří vlastní betlém, vyjádří, jak se slaví Vánoce u nás a v Evropě	-betlém, kresba a malba	1.	-výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Kalendář, svět dětí, rytmus roku	-uvede příklady dětských činností v průběhu roku, navrhne, nakreslí a uspořádá kalendář	kolorovaná kresba, kalendář	1.	osobnostní a sociální výchova
Písmo	-pojmenuje základní typy písma, zkombinuje písmo s kresleným motivem	písmo	1.	
Z pohádky do pohádky, vosková rezerváž, hrdinové evropských pohádek a příběhů	-reprodukuje vybrané příběhy, porovnává hrdiny evropských a českých pohádek a bájí, kreslí pohádkové postavy	vosková rezerváž	1.	osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, český jazyk

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Výtvarná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Březen- měsíc knihy, návrh obalu, ilustrace oblíbené knihy	diskutuje na téma oblíbená kniha a oblíbení literární hrdinové, doporučuje ostatním žákům přečtené knihy, nakreslí a namaluje návrh obalu, ilustruje podle svého nejoblíbenější knihu	kresba a malba	1.	osobnostní a sociální výchova, český jazyk
Velikonoce, zdobení velikonočních vajíček, velikonoční svátky v Evropě a u nás	osvojuje si techniky zdobení velikonočních vajíček, připraví výstavu	různé techniky zdobení velikonočních vajíček	1.	osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Příběh míče, jak je možné, že malíř dokáže na plochý papír zobrazit kouli	nakreslí kulatý předmět, vytvoří iluzi prostoru, kresba podle modelu	prostorová iluze, stínování, modelace světlem	1.	osobnostní a sociální výchova
Kresba a malba přírodnin, král podzimu	nakreslí a namaluje přírodniny, obtiskuje, vymyslí postavu krále podzimu	kresba a malba, postava	2.	přírodopis
Postava, lidé a jejich míry, člověk mezi lidmi, postava v jednoduchém pohybu	vyjádří, jak se lidé k sobě chovají, nakreslí lidskou postavu, umístí postavu v kompozičním plánu	proporce, kánon, kompozice	2.	biologie člověka

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Výtvarná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Loutka	vytvoří originál loutky	práce s materiálem	2.	osobnostní a sociální výchova
Vánoce u nás a v Evropě, vánoční přání	viz prima	malba, kresba, různé grafické techniky	2.	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Novoročenka, písmo	navrhne novoročenku, kombinuje písmo s výtvarným motivem	různé techniky	2.	
Kalendář na téma evropské památky očima dětí	vytvoří část kalendáře na dané téma, uvede příklady památek evropského umění, které zná nebo sám navštíví	kolorovaná kresba	2.	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – dějepis, zeměpis
Památky světového a evropského výtvarného umění	různými výtvarnými technikami ztvární světové památky	kombinované techniky	2.	
Návrh nové evropské bankovky	nakreslí a koloruje návrh vlastní evropské bankovky, seznámí se s typy evropské měny euro, podílí se na uspořádání výstavy Den Evropy	kolorovaná kresba	2.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Výtvarná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Záhadné kontinenty a ostrovy – projekt fantastické mapy tajemná planeta maketa neznámého ostrova tajemné město	různými výtvarnými technikami nakreslí, namaluje, vymodeluje podle vlastního projektu na dané téma	kresba, malba, různé techniky prostorového vytváření	2.	osobnostní a sociální výchova, zeměpis, literatura výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Město a lidé v něm	vyjádří atmosféru města ve dne i v noci, navrhne městský znak různých našich i evropských měst	grafické techniky, obtiskování	2. 3.	
Druhy výtvarného umění, výtvarné techniky	uvede příklady výtvarných technik, rozlišuje druhy výtvarného umění	výtvarné techniky,druhy výtvarného umění-		osobnostní a sociální výchova
Pravěké umění	charakterizuje život pravěkého člověka a jeho duchovní kulturu, uvede příklady archeologických kultur	architektura, malířství, sochařství jeskynní malby, plastika, megalitické	3.	osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, dějepis
Starověké umění, umění starověkého Egypta	rozlišuje etapy vývoje egyptského umění, uvede	stavby, doba kamenná, bronzová, železná	3.	osobnostní a sociální výchova, dějepis

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Výtvarná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Starověké umění, Mezopotámie	příklady památek – architektury, sochařství, malířství, zdůvodní způsob zobrazování lidské postavy	vývojové etapy, architektura, sochařství, malířství	3.	osobnostní a sociální výchova, dějepis
Starověké umění, egejská kultura	rozlišuje základní etapy vývoje mezopotámského umění v rámci nejznámějších kultur této oblasti, uvede příklady památek	sumersko – akkadské umění, babylonsko – asyrské umění	3.	osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, dějepis, zeměpis
Antika, řecké umění	Pojmenuje památky krétské kultury, vybere památky mykénské kultury	krétská a mykénská kultura	3.	dějepis,zeměpis
Antika, etruské umění	pojmenuje základní etapy vývoje řeckého umění od idolů přes klasické umění k helénismu, vysvětlí způsob zobrazování postavy – řecký klasický kánon	řecká kultura, dórský, ionský a korintský sloh	3.	dějepis,zeměpis
Antika, římské umění	uvede příklady památek etruské kultury, lokalizuje památky etruské architektury	sochařství, architektura, malířství, umělecké řemeslo	3.	dějepis,zeměpis
	nazve základní etapy vývoje římského umění v souvislosti s vývojem římské říše	architektura, sochařství a jeho		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Výtvarná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Umění křesťanské antiky		vazba na řeckou tradici, umělecké řemeslo, životní styl	3.	dějepis,zeměpis
Západoevropské umění raného středověku a umění byzantské	uvede příklady památek raného křesťanství a lokalizuje je v různých částech tehdejší říše – Itálie, Byzanc, Střední východ	katakomby, bazilika, centrální svatyně	3.	dějepis,zeměpis,náboženství
Románské umění	popíše znaky památek raného západoevropského křesťanství a srovná je se znaky umění byzantského	karolinská a otonská renesance, byzantské umění	4.	dějepis
Gotické umění	charakterizuje typy románské architektury – bazilika, rotunda, uvede příklady těchto staveb u nás i v Evropě	bazilika, rotunda, portál, kvádříkové zdivo, iluminovaný rukopis	4.	dějepis,zeměpis
Renesance, renesanční umění, humanistická evropská tradice v umění	vysvětlí pojem gotického umění a charakterizuje jeho základní znaky na konkrétní památce evropské nebo české	lomený oblouk, žebrová klenba, katedrála, desková malba, krásný sloh	4.	dějepis,zeměpis
	pojmenuje základní znaky humanistických			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Výtvarná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět . vztahy, průřezová témata, poznámky**
Baroko, barokní umění	tendencí a renesančního zobrazování na vybrané evropské umělecké památce /obraz, plastika/ a v projektovým způsobem vytvoří přehled nejznámějších evropských památek renesančního umění V projektu žák popíše vybranou barokní památku ze svého okolí a zprostředkuje své poznatky kolektivu	renesanční malířství, sfumato, sochařství a architektura v Itálii a ostatních zemích Evropy barokní malířství, sochařství, sakrální i světská architektura	4.	dějepis,zeměpis dějepis,zeměpis

7.7. Tělesná výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je vyučována v 1. až 4. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně v dělených třídách - děvčata a chlapci. Pro výuku máme v budově k dispozici starší, malou tělocvičnu s horolezeckou stěnou, místnost pro cvičení s hudbou, posilovnu, dva prostory pro stolní tenis, kanoe. Tělocvična není vybavena nářadím pro cvičení na hrazdě, bradlech a na kruzích. K potřebě jsou žákům i sprchy. Výuka dále probíhá ve zvláštních objektech – plovárna, zimní stadion, atletický stadion. Dále pak v samotné přírodě – fartlek, cyklistika, kanoistika, lyžování(kurs – ve 2. ročníku). Vybavení pro výuku je standardní, můžeme říci, že každý žák má své náčiní, které průběžně doplňujeme a obnovujeme. Matrace pro bezpečnost při lezení na horolezecké stěně mají multifunkční využití. Jsou používány na akrobacii a na nácvik skoku vysokého. Tělesná výchova je vyučována jako samostatný předmět v 1..2.,3., a 4. ročníku.Do samotného předmětu TV bude podle potřeby zahrnuta i Zdravotní tělesná výchova. V rámci výuky Tělesné výchovy budou ve 3. a 4. ročníku zařazena témata První pomoci, Péče o zdraví a zdravý způsob života, částečně Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Hygiena člověka. Tělesná výchova je součástí výchovy a vzdělání, představuje komplexnější pohled na problematiku zdraví, tělesnou a psychickou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Vzdělávání v předmětu Tělesné výchovy
- přináší tělesný, funkční rozvoj základních pohybových schopností a tělesné zdatnosti
- rozvíjí pohybové dovednosti a návyky
- vytváří pozitivní vztah k tělesné kultuře
- kompenzuje jednostranné zatížení žáků
- získává základní orientaci v pohledu na zdraví, i na to, co zdraví prospívá, ohrožuje, poškozuje
- upevňuje a dotváří hygienické návyky

Vzdělávací obsah v předmětu Tělesná výchova
- seznamuje se základy sportovních her, atletiky
- zprostředkovává základy gymnastiky, úpolů
- zvyšuje zajímavost dalších pohybových činností a her (horolezectví, chůze na chůdách, posilovna, stolní tenis, florbal, softbal, ringo, aj.)
- realizuje výcvik v plavání, kanoistice, cyklistice, lyžování, bruslení
- rozvíjí rytmické a kondiční formy cvičení
- přibližuje turistiku a ochranu přírody

Výuka probíhá odděleně pro chlapce a děvčata. V každém ročníku je dvouhodinová dotace. Součástí výuky mimo standardních sportů je v každém ročníku výuka lezení na vlastní horolezecké stěně, plavání, kanoistiky (škola vlastní kanoe), bruslení, cyklistiky, stolního tenisu, posilování (ve vlastní posilovně), aj.Výuka probíhá v tělocvičně vybavené běžným sportovním nářadím a náčiním, ve specializovaných sálech (stolní tenis, aerobic, posilovna), ve venkovních sportovních areálech určených, např. pro plavání, bruslení, atletiku, a ve volné přírodě. Žáci 2. ročníku absolvují 6 – 7 denní lyžařský výcvikový kurz. Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- volíme netradiční formy a metody vyučování (horolezecká stěna) a využíváme různé zdroje informací (aktuální informace ze sportu)
- využíváme mezipředmětové souvislosti (Biologie člověka, somatologie,fyzika aj.)
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o pohyb a o dovednosti
- podporujeme u žáků jejich samostatnost v rozhodování (lezení – stěna, cyklistika, kanoistika aj.)
- na základě získaných zkušeností a výsledků žák vyvozuje závěry pro využití do budoucnosti (turistika, plavání)
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce (gymnastika, hry, bruslení aj.)

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích, turnajích a přeborech na všech místních i celorepublikových akcích (v celé škále sportů)
- na modelových situacích učíme žáky problémy řešit v souzněním s přírodou – přechod říčního jezu, lezení po stromech aj.
- realizujeme své vlastní projekty, které řeší vzniklé problémy, např. bezpečná cesta do školy, do zaměstnání - cyklistické stezky (konkrétně náš projekt cyklistické stezky z Českých Budějovic na Hlubokou n. Vltavou se již zrealizoval)
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska,vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci - např. dopravní politika města, dodržování zákonů, environmentální hlediska na činnosti člověka
- nezakazujeme, neodsuzujeme, ale posuzujeme a logicky vyvracíme nesprávné názory – snažíme se vždy a za všech okolností chránit nejslabšího
- učíme se některým problémům předcházet, např. záchrana, dopomoc, otužování aj.

Kompetence komunikativní

-vedeme žáky ke správnému ústnímu i tělesnému vyjadřování (nepoužívat zesměšňování soupeře, vulgarismus a naopak povzbuzovat slovem i potleskem druhé)
- realizujeme skupinové vyučování (např. cvičení na stanovištích, intervalový trénink)
- organizujeme nebo se zúčastňujeme besed s trenéry a hráči vrcholového sportu (kopaná, hokej, basketbal, volejbal, karate apod.)
- spolupracujeme s partnerskými školami doma i v zahraničí (vysokohorská turistika na Slovensku, cyklozájezdy do Holandska, Dánska, Německa, Rakouska aj.)
- zúčastňujeme se turnajů pořádaných partnerskými školami a vzájemně si vyměňujeme zkušenosti a informace
- ubytováváme žáky při některých turnajích v rodinách hostitelského města, kde navazují neformální kontakty a dostávají prostor k jazykovým zkušenostem

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování (cvičení na stanovištích se sebekontrolou a vyhodnocením, vždy povzbuzovat méně nadané žáky, ale i utvářet úctu k přirozeným autoritám)
- vedeme žáky k odpovědnosti a spolehlivosti k druhým (výcvik na lodích – kanoistika; lezení po horolezecké stěně – odborné jištění spolužáka, dopomoc a záchrana)
- účastníme se pravidelně sportovních soutěží (v okresních, krajských a celostátních soutěžích – v kolektivních i individuálních sportech)
- zapojujeme aktivně žáky do činnosti školy i města (údržba a úklid některých cyklistických stezek; koordinace s městem, s odborem veřejných statků – úklid částí města)
- posilujeme rozhodovací schopnosti žáka(jsou určováni do role rozhodčích svých spolužáků)

Kompetence občanské

- rozvíjíme pozitivní postoje k našemu národnímu, sportovnímu dědictví (besedy s olympioniky, trenéry, sportovci se sníženou pracovní schopností aj.) rozšiřujeme žákům požadavky na hygienu a bezpečnost nejen v tělesné výchově, seznamujeme je i se zásadami správné životosprávy a ochrany životního prostředí (stravování – časové a kalorické hodnoty, sprchování, sanování, otužování, nebezpečí návykových látek, úloha dopingu ve sportu a jeho negativní účinky, aj.)
- prakticky procvičujeme některé oblasti první pomoci (na kursech i v hodinách Tv)

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s bezpečností a možnou úrazovostí při jejich činnostech v různém prostředí (tělocvična, bazén, ledová plocha a v dalších pobytech v přírodě)
- vedeme žáky k soustavnosti a pravidelnosti ve cvičení a tréninku (nabízíme možnosti jejich
- zařazení do různých sportovních oddílů a kroužků, kde najdou odborné vedení)
- vedeme žáky k plnění povinností a závazků, které jsou spojeny nejenom s tělesnou výchovou (včasné nástupy do hodin, čistý cvičební úbor a přezůvky, dodržování pitného režimu, příprava a úklid nářadí a náčiní, třídění odpadu aj.)
- seznamujeme žáky se základními dovednostmi v oblasti tělesných cvičení (osobní příklad, demonstrace)
- výuku doplňujeme i některými sobotními akcemi mimo školní vyučování (pěší turistika, cyklovýlety)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> **Význam pohybu pro zdraví**	Žák: aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a města optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka	TV a sport dívek a chlapců rekreační a výkonnostní sport - výživa a zdraví - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - morální rozvoj	**1. – 4.**	Učivo prolíná všemi ročníky, je zařazováno průběžně a s přiměřenou náročností v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo -Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj - ZSV,Bi Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny
Zdravotně orientovaná zdatnost	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	prevence a korekce oslabení nevhodná cvičení a činnosti vyrovnávací cvičení relaxační cvičení posilovací cvičení regenerace	**1. – 4.**	- Sebepoznání a sebepojetí
Tělesná a duševní hygiena	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví; uplatňuje zdravé stravovací	-stravování a fyzická kondice Péče o sebe sama -předcházení zátěžovým situacím a stresům	**1. – 4.**	- Sebepoznání a sebepojetí - ZSV,Bi

Vzdělávací oblast: Člověk a svět		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	návyky	-zvládání zátěžových situací		
Bezpečnost při pohybových činnostech	projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- základy první pomoci - dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny	**1. – 4.**	-Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj - ZSV,Bi
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> **Pohybové hry**	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování	- přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická - soutěživé, štafetové, běžecké, honící - s využitím netradičního náčiní - zaháněné, trefované, přihrávané	**1. – 4.**	Šíře a náplň učiva se liší diferenciací pohlaví V rámci sportovního dne, mezitřídních turnaj, soutěže Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj - HV, F, M, Bi
Pohybové dovednosti	diagnostikuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a usměrní svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	- nástupové tvary a přesuny - pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, vytrvalostní, silové schopnosti, obratnost (chůdy, cyklistika) - způsoby kontroly účinnosti cvičení Pohybové odlišnosti a handicapy	**1. – 4.**	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
		- věkové, pohlavní,výkonnostní Kondiční a estetické formy cvičení - cvičení se švihadlem		
Atletika	uvědomuje si význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty rozlišuje základní startovací povely změří a zapíše výkony v jednotlivých atlet. disciplínách v souladu s individuálními předpoklady ovládá jednotlivé pohybové dovednosti	- běhy (atletická abeceda, běžecká cvičení, sprinty, vytrvalostní běhy, fartlek, štafety, rozvoj výbušné síly, obratnostní cvičení) - skoky (odrazová cvičení pro skok daleký a vysoký) - hody (hod míčkem, granátem)	**1. – 4.**	Učivo je zařazováno průběžně a přiměřenou gradací v závislosti na věku, schopnostech, dovednostech a kondici skupiny OSV-Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Gymnastika	používá základní gymnastické názvosloví ovládá záchranu a dopomoc při jednotlivých gymn. cvicích provede dané gymn. prvky s dopomocí či bez ní je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu	- organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena, dopomoc, záchrana, technika pohybu, názvosloví, posilovací a kompenzační cvičení - akrobacie (kotouly, vazby) - stoje (na lopatkách, na hlavě, na rukou s dopomocí) - přemet stranou - sestava z osvojených prvků Přeskoky - průpravná cvičení pro nácvik odrazu - skrčka, roznožka (koza) - šplh na laně a tyči	**1. – 4.**	B,Fy Český jazyk a literatura Hudební výchova MV – Media a mediální produkce

Vzdělávací oblast: Člověk a svět		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Úpoly	zvládá pádovou techniku	- přetahy, přetlaky, úpolové odpory	**1. – 4.**	Výuka probíhá ve vlastní posilovně a v přírodě
Sportovní hry	ovládá základní pravidla her dodržuje pravidla fair play provede jednotlivé herní činnosti jednotlivce vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her	- fotbal, florbal, frisbee, vybíjená, basketbal, ringo, stolní tenis, hokej, softbal (herní činnost jednotlivce, herní kombinace – základy, průpravné hry, hra se zjednodušenými pravidly, hry bez zjednodušených pravidel, kondiční trénink Pravidla her	**1. – 4.**	OSV – Spolupráce a soutěž F, ZSV, M
Plavání	dává plavání do souvislosti se zdravým životním stylem usiluje o zlepšení všech plaveckých způsobů uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazénu, koupaliště a přilehlých prostor	- adaptace na vodní prostředí (dýchání do vody, splývání, šlapání vody) - technika plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak) - startovní skok - potápění - dopomoc a záchrana tonoucího - kondiční plavání - hry a soutěže ve vodě	**2.**	Výuka probíhá v koedukované skupině Bi, ZSV, F, M
Lyžování a snowboarding	respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a snowboardingu a pravidla bezpečného provozu na sjezdových tratích projevuje odpovědné chování na sjezdových tratích, na vleku, řídí se pokyny správce areálu, horské služby i instruktorů zvládá podle svých předpokladů a možností	- výzbroj, výstroj, údržba - nošení a funkčnost vázání - základní postoj - obraty, pády, bruslení, odšlapování - brzdění a zastavování - jízda na vleku, lanovce - základní smýkaný oblouk, navazovaný	**2.**	Žáci si volí výuku na lyžích Osobní a sociální výchova – sociální rozvoj, poznávání lidí

Vzdělávací oblast: Člověk a svět		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	techniku lyžování, snowboardingu poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc	oblouk, řezaný oblouk, modifikovaný oblouk, jízda po hraně – carving - skoky, slalom - pravidla bezpečného chování na sjezdových tratích - první pomoc na sjezdovce, bezpečnost na horách -přežití v přírodě, orientace, ukrytí, zajištění vody, potravy, tepla		F, M
Kanoistika	uplatňuje vhodné a bezpečné jednání v kritických podmínkách zvládne základní techniku v ovládání kanoe (raftu)	- držení pádla, ovládání kanoe jednotlivcem, pak dvěma žáky - bezpečnost a první pomoc na vodě, plovací vesty	**2. -4.**	Výuka probíhá na řece Malši na vlastních kanoích
Lezení na horolezecké stěně	uplatňuje vhodné a bezpečné chování v netypické sportovní disciplíně projevuje odpovědné chování a spolehlivost k sobě samému a dalších žáků (jističů)	- vázání jistících uzlů, správné používání sedáků , karabin, lana, chytů, lezeček, magnezia - bezpečnost při pádech na stěně, či do matrací - technika lezení, slaňování	**2. -4.**	Výuka probíhá v tělocvičně na vlastní horolezecké stěně Matematika Fyzika OSV-Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Estetické a kondiční cvičení s hudbou		- Rytmická gymnastika (chůze, skoky, poskoky, obraty, doprovodné pohyby paží, technika pohybu s náčiním - Tanec (základní taneční kroky) - Aerobic (základní kroky, pohyby paží a nohou, povely, názvosloví, krátká sestava	**3. -4.**	Náplň a šíře učiva se liší pohlavím skupiny HV,ZSV

Vzdělávací oblast: Člověk a svět		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
<u>Činnosti podporující pohybové učení</u> **Komunikace v TV** Sportovní výzbroj a výstroj Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody a sportu dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a podílí se na jejich prezentaci spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- názvosloví, grafické značení - gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - funkčnost, výběr a ošetřování - olympismus, úspěchy našeho sportu, významní sportovci a trenéři - základní pravidla her, soutěží, závodů, fair play jednání Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - vyhodnocování, měření	**1. – 4.**	Učivo prolíná všemi Ročníky ZSV,M

7.8. Svět práce

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Svět práce se vyučuje na nižším stupni gymnázia v tercii a kvartě. Třída se dělí na dvě skupiny podle výuky cizích jazyků.

Tento předmět připravuje žáka teoreticky i prakticky na situace, s nimiž se setká ve svém budoucím profesním životě. Předmět přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Ti se učí plánovat, organizovat a hodnotit různé pracovní činnosti samostatně i v týmu, seznamují se základními znalostmi tržní ekonomiky, světa financí, hospodářských struktur státu i Evropské unie, se svými pracovními povinnostmi i právy. Žáci se učí hodnotit své pracovní schopnosti a vybírat a budovat svou profesní kariéru s ohledem na požadavky trhu práce.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění:

Kompetence k učení

- vyhledáváme informace z oboru pracovních činností a s nimi souvisejícími záležitostmi v dostupných zdrojích – tisk, internet, TV, encyklopedie, odborné materiály (Zákoník práce, …)
- učíme v souvislostech
- vedeme žáky k samostatnosti a ke schopnosti pracovat individuelně i v týmu (dotazníky, životopis, workshopy, …)
- dáváme podněty k rozvoji tvořivosti žáků, využíváme jejich talentu v různých pracovních oblastech s cílem správné volby individuální profesní orientace
- zdůrazňujeme nutnost všech článků organizace a řízení v pracovním procesu včetně procesu učení se, plánování, řízení, kontroly a hodnocení včetně sebehodnocení se zdůrazněním na nutnost celoživotního vzdělávání se pro potřeby budoucí profese

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme modelové situace na trhu práce, jejichž problémy je možné různě řešit, učíme se problémy stanovit, vyhodnocovat a vybírat optimální řešení
- podporujeme u žáků vyjádření vlastního názoru, poskytnutí argumentů, vyslechnutí názoru spolužáků a učíme je věcné diskusi o problémech s cílem konstruktivního řešení
- při zvažování možností řešení problémů využíváme logického myšlení a tvořivosti žáků, vedeme je k samostatnosti při rozhodování, ale i ke schopnosti přijmout i jiná vhodná řešení v týmu
- zvažujeme nevyhnutelnost existence problémů ve sféře práce a odhadujeme možnosti, jak jim předcházet – nedostatečná kvalifikace, nezaměstnanost, spory na pracovišti, nevhodné mezilidské vztahy, omezování rizik na pracovišti, minimalizace rizik při podnikání,…
- povzbuzujeme žáky k ochotě problémy řešit, řešení neoddalovat a nebát se výsledků řešení a učíme je na modelových situacích je připravovat na řešení problému v pracovním životě
- upozorňujeme žáky na existenci výchovného poradce na škole a seznamujeme je s možnostmi s ním řešit otázku svého dalšího studijního zaměření a tím i následné profesní orientace
- dále informujeme o možnostech pozdější rekvalifikace v případech ztráty práce

Kompetence komunikativní

- při vyjadřování svých názorů a vědomostí v oblasti světa práce směřujeme žáky ke kultivovanému projevu (jak ústně tak písemně) se zdůrazněním na význam správného vyjadřování pro získávání a udržení budoucího zaměstnání, pro dosažení úspěchu v práci – jak v roli zaměstnance tak i zaměstnavatele
- schopnosti správné komunikace trénujeme modelově při skupinovém vyučování, ale i v reálných situacích při exkurzích, eventuelně besedách, povzbuzujeme žáky nebát se ptát učitele, ale i dospělých neznámých lidí a vyměňovat si názory a zkušenosti nejen své, ale i ze svého nejbližšího okolí

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování
- organizujeme exkurze v podnicích i na úřadech zabývajících se pracovním zařazením se a řešením a předcházením problému v oblasti práce

Kompetence občanské

- realizujeme skupinové vyučování
- organizujeme exkurze v podnicích i na úřadech zabývajících se pracovním zařazením se a řešením a předcházením problému v oblasti práce

Kompetence pracovní

- realizujeme skupinové vyučování, na modelových situacích je připravujeme pro budoucí pracovní zařazení
- vyžadujeme řádné plnění školních povinností a závazků, pěstujeme v žácích pracovní návyky, a tím se snažíme vytvářet pocit nezbytnosti práce jako součásti plnohodnotného života
- učíme žáky hodnotit práci svoji i svých spolužáků se zdůrazněním na potřebu využití této schopnosti při vykonávání povolání
- snažíme se zvýšit sebevědomí příliš skromných žáků a pomocí hodnocení spolužáků rovněž přijímat někdy i negativní hodnocení okolí
- povzbuzujeme žáky přemýšlet sami o sobě a pracovat na svém osobnostním růstu
- učíme žáky pracovat zadáváním různých konkrétních úkolů v našich domácnostech a na zahradách, povzbuzujeme je k plnění zadaných úkolů v maximální kvalitě a nebráníme jim v dalších aktivitách pro rozvíjení jejich talentů (př. namalovat nám obraz, udělat výzdobu – Vánoce, Velikonoce, …, vyrobit poličku, ušít, uplést, zavařit vypěstované, …)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		**Předmět: Svět práce**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Trh práce	Žák: se orientuje v různých povoláních – dokáže charakterizovat druhy pracovních činností uvědomuje si kvalifikační požadavky umí pracovat s nabídkou a poptávkou pracovních příležitostí	typy povolání pracovní činnosti kvalifikační požadavky zdravotní a osobnostní požadavky trh práce	3.	ZSV, Bi, TV Osobnostní a sociální výchova – osobnostní a morální rozvoj Environmentální výchova ZSV, Bi Osobnostní a sociální výchova
Profesní orientace	se zamýšlí nad svými zájmy, formuluje je vyhodnocuje svůj tělesný a zdravotní stav přiřazuje vlastnosti a schopnosti lidí jednotlivým profesím sebehodnotí své vlastnosti a schopnosti pro vytypované povolání orientuje se v nabídce poradenských služeb	- osobní zájmy a životní cíle tělesný a zdravotní stav osobní vlastnosti a schopnosti vlivy působící na volbu povolání poradenské služby	3. – 4.	Environmentální výchova
Typy Pracovišť	je seznámen s rozdílnými typy pracovišť, uvědomuje si klady a zápory jednotlivých typů	různé typy pracovišť v souvislosti s profesemi	3.	ZSV + různé školní předměty dle náplně učebních a studijních oborů Osobnostní a sociální výchova
Vzdělávání	si uvědomuje nezbytnost vzdělání pro získání jednotlivých profesí zná vzdělávací soustavu naší země a vybrané země EU má vytvořenou představu o náplni studijních oborů a nutnosti celoživotního učení se	význam vzdělání vzdělávací soustava náplň studijních oborů celoživotní vzdělávání	3. – 4.	ZSV Výchova demokratického občana
Zaměstnanci a zaměstnavatelé	umí vyjmenovat základní práva a povinnosti je seznámen s významem Zákoníku práce a vyhledává potřebné informace	práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů školní řád Zákoník práce	3. – 4.	ZSV, Čj Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
Získání	má představu o způsobech hledání zaměstnání	způsoby hledání zaměstnání	4.	Různé školní předměty dle

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		**Předmět: Svět práce**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
zaměstnání	umí napsat životopis orientuje se v možnostech získání zaměstnání	psaní životopisu konkurzy, pohovory informace o pracovních místech služby zprostředkující - zaměstnání		náplně podnikání Výchova demokratického občana Environmentální výchova
Podnikání	umí charakterizovat soukromé podnikání vyjmenuje formy podnikání se zamýšlí nad správným podnikatelským záměrem	charakteristika soukromého podnikání formy podnikání podnikatelské plány a další nezbytné aktivity před zahájením činnosti	4.	

8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z platné legislativy a jeho podrobnější zásady jsou stanoveny klasifikačním řádem, který je součástí Školního řádu Biskupského gymnázia J. N. Neumanna v Českých Budějovicích.

Minimálně jednou v průběhu každého pololetí (listopad a duben) jsou žáci a jejich zákonní zástupci informováni o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Učitelé tyto informace doplňují o doporučení, na jaké vzdělávací oblasti by se měl žák více zaměřit, ocení jeho píli a pokroky ve vzdělávání, ocení plnění jeho úkolů na realizovaných projektech apod.

8. 1. Způsoby hodnocení

Průběžné a celkové hodnocení žáka v jednotlivých předmětech se vyjadřuje stupni:

1 - výborný,
2 - chvalitebný,
3 - dobrý,
4 - dostatečný,
5 – nedostatečný

Celkové hodnocení žáka za všechny povinné předměty se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

8. 2. Kritéria hodnocení

8. 2. 1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák ovládá učebními osnovami vymezené poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

- **stupeň 3 (dobrý):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Požadované činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky. Výsledky jeho činností nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. Není schopen uplatňovat vědomosti a dovednosti ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8. 2. 2. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je podle požadavků osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě v nových úkolech. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje aktivní vztah k nim. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech.
- **stupeň 3 (dobrý):** Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.
- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák je v činnostech oproti svým schopnostem převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede

aplikovat. Neprojevuje zájem o činnosti a nevyvíjí žádné úsilí.

-

8. 2. 3. Celkové hodnocení žáka za všechny předměty

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace nebo v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.